

**T.C.
GAZİ ÜNİVERSİTESİ
GÜZEL SANATLAR ENSTİTÜSÜ**

**YÜKSEK
LİSANS
TEZİ**

**ANKARA OLGUNLAŞMA ENSTİTÜSÜ 100. YIL
MÜZESİNDE BULUNAN DİVAL (MARAŞ)
İŞİ İŞLEMELERİ**

CANAN ALKAN

EL SANATLARI ANASANAT DALI

KASIM 2019

**ANKARA OLGUNLAŞMA ENSTİTÜSÜ 100. YIL MÜZESİNDE
BULUNAN DİVAL (MARAŞ) İŞİ İŞLEMELERİ**

Canan ALKAN

DANIŞMAN Dr. Öğr. Üyesi Huriye ÇIRAKOĞLU

**YÜKSEK LİSANS TEZİ
EL SANATLARI ANASANAT DALI**

**GAZİ ÜNİVERSİTESİ
GÜZEL SANATLAR ENSTİTÜSÜ**

KASIM 2019

Canan ALKAN tarafından hazırlanan “Ankara Olgunlaşma Enstitüsü 100. Yıl Müzesinde Bulunan Dival (Maraş) işi işlemleri” adlı tez çalışması aşağıdaki jüri tarafından OY BİRLİĞİ / ~~OY ÇOKLUĞU~~ ile Gazi Üniversitesi El Sanatları Anasanat Dalında YÜKSEK LİSANS TEZİ olarak kabul edilmiştir.

Danışman: Dr. Öğretim Üyesi Huriye ÇIRAKOĞLU

El Sanatları , Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi

Bu tezin, kapsam ve kalite olarak Yüksek Lisans Tezi olduğunu onaylıyorum/~~onaylamıyorum~~

Başkan : Prof. Dr. Fatma YETİM

El Sanatları , Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi

Bu tezin, kapsam ve kalite olarak Yüksek Lisans Tezi olduğunu onaylıyorum/~~onaylamıyorum~~

Üye : Dr. Öğretim Üyesi Gülten KURT

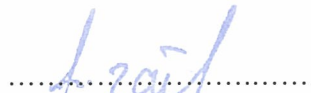
Geleneksel Türk Sanatları, Abant İzzet Baysal Üniversitesi

Bu tezin, kapsam ve kalite olarak Yüksek Lisans Tezi olduğunu onaylıyorum/~~onaylamıyorum~~

Tez Savunma Tarihi: 04/11/2019

Jüri tarafından kabul edilen bu tezin Yüksek Lisans Tezi olması için gerekli şartları yerine getirdiğini onaylıyorum.

Prof. Dr. Figen ZAİF

Enstitü Müdürü

ETİK BEYAN

Gazi Üniversitesi Güzel Sanatlar Enstitüsü Tez Yazım Kurallarına uygun olarak hazırladığım bu tez çalışmada;

- Tez içinde sunduğum verileri, bilgileri ve dokümanları akademik ve etik kurallar çerçevesinde elde ettiğimi,
- Tüm bilgi, belge, değerlendirme ve sonuçları bilimsel etik ve ahlak kurallarına uygun olarak sunduğumu,
- Tez çalışmada yararlandığım eserlerin tümüne uygun atıfta bulunarak kaynak gösterdiğimi,
- Kullanılan verilerde herhangi bir değişiklik yapmadığımı,
- Bu tezde sunduğum çalışmanın özgün olduğunu,

bildirir, aksi bir durumda aleyhime doğabilecek tüm hak kayıplarını kabullendiğimi beyan ederim.

Canan ALKAN

04/11/2019

ANKARA OLGUNLAŞMA ENSTİTÜSÜ 100. YIL MÜZESİNDE
BULUNAN DİVAL (MARAŞ) İŞİ İŞLEMELERİ

(Yüksek Lisans Tezi)

Canan ALKAN

GAZİ ÜNİVERSİTESİ
GÜZEL SANATLAR ENSTİTÜSÜ

Kasım 2019

ÖZET

Araştırmanın konusu “Ankara Olgunlaşma Enstitüsü 100. Yıl Müzesinde Bulunan Dival (Maraş) işi işlemler” olarak belirlenmiştir. Araştırmanın amacı; Ankara Olgunlaşma Enstitüsü 100. Yıl Müzesinde bulunan Dival (Maraş) İşi tekniğiyle işlenmiş ürünlerin tür, boyut, gereç, teknik, renk, motif ve kompozisyon özelliklerini incelemek, desenlerini çizilerek belgelemek ve kaynak oluşturmaktır. Bu araştırmanın evrenini Ankara Olgunlaşma Enstitüsünde bulunan 100.Yıl Müzesi’ndeki ürünler örneklemini de müzedeki Dival İşi işleme tekniğiyle işlenmiş 45 adet ürün oluşturmaktadır. Bu araştırma tarama modeline dayalı betimsel bir araştırmadır.45 adet ürüne bilgi formu uygulanmış, genel ve detay fotoğrafları çekilerek, desenleri bilgisayar ortamında CorelDRAW X5 programında çizilmiştir. Bilgi formlarından elde edilen bilgiler tablolar halinde sayısal verilere dönüştürülüp çalışmanın bulgular ve yorum bölümünde sunulmuştur. Araştırmada; Dival İşi işleme tekniği yoğun olarak bindallıya uygulandığı görülmüştür. Zeminde kadife kumaş, işlemede altın sarısı sim, süslemede pul, tırtıl ve simin kullanıldığı belirlenmiştir. Kenar temizleme ve alt temizliğinde keten astar ve dikiş ipliğinin en çok kullanılan gereçler olduğu görülmüştür. Ürünlerin işlemlerinde genellikle düz sarma, yarma sarma ve kabartma sarma teknikleri beraber uygulanmıştır. İşlemlerde en çok bitkisel bezeme uygulanmış az da olsa nesneli, kozmik, geometrik ve figüratif bezemelerin de kullanıldığı görülmüştür. Ürünlerin ana motiflerde en çok atlamalı sıralama, bağlantılı sıralama ve düzgün sıralamalı kompozisyonlar uygulanmış kenar sularında ise bağlantılı sıralamalı kompozisyon kullanılmıştır.

Bilim Kodu : 40616
Anahtar Kelimeler : Dival (Maraş) işi, Ankara, Müze, Ankara Olgunlaşma Enstitüsü 100. Yıl Müzesi
Sayfa Adedi : 246
Danışman : Dr. Öğr. Üyesi Huriye ÇIRAKOĞLU

DIVAL (MARAŞ) WORK EMBROIDERED IN THE 100th YEAR MUSEUM OF
ANKARA MATURATION INSTITUTE

(Master Thesis)

Canan ALKAN

GAZİ UNIVERSITY
ENSTITUTE OF FINE ARTS

November 2019

ABSTRACT

The subject of the research was determined as “Dival (Maraş) Work Embroidered in The 100th Year Museum of Ankara Maturation Institute”. Purpose of the research; The aim of this course is to examine the kind, size, material, technique, color, motif and composition characteristics of the products processed with the technique of Dival (Maraş) which is in the 100th Anniversary Museum of Ankara Maturation Institute. The universe of this research consists of 45 products from the 100th Anniversary Museum at the Ankara Maturation Institute. This research is a descriptive research based on scanning model.45 product forms were applied, general and detail photographs were taken and their patterns were drawn on computer in CorelDRAW X5 program. The information obtained from the information forms are converted into numerical data in tables and presented in the findings and comments section of the study. In the study; It has been observed that the Dival Work processing technique is applied intensively to bindals. It was determined that velvet fabric was used on the ground, gold yellow glitter for embroidery, flake, caterpillar and glitter were used for decoration. Linen lining and sewing thread are the most commonly used tools for edge cleaning and bottom cleaning. Generally flat winding, splitting winding and embossing techniques have been applied together in the processing of the products. It is observed that most of the embellishments are decorated with plant ornaments, but with a few objects, cosmic, geometric and figurative decorations. The most common motifs of the products were hopped sequencing, linked sequencing, and neatly ordered compositions.

Science Code : 40616
Key Words : Dival (Maraş) work, Ankara, Museum, Ankara Institute of
Maturity 100th Year Museum
Number of Pages : 246
Advisor : Dr. Öğr. Üyesi Huriye ÇIRAKOĞLU

TEŞEKKÜR

Çalışmam süresince her türlü desteğini esirgemeyen ve katkılarıyla beni her zaman en doğruya yönlendiren saygıdeğer danışmanım Dr. Öğr. Üyesi Huriye ÇIRAKOĞLU'na teşekkür ederim.

Çalışmama katkı ve önerileriyle her zaman destek veren kıymetli hocalarıma da ayrıca teşekkür ederim.

Dival (Maraş) İşi işleme tekniğiyle işlenmiş ürünleri benimle paylaşıp ve her konuda yardımcı olan Ankara Olgunlaşma Enstitüsü Müdürü ve müze görevlilerine, tezimin her aşamasında maddi ve manevi desteğiyle yanımda olan değerli eşim Ersel ALKAN'a biricik kızım Cansel ALKAN'a ve ailemin tüm fertlerine gösterdikleri anlayıştan dolayı teşekkür ederim.

İÇİNDEKİLER

ÖZET.....	v
ABSTRACT.....	vi
TEŞEKKÜR.....	vii
İÇİNDEKİLER	viii
ÇİZELGELERİN LİSTESİ	xi
ŞEKİLLERİN LİSTESİ	xiii
RESİMLERİN LİSTESİ	xv
1. GİRİŞ.....	1
1.1. Problem Durumu	1
1.2. Araştırmanın Amacı	3
1.3. Araştırmanın Önemi	3
1.4. Araştırmanın Sınırlılıkları	4
1.5. Varsayımlar	5
1.6. İlgili Araştırmalar	5
1.7. Tanımlar	8
2. KAVRAMSAL ÇERÇEVE	9
2.1. Ankara Hakkında Genel Bilgi	9
2.2. Müze Hakkında Genel Bilgi	10
2.2.1. Müzenin tanımı ve çeşitleri	10
2.3. Ankara Olgunlaşma Enstitüsü	11
2.3.1. Ankara Olgunlaşma Enstitüsü 100. Yıl Müzesi	12
2.4. İşleme	14
2.4.1. İşlemenin tarihçesi.....	15
2.5. Dival (Maraş) İşi	16
2.5.1. Dival (Maraş) İşinin tarihçesi.....	17

2.5.2. Dival İşinin motif ve kompozisyon özelliği	19
2.5.3. Dival (Maraş) İşi yapımında kullanılan araç ve gereçler	19
2.5.4. Dival (Maraş) İşinin yapım aşamaları	27
2.5.5. Dival (Maraş) İşinde kullanılan iğne teknikleri	34
2.5.6. Makinede Dival (Maraş) İşi işleme yapımı	39
2.5.7. Dival (Maraş) İşinde kullanılan yardımcı ve süsleyici iğne teknikleri	40
2.5.8. Dival İşini gri kartondan temizleme	44
2.5.9. Dival (Maraş) İşinde kullanılan kenar temizleme teknikleri	45
2.5.10. Dival (Maraş) İşiyile işlenmiş ürünü ütüleme	45
2.5.11. Dival (Maraş) İşiyile işlenmiş ürünü saklama	45
2.5.12. Dival (Maraş) İşinin uygulandığı alanlar	46
3. YÖNTEM	47
3.1. Araştırmanın Modeli	47
3.2. Evren ve Örneklem	47
3.3. Veri Toplama Teknikleri	47
3.4. Verilerin Analizi ve Değerlendirme	48
4. BULGULAR VE YORUM	49
4.1. Ankara Olgunlaşma Enstitüsü 100. Yıl Müzesi'nde Bulunan Dival (Maraş) İşi İşlemeli Ürün Örneklerine Ait Bilgi Formları	49
4.2. Bilgi Formlarından Elde Edilen Bulgular ve Yorumlar	220
4.2.1. Ankara Olgunlaşma Enstitüsü 100. Yıl Müzesi'nde bulunan Dival (Maraş) İşi işlemeli ürünlerin türleri	220
4.2.2. Ankara Olgunlaşma Enstitüsü 100. Yıl Müzesi'nde bulunan Dival (Maraş) İşi işlemeli ürünlerde kullanılan gereçler	221
4.2.3. Ankara Olgunlaşma Enstitüsü 100. Yıl Müzesi'nde bulunan Dival (Maraş) İşi işlemeli ürünlerde kullanılan renkler	223
4.2.4. Ankara Olgunlaşma Enstitüsü 100. Yıl Müzesi'nde bulunan Dival (Maraş) İşi işlemeli ürünlerde kullanılan teknikler	225

4.2.5. Ankara Olgunlaşma Enstitüsü 100. Yıl Müzesi'nde bulunan Dival (Maraş) İşi işlemeli ürünlerde kullanılan motifler.....	227
4.2.6. Ankara Olgunlaşma Enstitüsü 100. Yıl Müzesi'nde bulunan Dival (Maraş) İşi işlemeli ürünlerde kullanılan kompozisyonlar	229
5. SONUÇ VE ÖNERİLER.....	231
5.1. Sonuç.....	231
5.2. Öneriler.....	232
KAYNAKLAR	235
EKLER.....	239
EK-1. Bilgi Formu Örneği 1	241
EK-2. Bilgi Formu Örneği 2	243
ÖZGEÇMİŞ	245

ÇİZELGELERİN LİSTESİ

Çizelge 4.1.	Ankara Olgunlaşma Enstitüsü 100. Yıl Müzesi'nde bulunan Dival (Maraş) İşi işlemeli ürünlerin türleri	220
Çizelge 4.2.	Ankara Olgunlaşma Enstitüsü 100. Yıl Müzesi'nde bulunan Dival (Maraş) İşi işlemeli ürünlerin zemininde kullanılan gereçler	221
Çizelge 4.3.	Ankara Olgunlaşma Enstitüsü 100. Yıl Müzesi'nde bulunan Dival (Maraş) İşi işlemeli ürünlerin işlemelerinde kullanılan gereçler	221
Çizelge 4.4.	Ankara Olgunlaşma Enstitüsü 100. Yıl Müzesi'nde bulunan Dival (Maraş) İşi işlemeli ürünlerin süslemelerinde kullanılan gereçler	222
Çizelge 4.5.	Ankara Olgunlaşma Enstitüsü 100. Yıl Müzesi'nde bulunan Dival (Maraş) İşi işlemeli ürünlerin kenar temizlemelerinde kullanılan gereçler	222
Çizelge 4.6.	Ankara Olgunlaşma Enstitüsü 100. Yıl Müzesi'nde bulunan Dival (Maraş) İşi işlemeli ürünlerin zemininde kullanılan renkler.....	223
Çizelge 4.7.	Ankara Olgunlaşma Enstitüsü 100. Yıl Müzesi'nde bulunan Dival (Maraş) İşi işlemeli ürünlerin işlemelerinde kullanılan renkler.....	224
Çizelge 4.8.	Ankara Olgunlaşma Enstitüsü 100. Yıl Müzesi'nde bulunan Dival (Maraş) İşi işlemeli ürünlerin süslemelerinde kullanılan renkler.....	224
Çizelge 4.9.	Ankara Olgunlaşma Enstitüsü 100. Yıl Müzesi'nde bulunan Dival (Maraş) İşi işlemeli ürünlerin kenar temizlemelerinde kullanılan renkler.....	225
Çizelge 4.10.	Ankara Olgunlaşma Enstitüsü 100. Yıl Müzesi'nde bulunan Dival (Maraş) İşi işlemeli ürünlerin işlemelerinde kullanılan teknikler.....	225
Çizelge 4.11.	Ankara Olgunlaşma Enstitüsü 100. Yıl Müzesi'nde bulunan Dival (Maraş) İşi işlemeli ürünlerin süslemelerinde kullanılan teknikler.....	226
Çizelge 4.12.	Ankara Olgunlaşma Enstitüsü 100. Yıl Müzesi'nde bulunan Dival (Maraş) İşi işlemeli ürünlerin kenar temizlemede kullanılan teknikler.....	227

Çizelge 4.13. Ankara Olgunlaşma Enstitüsü 100. Yıl Müzesi'nde bulunan Dival (Maraş) İşi işlemeli ürünlerin işlemelerinde kullanılan motifler	228
Çizelge 4.14. Ankara Olgunlaşma Enstitüsü 100. Yıl Müzesi'nde bulunan Dival (Maraş) İşi işlemeli ürünlerin ana motiflerde kullanılan kompozisyonlar	229
Çizelge 4.15. Ankara Olgunlaşma Enstitüsü 100. Yıl Müzesi'nde bulunan Dival (Maraş) İşi işlemeli ürünlerin kenar suyunda kullanılan kompozisyonlar	230

ŞEKİLLERİN LİSTESİ

Şekil 4.1. Örtünün desen çizimi.....	52
Şekil 4.2. Örtünün desen çizimi.....	55
Şekil 4.3. Örtünün desen çizimi.....	58
Şekil 4.4. Örtünün desen çizimi.....	61
Şekil 4.5. Örtünün desen çizimi.....	64
Şekil 4.6. Yatak örtüsü desen çizimi.....	67
Şekil 4.7. Örtünün desen çizimi.....	71
Şekil 4.8. Bohçanın desen çizimi.....	74
Şekil 4.9. Bohçanın desen çizimi.....	77
Şekil 4.10. Bohçanın desen çizimi.....	80
Şekil 4.11. Bohçanın desen çizimi.....	83
Şekil 4.12. Bohçanın desen çizimi.....	86
Şekil 4.13. Yastık yüzünün desen çizimi.....	89
Şekil 4.14. Yastık yüzünün desen çizimi.....	92
Şekil 4.15. Yastık yüzünün desen çizimi.....	95
Şekil 4.16. Panonun desen çizimi.....	98
Şekil 4.17. Seccadenin desen çizimi.....	102
Şekil 4.18. Kuran kabının desen çizimi.....	106
Şekil 4.19. Kuran kabının desen çizimi.....	109
Şekil 4.20. Kuran kabının desen çizimi.....	112
Şekil 4.21. Tütün kesesinin desen çizimi.....	115
Şekil 4.22. Tütün kesesinin desen çizimi.....	118
Şekil 4.23. Kemerin desen çizimi.....	121
Şekil 4.24. Cepken ve şalvarın desen çizimi.....	124
Şekil 4.25. Ceketin desen çizimi.....	128

Şekil 4.26. Ceketin desen çizimi.....	134
Şekil 4.27. Ceketin desen çizimi.....	138
Şekil 4.28. Elbisenin desen çizimi	141
Şekil 4.29. Mal müdürü üniformasının desen çizimi.....	144
Şekil 4.30. Üç eteğin desen çizimi.....	147
Şekil 4.31. Üç eteğin desen çizimi.....	152
Şekil 4.32. Üç eteğin desen çizimi.....	155
Şekil 4.33. Bindallının desen çizimi	160
Şekil 4.34. Bindallının desen çizimi	165
Şekil 4.35. Bindallının desen çizimi	171
Şekil 4.36. Bindallının desen çizimi	175
Şekil 4.37. Bindallının desen çizimi	178
Şekil 4.38. Bindallının desen çizimi	183
Şekil 4.39. Bindallının desen çizimi	187
Şekil 4.40. Bindallının desen çizimi	192
Şekil 4.41. Bindallının desen çizimi	197
Şekil 4.42. Bindallının desen çizimi	202
Şekil 4.43. Bindallının desen çizimi	207
Şekil 4.44. Bindallının desen çizimi	212
Şekil 4.45. Bindallının desen çizimi	217

RESİMLERİN LİSTESİ

Resim 2. 1. Ankara il haritası	10
Resim 2.2. Ankara Olgunlaşma Enstitüsü Binası.....	12
Resim 2.3. 100.Yıl Müzesi iç kısım 1	13
Resim 2.4. 100.Yıl Müzesi iç kısım 2	13
Resim 2.5. Cülde	20
Resim 2.6. Askı	20
Resim 2.7. Çağ.....	20
Resim 2.8. Möhlüke.....	21
Resim 2.9. Biz	21
Resim 2.10. Çıkırık.....	21
Resim 2.11. Makat.....	22
Resim 2.12. Çekiç.....	22
Resim 2.13. Çiriş	23
Resim 2.14. Beyaz karton.....	23
Resim 2.15. Sarı karton	24
Resim 2.16. Gri karton.....	24
Resim 2.17. Çimento Kağıdı (graft kağıdı)	24
Resim 2.18. Sim.....	25
Resim 2.19. Sırma	25
Resim 2.20. Balmumu	26
Resim 2.21. Kurt ve Tırtıl.....	26
Resim 2.22. Desen çizme.....	27
Resim 2.23. Çiriş hazırlama.....	28
Resim 2.24. Deseni beyaz kartona yapıştırma.....	29
Resim 2.25. İşleme kartonu hazırlama	30

Resim 2.26. Bizle iğne karşılaştırma kalıştırması yapma.....	31
Resim 2.27. Deseni işleme kartonuna teğeleme	31
Resim 2.28. Deseni oyma	32
Resim 2.29. Dival İşinde oyulmuş deseni kumaşa yapıştırma	33
Resim 2.30. Dival İşinin işlenmesi ve çerçeveslenmesi	33
Resim 2.31. Düz sarma.....	34
Resim 2.32. Verev sarma.....	35
Resim 2.33. Yarma sarma.....	35
Resim 2.34. Delikli sarma	36
Resim 2.35. Kabartma sarma.....	36
Resim 2.36. Düz pesent	37
Resim 2.37. Hasır iğne.....	37
Resim 2.38. Balıksırtı	38
Resim 2.39. Aplike yapma.....	38
Resim 2.40. Taç kenar Çalışması yapma.....	39
Resim 2.41. Karton kabartma yapma	39
Resim 2.42. Tırtılla sarma yapma.....	40
Resim 2.43. Kum tırtıl yapma	41
Resim 2.44. Hasır iğne yapma	41
Resim 2.45. Tırtılla sap işi yapma	42
Resim 2.46. Pul dikme.....	42
Resim 2.47. Boncuk Dikme.....	43
Resim 2.48. Blonya İğnesi Yapma	43
Resim 2.49. Boncuk sarma	44
Resim 2.50. Atma işi yapma.....	44
Resim 2.51. Dival İşini gri kartondan temizleme	45

Resim 4.1. Örtünün genel görünümü.....	50
Resim 4.2. Örtünün işleme detay görünümü	52
Resim 4.3. Örtünün genel görünümü.....	53
Resim 4.4. Örtünün işleme detay görünümü	55
Resim 4.5. Örtünün genel görünümü.....	56
Resim 4.6. Örtünün işleme detay görünümü	58
Resim 4.7. Örtünün genel görünümü.....	59
Resim 4.8. Örtünün işleme detay görünümleri.....	61
Resim 4.9. Örtünün genel görünümü.....	62
Resim 4.10. İşleme detay görünümü	64
Resim 4.11. Yatak örtüsünün genel görünümü	65
Resim 4.12. Yatak örtüsünün orta işleme detay görünümü.....	67
Resim 4.13. Yatak örtüsünün kenar işleme detay görünümleri.....	67
Resim 4.14. Örtünün genel görünümü.....	69
Resim 4.15. Örtünün işleme detay görünümü	71
Resim 4.16. Bohçanın genel görünümü.....	72
Resim 4.17. Bohçanın işleme detay görünümleri.....	74
Resim 4.18. Bohçanın genel görünümü.....	75
Resim 4.19. Bohçanın işleme detay görünümleri.....	77
Resim 4.20. Bohçanın genel görünümü.....	78
Resim 4.21. Örtünün işleme detay görünümü	80
Resim 4.22. Bohçanın genel görünümü.....	81
Resim 4.23. Bohçanın işleme detay görünümleri.....	83
Resim 4.24. Bohçanın genel görünümü.....	84
Resim 4.25. Bohçanın işleme detay görünümleri.....	86
Resim 4.26. Yastık yüzü genel görünümü.....	87
Resim 4.27. Yastık yüzü işleme detay görünümü	89

Resim 4.28. Yastık yüzünün genel görünümü.....	90
Resim 4.29. Yastık yüzünün işleme detay görünümleri	92
Resim 4.30. Yastık yüzünün genel görünümü.....	93
Resim 4.31. Yastık yüzünün işleme detay görünümleri	95
Resim 4.32. Panonun genel görünümü	96
Resim 4.33. Panonun işleme detay görünümü.....	98
Resim 4.34. Seccadenin genel görünümü.....	99
Resim 4.35. Seccadenin işleme detay görünümü	101
Resim 4.36. Seccadenin işleme detay görünümleri	101
Resim 4.37. Kuran kabının genel görünümü	104
Resim 4.38. Kuran kabının işleme detay görünümü	106
Resim 4.39. Kuran kabının genel görünümü	107
Resim 4.40. Kuran kabının işleme detay görünümü	109
Resim 4.41. Kuran kabının genel görünümü	110
Resim 4.42. Kuran kabının işleme detay görünümü	112
Resim 4.43. Tütün kesesinin genel görünümü.....	113
Resim 4.44. Tütün kesesinin işleme detay görünümü	115
Resim 4.45. Tütün kesesinin genel görünümü.....	116
Resim 4.46. Tütün kesesinin işleme detay görünümü	118
Resim 4.47. Kemerin genel görünümü	119
Resim 4.48. Kemerin işleme detay görünümü.....	121
Resim 4.49. Cepken ve şalvar takımının önden genel görünümü	122
Resim 4.50. Cepkenin arkadan işleme detay görünümü	124
Resim 4.51. Cepken ve şalvar takımının işleme detay görünümleri	124
Resim 4.52. Ceketin ön ve arka genel görünümü.....	126
Resim 4.53. Ceketin işleme detay görünümleri.....	128
Resim 4.54. Ceketin ön ve arkadan genel görünümü	131

Resim 4.55. Ceketin ön işleme detay görünümü.....	133
Resim 4.56. Ceketin arka ve kol işleme detay görünümü.....	133
Resim 4.57. Ceketin genel görünümü.....	136
Resim 4.58. Ceketin ön ve kol işleme detay görünümü.....	138
Resim 4.59. Elbisenin genel görünümü.....	139
Resim 4.60. Elbisenin ön ve kol işleme detay görünümü.....	141
Resim 4.61. Mal müdürü üniformasının genel görünümü.....	142
Resim 4.62. Mal müdürü üniformasının işleme detay görünümü.....	144
Resim 4.63. Üç eteğin ön ve arka genel görünümü.....	145
Resim 4.64. Üç eteğin ön ve arka yaka işleme detay görünümü.....	147
Resim 4.65. Üç eteğin ön, arka ve kol işleme detay görünümü.....	147
Resim 4.66. Üç eteğin ön ve arka genel görünümü.....	150
Resim 4.67. Üç eteğin ön ve arka işleme detay görünümü.....	152
Resim 4.68. Üç eteğin kollarının işleme detay görünümü.....	152
Resim 4.69. Üç eteğin ön ve arka genel görünümü.....	153
Resim 4.70. Üç eteğin ön ve arka yaka işleme detay görünümü.....	155
Resim 4.71. Üç eteğin ön, arka ve kol işleme detay görünümü.....	155
Resim 4.72. Bindallının ön ve arkadan genel görünümü.....	158
Resim 4.73. Bindallının ön bedeninden işleme detay görünümü.....	160
Resim 4.74. Bindallının kol ve arka beden işleme görünümü.....	160
Resim 4.75. Bindallının ön ve arka genel görünümü.....	162
Resim 4.76. Bindallının ön ve arka yaka işleme detay görünümü.....	164
Resim 4.77. Bindallının ön ve arka işleme detay görünümü.....	164
Resim 4.78. Bindallının kol işleme detay görünümü.....	164
Resim 4.79. Bindallının ön ve arkadan genel görünümü.....	168
Resim 4.80. Bindallının ön yaka ve arka yaka işleme detay görünümü.....	170
Resim 4.81. Bindallının ön ve arka işleme detay görünümü.....	170

Resim 4.82. Bindallının kol ve etek ucu işleme detay görünümü.....	170
Resim 4.83. Bindallının ön ve arkadan genel görünümü	172
Resim 4.84. Bindallının ön yaka ve arka yaka işleme detay görünümü.....	174
Resim 4.85. Bindallının ön ve arka işleme detay görünümü.....	174
Resim 4.86. Bindallının kol ve etek ucu işleme detay görünümü	174
Resim 4.87. Bindallının ön ve arka genel görünümü	176
Resim 4.88. Bindallının ön bedeninden işleme detay görünümü.....	178
Resim 4.89. Bindallının arka beden ve kol işleme detay görünümü.....	178
Resim 4.90. Bindallının ön ve arkadan genel görünümü	180
Resim 4.91. Bindallının ön ve arka yaka işleme detay görünümü	182
Resim 4.92. Bindallının ön işleme detay görünümü	182
Resim 4.93. Bindallının arka ve kol işleme detay görünümü.....	182
Resim 4.94. Bindallının ön ve arka genel görünümü	185
Resim 4.95. Bindallının ön ve arka yaka işleme detay görünümü.....	187
Resim 4.96. Bindallının ön, arka ve kol işleme detay görünümü	187
Resim 4.97. Bindallının ön ve arka genel görünümü	190
Resim 4.98. Bindallının ön ve arka yaka işleme detay görünümü.....	192
Resim 4.99. Bindallının ön, arka ve kol işleme detay görünümü	192
Resim 4.100. Bindallının ön ve arkadan genel görünümü	195
Resim 4.101. Bindallının ön ve arka yaka işleme detay görünümü	197
Resim 4.102. Bindallının ön , arka ve kol işleme detay görünümü	197
Resim 4.103. Bindallının ön ve arka genel görünümü	200
Resim 4.104. Bindallının ön ve arka yaka işleme detay görünümü.....	202
Resim 4.105. Bindallının ön, arka ve kol işleme detay görünümü	202
Resim 4.106. Bindallının ön ve arka genel görünümü	205
Resim 4.107. Bindallının ön ve kol işleme detay görünümü	207
Resim 4.108. Bindallının arka işleme detay görünümü	207

Resim 4.109. Bindallının ön ve arka genel görünümü	210
Resim 4.110. Bindallının ön ve arka yaka işleme detay görünümleri	212
Resim 4.111. Bindallının ön, arka ve kol işleme detay görünümleri	212
Resim 4.112. Bindallının ön ve arka genel görünümü	215
Resim 4.113. Bindallının ön ve arka yaka işleme detay görünümleri	217
Resim 4.114. Bindallının ön, arka ve kol işleme detay görünümleri	217

1. GİRİŞ

Bu bölümde araştırmanın; problemi, amacı, önemi, varsayımları, sınırlılıkları, tanımları ve ilgili araştırmalar yer almaktadır.

1.1. Problem Durumu

“Sanat, halkın geniş kesimince güzel olan hoşu giden şey olarak tanımlanır. İnsanın yarattığı işi, eseri yüceltmek, onu güzel, gelişmiş ve etkileyici kılmak için sanat kelimesi kullanılmaktadır. Sanatın ayırıcı özelliklerinden biri onun günlük, basit ve sıradan şeylerin üstünde olma özelliğidir” (Öztürk, 1994, s.123).

Sanat insan yaşamının önemli bir boyutunu kapsamakta olup insanlara her yönden hitap etmektedir. Görsel ve işitsel pek çok sanatsal faaliyet vardır. Bu faaliyetler her kıtada, her ülkede hatta her şehirde farklılıklar göstermektedir. Ayrıca bütün toplumlar da, farklı görünümlemlerle ortaya çıkmaktadır. Bu farklılıklar da kültürlerle yansıtılmaktadır.

Yaşamın hemen hemen her alanında bulunan sanat farklı malzeme ve tekniklerin uygulanmasıyla zihinde oluşan düşüncenin bir bütün olarak ürün haline getirilmesi olarakta bilinmektedir. El sanatları ise insanın görme, duyma ve öğrenme ile elde ettiği bilgilerden yararlanarak kişinin el emeği, beceri, zevk ve yaratıcılığını kullanıp, duygularını yaptığı ürüne yansıtmasıdır.

“El sanatları; bireyin bilgi ve becerisine dayanan, hammaddelerin kullanıldığı, elle ve basit aletlerle yapılan, toplumun kültürünü, gelenek ve göreneklerini, folklorik özelliklerini taşıyan, yapan kişinin zevk ve becerisini yansıtan, gelir sağlayıcı üretime yönelik etkinliklerdir. İnsanların günlük gereksinimlerini karşılamak için daha çok süsleme, dekorasyon ve fayda sağlama amacıyla yapılan el sanatı ürünleri, bireyin yaratıcı yeteneği ile toplumun karakterini yansıtarak milli sanat zevkini ortaya koymaktadır. Bu ürünler tarihsel geçmişi içinde günlük kullanım eşyasından süs eşyasına, çeyizlik eşyadan hediyelik eşyaya pek çok ürünü içine alan dayanıklı tüketim malları olarak tanımlanabilmektedir” (Öztürk, 1994, s.1).

İnsanoğlunun temel ihtiyaçlarını karşılama isteği ile iki kumaşı birbirine ekleyerek dikiş tekniği ortaya çıkarken, dikişin süsleyici olarak kullanılmasının sonucunda ise işleme doğmuştur.

İşlemenin çeşitli tanımları yapılmış olup bunlardan bazılarını şu şekilde sıralamak mümkündür;

Köklü' ye göre "İşleme; pamuk veya ipekten yapılmış, beyaz ya da renkli, kalın ve ince kumaşlar keçe veya deri üzerine; yün, ipek, pamuk, keten, metal vb. iplikler kullanılarak elde veya makinede düz ve kabarık değişik iğne teknikleriyle yapılan süslemelere denilmektedir" (Köklü, 2002, s.1).

Sürür'e göre "İşleme çeşitli dokumalar üzerine "dokumacılık bezeme teknikleriyle iğne ya da tığ ile, beyaz ve renkli iplik, ipek iplik ve altın, gümüş teller ve iplikler kullanılarak yün, keten, pamuk ya da ipekten yapılmış beyaz, renkli, kalın ve ince kumaşlar, bazen de deri üzerine yapılan ve çeşitli özellikleri bulunan bir süsleme sanatı dalıdır" (Sürür,1976,s.7).

Barıştı' ya göre "İşleme; "ipek, yün, keten, pamuk, metal v.b. iplikler kullanarak, çeşitli iğneler ve uygulama biçimleri aracılığıyla keçe, deri, dokuma v.b. üzerine yapılan bezemelere işleme denir" (Barışta, 1995, s.1).

İşlemelerinin önemli tekniklerinden biri olan Dival (Maraş) İşi yazılı kaynaklarda çoğunlukla Dival İşleme adıyla yer almaktadır. Ayrıca Kahramanmaraş ilimizde yaygın olarak uygulandığı için Maraş İşi de denilmektedir. Bu tekniğin halk arasındaki isimleri ise; mukavva işi, zerdüz işi, sim sırma, bastırma ve mıhlamadır.

Eskiden işleme sadece elde yapılırken günümüzde çeşitli makineler kullanılarak da yapılmaktadır. Ayrıca teknolojinin gelişmesiyle endüstriyel nakış makinelerinde işlemler yapılmaktadır.

Bir kültürün tanıtımını ve gelecek nesillere en iyi şekilde aktarımını sağlayacak olan müzeler toplumumuzda önemli bir yere sahiptir. Müzelerimizin sahip olduğu koleksiyonlar, ülkemizin kültür yelpazesinin zenginliğine bağlı olarak çeşitlilik

göstermektedir. Kültürel zenginliklerin belgelenmesi, tanıtılması ve literatüre girmesi açısından önemlidir.

Bu nedenle Ankara Olgunlaşma Enstitüsü 100. Yıl Müzesi'nde bulunan Dival (Maraş) İşi işleme tekniğiyle yapılmış ürünlerin tür, gereç, teknik, renk, motif ve kompozisyon özelliklerini inceleyip desenlerini çizip belgeleyerek, özelliklerini bozmadan gelecek kuşaklara aktarmak ve bu alanda belge ortaya koymak araştırmanın problemini oluşturmaktadır.

1.2. Araştırmanın Amacı

Bu araştırmanın genel amacı; Ankara Olgunlaşma Enstitüsü 100. Yıl Müzesi'nde Bulunan Dival (Maraş) İşi işleme tekniği ile yapılmış ürünlerin belirlenmesi, ürünlerin özelliklerinin incelenmesi, değerlendirilmesi ve belgelenmesidir.

Bu genel amaç doğrultusunda aşağıdaki alt amaçlara cevap aranmıştır.

Ankara Olgunlaşma Enstitüsü 100. Yıl Müzesi'nde bulunan;

- 1-) Dival İşi tekniği ile işlenmiş ürün türleri nelerdir?
- 2-) Dival İşi tekniği ile işlenmiş ürünlerin boyutları nelerdir?
- 3-) Dival İşi tekniği ile işlenmiş ürünlerde kullanılan gereçler nelerdir?
- 4-) Dival İşi tekniği ile işlenmiş ürünlerin teknik özellikleri nelerdir?
- 5-) Dival İşi tekniği ile işlenmiş ürünlerin renk özellikleri nelerdir?
- 6-) Dival İşi tekniği ile işlenmiş ürünlerin motif özellikleri nelerdir?
- 7-) Dival İşi tekniği ile işlenmiş ürünlerin kompozisyon özellikleri nelerdir?
- 8-) Dival İşi tekniği ile işlenmiş ürünlerin durumları nasıldır?

1.3. Araştırmanın Önemi

Milli kültür hazinemiz olan el sanatlarına hak ettiği değerin verilmesi ve unutulup yok olmasını engellemek amacıyla bu araştırmanın yapılması önemlidir.

Bu araştırmada da elde edilen bulgular, yeni yapılan işlemelerde yozlaşmanın önüne geçilmesi, üretilen işlemelerde geçmişteki kalitenin, özgünlüğün ve inceliğın korunması açısından önemlidir.

Ayrıca el sanatları toplumların kültürel kimliğini oluşturan belgelerdir. Türk toplumunun kendi öz değerlerini yansıtan el sanatı ürünlerinin iç ve dış pazarda yer alması, yaşatılması, korunması ve geliştirilip tanıtılarak günümüze kadar aktarılması için de önemlidir.

Kültürel değerlerimizin önemini arttırmak, ürün çeşitliliğini de günümüze yansıtmak, bu sayede işlemeye ve işleme yapanlara ilgi ve ihtiyacın artmasını sağlayarak hem işlemenin kalıcılığını hem de alanın genişlemesine yardımcı olmak açısından önemlidir.

Bu araştırma; Ankara Olgunlaşma Enstitüsü 100. Yıl Müzesi'ndeki Dival İşi işleme tekniği ile işlenmiş ürünlerde kullanılan; tür, gereç, renk, teknik, motif ve kompozisyon özelliklerinin belirlenmesi, geleneksel el işlemelerimize sahip çıkarak günümüz Őartlarında kullanılacak yeni ürünlere kaynak teşkil etmesi ve kültürel değerlerimizin gelecek nesillere aktarılması açısından önemlidir.

1.4. Araştırmanın Sınırlılıkları

Araştırma aşağıdaki sınırlılıklar çerçevesinde yapılmıştır.

1. Bu araştırma; Ankara Olgunlaşma Enstitüsü 100. Yıl Müzesi'nde ulaşılabilen 45 adet Dival (Maraş) İşi işleme tekniğiyle yapılmış ürünler ile sınırlıdır.
2. Araştırmada elde edilen bilgiler, veri toplama aracı olarak kullanılan bilgi formları ile sınırlıdır.
3. Araştırma yazılı kaynaklarla sınırlıdır.
4. Araştırma tez süresi ile sınırlıdır.

1.5. Varsayımlar

Bu araştırmanın temelinde aşağıdaki varsayımlar yer almaktadır;

1. Araştırma bulguları ve yorumları Dival (Maraş) İşi işlemlerin araştırılmasında ve değerlendirilmesinde yardımcı olacağı varsayılmaktadır.
2. Ankara Olgunlaşma Enstitüsü 100. Yıl Müzesi'nde bulunan Dival İşi tekniği ile işlenmiş ürünlerin özelliklerini belirlemek amacı ile kullanılan bilgi formları geçerli ve güvenilirlerdir.
3. Araştırma kapsamında yararlanılan kaynaklar doğru, güvenilir ve yeterlidir.
 1. İncelemeye alınan ürünler evreni temsil eder niteliktedir.
 2. Araştırma için belirlenen yöntem amaçlara ulaşmada yeterlidir.

1.6. İlgili Araştırmalar

Araştırmanın genel konusu ve içeriğiyle doğrudan ilgili olduğu tespit edilen çalışmalar aşağıda özetlenmiştir.

(Özcan, 2008); Kahramanmaraş Müzesi Dival İşlemlerinden Örnekler adlı bildirisinde; Kahramanmaraş ile ilgili bilgiler vermiş ve Türk işleme sanatının tarihinden kısaca bahsederek, Dival İşi tekniği ile ilgili genel bilgiler vermiş ve Kahramanmaraş Müzesi'ndeki Dival İşi tekniğinde yapılan örnekleri tanıtmıştır.

(Kandemir, 2015); Konya Etnografya Müzesindeki Maraş İşi Bir Örneğin Bilgisayar Destekli Nakış Makineler İçin Accurate4 Nakış Desen Sisteminde Uygulanması isimli Yüksek Lisans Tezinde; Sanat, el sanatları, işleme, işleme sanatının tarihçesi, toplum yaşamındaki yeri ve önemi, işleme sanatının sınıflandırılması gibi genel bilgilere yer vermiştir. Ayrıca Maraş İşi, tarihçesi, kullanılan araç gereçler, iğne teknikleri, uygulandığı alanlar, dikiş ve nakış makinelerinin tarihi gelişimi, çeşitleri ve özellikleri, makinede Maraş işi yaparken kullanılan araç ve gereçler, bilgisayar destekli nakış makinesinde Maraş işi yapılırken yapılması gerekenler ve bilgisayar destekli nakış makineleri için kullanılan bilgisayar desen sistemlerinden accurate4 nakış desen sistemi hakkında detaylı bilgi verilmiştir. Diğer bölümlerde ise Konya Etnografya Müzesi'nde bulunan

15 adet Maraş (Dival) İşi ürün incelenmiş, müzeden seçilen özgün desenli bir modelin analizi yapılmıştır.

(Koç, 2014); Kütahya İli Sim Sarma (Maraş İşi) İşlemeleri isimli Yüksek Lisans Tezinde; Kütahya, el sanatları, müzecilik, Kütahya Müzeleri, Kütahya Kent Tarihi Müzesi hakkında genel bilgi verilmiştir. Maraş İşi, tarihçesi, kullanılan araç ve gereçler, desen özellikleri, uygulandığı alanlar, uygulama aşamaları, iğne teknikleri ve yardımcı iğne teknikleri hakkında detaylı bilgi verilmiştir. İncelemeye alınan ürünlerin 15 adeti Kütahya ili yöre halkından, 47 adeti Kütahya Müzesi'nden, 8 adeti Kütahya Belediyesi Kent Tarihi Müzesi'nden elde edilmiş ve belgelenmeleri için bilgi formu hazırlanmıştır. Bilgi formlarında ürünlerin türü, gereç desen, teknik, motif ve kompozisyon özellikleri ayrıntılı olarak verilmiştir. Ayrıca işlemlerin desenleri AutoCAD Solidworks programı ile çizilmiştir.

(Köklü, 2003); Gazi Üniversitesi Mesleki Eğitim Dergisinde yayınlanan “Türk İşleme Sanatında Dival İşi” isimli makalesinde Dival İşi, tarihçesi, kullanılan malzemeleri, işlemeye hazırlık, kullanılan teknik, motif, kompozisyon özellikleri, yardımcı süsleme teknikleri ve kullanım alanları hakkında detaylı bilgi verilmiştir.

(Markaloğlu, 1991); Türkiye İş Bankası Kültür ve Sanat Dergisinde yayınlanan “Kahraman Maraş'ta Maraş İşi işlemler” isimli makalesinde işleme, Maraş işi, işlemeye hazırlık, işleme tekniği, kullanıldığı yerler, desen özelliği, kullanılan araç ve gereçler hakkında detaylı bilgi verilmiştir.

(Markaloğlu, 2004); Dival İşleme (Sırma-Maraş İşi) isimli kitabında işlemin tanımı ve sınıflandırılması, Türk işleme sanatının tarihi gelişimi, Dival İşi, kullanılan araç gereçler, desen hazırlama, iğne teknikleri, kullanılan yardımcı ve süsleyici iğneler, bozulan işleme kartonunu onarma, işlemeyi kartondan çıkarmak, kenar temizliği yapma, ütüleme, aktarma yapma, Dival İşli eşyayı saklama ve makinede Dival işleme yapma hakkında detaylı bilgi verilmiştir. Kitabın son bölümünde ise desen kataloğu bulunmaktadır.

(Meriç, 1991); Türkiye İş Bankası Kültür ve Sanat Dergisinde yayınlanan “Kahraman Maraş Altın- Gümüş Sırmalar İçinde” isimli makalesinde el sanatları, işleme, Maraş işi ve tarihçesi hakkında detaylı bilgi verilmiştir.

(Sivaslıoğlu, 2014); Ankara İli Beypazarı İlçesinde bulunan Dival İşi Ürünler isimli Yüksek Lisans Tezinde; Beypazarı, tarihi gelişimi, kültürel yapısı, el sanatları hakkında genel bilgi verilmiştir. Sanat, el sanatları, işleme ve tarihçesi, Maraş işi ve tarihçesi, kullanılan araç gereçler, kullanılan iğne teknikleri, işleme teknikleri, kullanılan yardımcı ve süsleyici iğne teknikleri ve gri kartondan temizleme hakkında detaylı bilgi verilmiştir. Beypazarı’nda bulunan Dival İşi işleme tekniği ile çalışılmış 82 adet ürün incelenmiş olup ürünlerin çeşit, boyut, gereç, teknik, renk, motif, kompozisyon özellikleri ayrıntılı olarak bilgi formlarında verilmiştir.

(Sönmez, 2016); Konya Müzesinde Bulunan Dival İşi Tekniğinde Yapılmış Eserler isimli Doktora Tezinde; Türk işleme sanatının tanımı ve tarihçesi, Dival İşi tekniğinin tanımı, tarihçesi, kullanılan araç ve gereçleri, yapım aşamaları, kullanım alanları, Dival İşi eserlerin teknik, renk, motif ve kompozisyon özellikleri hakkında detaylı bilgi verilmiştir. Konya Müzesi’nde Bulunan Dival İşi tekniğinde yapılmış eserlerden 100 adet ürün incelenmiş olup ürünlerin çeşit, boyut, gereç, teknik, renk, motif, kompozisyon özellikleri ayrıntılı olarak bilgi formlarında verilmiştir.

(Yakar, 2011); Maraş İşi, Sim-Sırma ve Bindallılar isimli kitabında işleme, işlemenin tarihi, Maraş işi, tarihçesi, özellikleri, kullanılan araç ve gereçler, işlemeye hazırlanma, kullanılan işleme teknikleri, süsleme ve ilave teknikler ile bindallılar hakkında detaylı bilgi verilmiştir. Kitabın son bölümünde ise desen kataloğu bulunmaktadır.

(Yetimoglu, 1992); Türkiye İş Bankası Kültür ve Sanat Dergisinde yayınlanan “Beypazarı’nda Sırma İşçiliği” isimli makalesinde Beypazarı, Beypazarının tarihçesi, yapılan el sanatları, sırma işçiliği, sırma işçiliğinin tarihçesi ve kadın giyim kuşamı hakkında bilgi verilmiştir.

(Yozgat, 2008); Ankara Olgunlaşma Enstitüsü Sırma Atölyesinde Uygulanan Maraş İşi (Dival işi) İğne Tekniklerinin Ürün Çeşitleri ve Öğretim Analizi Yönünden

İncelenmesi” isimli Yüksek Lisans Tezinde; Sanat, el sanatları hakkında genel bilgi verilmiştir. İşleme ve tarihçesi, Maraş İşi, tarihçesi, kullanılan araç gereçler hakkında detaylı bilgi verilmiştir. Ankara Olgunlaşma Enstitüsü Sırma Atölyesi’nde uygulanan 50 adet ürün incelenmiş olup ürünlerin; çeşitleri, yapılış tarihleri, kullanılan araç ve gereç, teknik, renk, motif ve kompozisyon özellikleri ayrıntılı olarak bilgi formlarında verilmiştir.

(Zayıf, 2013); Kahramanmaraş İli Maraş İşi (Dival İşi) İşlemeleri isimli Yüksek Lisans Tezinde; Kahramanmaraş, tarihçesi, coğrafi konumu, iklimi, nüfusu, ekonomik ve sosyal yapısı, el sanatları, hakkında genel bilgi verilmiştir. Sanat, el sanatları, işleme, Maraş İşi, tarihçesi, kullanılan araç ve gereçler, iğne teknikleri, kullanılan kenar temizleme teknikleri ve Maraş işinin meslek analizi hakkında detaylı bilgi verilmiştir. Kahramanmaraş merkez ilçe sınırları içerisinde kaynak kişilerden ulaşılabilen 7 adet ve Kahramanmaraş Arkeoloji Müzesi’nden 15 adet toplamda 22 adet Maraş İşi (Dival) iğne tekniği ile işlenmiş ürün incelenmiş olup ürünlerin çeşit, araç ve gereç, teknik, renk, motif ve kompozisyon özellikleri ayrıntılı olarak bilgi formlarında verilmiştir.

1.7. Tanımlar

Anavata: “Dival işlemlerinde, mukavva ve meşin yerine pamuk veya kalın iplik kullanarak yapılan bu teknikte klaptanın yerini renkli iplik alır. XVIII. yy. sonu ile XIX. yy.da kullanılmıştır” (Sürür, 1976, s.41).

Klaptan: “İpek iplik üzerine altın ya da gümüş tel sarılarak elde edilen metal iplik” (Özcan, 1994, s.291).

Fermane: “Bazı yörelerde ‘fermene’ adı verilmektedir. Kadınlar tarafından giyilen bir çeşit cepken” (Markaloğlu, 2004,s.125).

Mermerşahi: “Pamuk lifinden üretilen ince ve dökümlü bir kumaştır. Sık ve düz dokunuşludur” (Köklü, 2002,s17).

2. KAVRAMSAL ÇERÇEVE

2.1. Ankara Hakkında Genel Bilgi

“Ankara adının kaynağı kesin olarak bilinmemekle birlikte, belgelere dayanamayan ve günümüzde kadar gelen söylentilere göre; tarihte bahsedilen ilk adı Galatlar tarafından verilen ve Yunanca çapa anlamına gelen Ankyra’dır. Daha sonra değişerek sırasıyla Ancyre, Engüriye, Engürü, Angara, Angora ve Ankara olmuştur” (Ankara rehberi, 2000, s. 1).

İsa’dan önce III. Yüzyılda, bir Kelt ırkı olan Galatlar Ankara’yı ilk defa başkent olarak kullanmışlardır. M.Ö. 25 yılında imperator Agustus şehri Galatia krallığıyla beraber Roma imparatorluğuna bağlanmıştır. 1127’de şehir kesin olarak Türk hâkimiyetine girer ve adı “Engüriye ” olur. 1402’de Yıldırım Beyazıt ve Timurlenk arasındaki Ankara Savaşında şehir kısa bir süre Moğol hâkimiyetinde kalır. Ancak 1414’de kesin olarak Osmanlı hâkimiyetine girer (Hayat Ansiklopedisi, 1982, s.253).

1920’de Kurtuluş Savaşı sırasında Ankara merkez olarak seçilmiştir. 1923’de ise coğrafisi, stratejik konumu ve Kurtuluş Savaşındaki merkeze üs özellikleri nedeniyle Gazi Mustafa Kemal Atatürk tarafından başkent ilan edilir (Ankara Turizm Kültür ve Sanat Rehberi, 1998, s.2).

“Ankara ili Anadolu yaylasının kuzeyinde, yukarı Sakarya bölümünde yer almaktadır. Türkiye’nin nüfus bakımından İstanbul’dan , topraklarının genişliği bakımından Konya ‘dan sonra ikinci büyük ildir. Yüz ölçümü 30.715 km’dir. Başlıca ilçeleri Altındağ, Çankaya, Keçiören, Mamak, Yenimahalle, Sincan, Gölbaşı, Kızılcahamam, Nallıhan ve Beypazarı’dır. Tüm yurda dünya’nın önemli merkezlerine hava, kara ve demir yolu bağlantısı olan Ankara önemli bir kültür merkezidir. Ankara’nın başlıca kültür sanat ve turizm merkezleri; Anıtkabir, Gençlik parkı, Ankara kalesi, Roma hamamı, Hacı bayram cami, Ulus Cumhuriyet Anıtı, Türkiye Büyük Millet Meclisi, eski ve yeni binaları, Anadolu Medeniyetleri Müzesi, Gölbaşı, Kızılcahamam soğuk su milli parkı ve kaplıcaları, Ayaş Karakaya kaplıcası, Haymana kaplıcalarıdır” (Temel Britanica cilt 1).

Resim 2.1. Ankara il haritası (İnternet 1)

2.2. Müze Hakkında Genel Bilgi

2.2.1. Müzenin tanımı ve çeşitleri

“Geçmişteki değerlerimizin korunduğu müzeler, uygarlık tarihine ait her türlü objenin, bilimsel kurallar altında sergilenerek, halkın beğeni ve kültürel birikimini zenginleştiren, araştırmacıların çalışmalarını kolaylaştırıcı ve geliştirici tarihi verilerin gelecek kuşaklara aktarıldığı mekânlardır” (Sezgin ve Karaman, 2009, s.1).

Türkiye’de ilk müze, XIX. yüzyılın ortalarına doğru kurulmuştur. O zamana kadar Osmanlı sanatının eski eser niteliğindeki değerli eşyaları Enderûn Hazinesi’nde, Kutsal Emanetle de Topkapı Sarayı’ndaki Hırka-i Şerif Dairesi’nde korunmuştu. Arkeolojik eserlerin derlenmesiyle müze kurulması fikri daha sonradır. Cumhuriyetin ilanından sonra, Türk müzeciliğinde yapıcı, heyecanlı bir dönem başlamıştır.1942’de Topkapı Sarayı’nın onarılarak mevcut eşyası ile birlikte ziyarete açılması kararlaştırılmıştır. Türklerde özel koleksiyonculuğun gelişmemiş olması, değerli nesne ve sanat ürünlerinin saray ve tekkelerde toplanmış olması, Türkiye’de müzeciliğin başlatılmasını kolaylaştırmıştır. Devletin elindeki koleksiyonlar var olan binalarda toplanmış, çıkartılan yasalarla korunmaları sağlanmıştır (Demir, 2001, s.3-5-12).

“Günümüzde çeşitli eserlerin toplanması, kaydedilip en iyi şartlarda korunması ve halk yararına sunulması tüm müzelerin görevidir. Bu görevin başarıyla yerine getirilebilmesinde, amaçlarının tanımlanması önemli rol oynar. Genel olarak müzelerin amaçları beş ana grupta toplanmakta olup bunlar toplama, koruma, bakım onarım, belgeleme, sergileme ve eğitimidir” (Demir, 2001, s.3-5).

“Bir ülkenin kültür tarihine ışık tutacak, o ülkede yaşayan insanların maddi ve manevi kültür öğeleri ile ilgili eşyayı sistemli bir biçimde toplamak, sınıflandırmak, teşhir etmek amacına yönelik hizmetler, kurulan ve kurulacak olan etnografya müzelerinin görevidir” (Öztürk, 2003, s.67).

2.3. Ankara Olgunlaşma Enstitüsü

1958 yılında eğitim öğretime başlayan Ankara Olgunlaşma Enstitüsü, geleneksel Türk giyim ve el sanatlarını araştıran, geliştiren, tanıtan ve çağdaş tasarımlarla asılları bozulmadan gelecek kuşaklara emanet etmeyi amaçlayan bir eğitim kurumudur.

Ankara Olgunlaşma Enstitüsü çalışmaları ile yok olmaya yüz tutmuş geleneksel sanatlarımızı yeniden kazanma, Anadolu kültüründe önemli yer tutan törensel olgular, yöresel giyim, takı, dokuma, süsleme, yemek, seramik gibi bu toprağın duygusunu, dokusunu ve özelliklerini yansıtan ürünlerin çağdaş tasarımlarla günlük kullanıma sunulması çalışmalarında önemli başarılarla imza atılmıştır. Bu çalışmalarda elde edinilen bilgi, desen, motif, model, kalıp gibi veriler okul arşivine katılarak zengin bir birikim oluşturulmuştur.

Ankara Olgunlaşma Enstitüsü binasında 1981 yılında Atatürk'ün doğumunun 100. Yılı nedeniyle açılan ve Osmanlı'nın son dönemi eserlerinin sergilendiği; denetimi Etnografya Müzesince yapılan 100. Yıl Müzesi bulunmaktadır (İnternet 2).

Resim 2.2. Ankara Olgunlaşma Enstitüsü Binası

2.3.1. Ankara Olgunlaşma Enstitüsü 100. Yıl Müzesi

“Olgunlaşma Enstitüleri, kadınlarımıza Türk el sanatları alanlarında meslek eğitimi veren kurumlardır. Temel amaçlarından biri ise Türk el sanatlarını araştırmak, derlemek, geliştirmek ve yaymaktır. Çok değerli bir kaynak olan halk sanatlarımızın korunması, yozlaştırılmadan geliştirilmesi, Türk kültürünün geleceği açısından çok önemlidir” (İnternet 3).

“Bu amaç doğrultusunda Ankara Olgunlaşma Enstitüsü bünyesinde Atatürk’ün doğumunun 100. Yılı nedeniyle 24 Kasım 1981 tarihinde müze açılmıştır. Kültürümüze sahip çıkılması gerekliliğini yaklaşık kırk sene önce görebilen Refia ÖVÜNÇ müzenin temelini oluşturan çok değerli sanat eserlerini yıllar boyu derleyerek; gelecek kuşakların kültür birikimine önemli bir hizmet sunmuştur”(İnternet 3).

“Refia ÖVÜNÇ, o dönemde şahsi merakıyla ve ilgisi nedeni ile Anadolu’nun değişik yörelerinden ve İstanbul’dan edindiği antik eserleri çalıştığı İstanbul Taksim’de bulunan Beyoğlu Olgunlaşma Enstitüsünde toplamıştır. O yıllarda yapılan bir teftiş sırasında Sayın ÖVÜNÇ’ün koleksiyonunu gören Bakanlık yetkilileri bu değerli arşivin bir müzede değerlendirilmesi gerekliliğinden hareketle müze çalışmaları için girişimde bulunarak projeyi hayata geçirmiş ve stratejik önemi nedeni ile müzenin

Ankara’da kurulmasına karar verilmiştir. Beyoğlu Olgunlaşma Enstitüsünden getirilen eserler Ankara Olgunlaşma Enstitüsü’nde oluşturulan 100.Yıl Müzesi envanterlerine devredilmiştir. Koleksiyonun tamamı el sanatı ve etnografik eserlerden oluşmaktadır. Şahısların hibeleri ve az da olsa ödeneklerle yapılan alımlar ile koleksiyon daha da genişletilmiştir” (İnternet 3).

“100.Yıl Müzesi Ankara’da protokol müzesi olarak bilinmekte olup genellikle diplomatlara, özel gruplara enstitüden alınan özel izin ile hizmet vermektedir. Halkın ziyaretine açık olmayan müzede 1008 eser bulunmaktadır. Osmanlı İmparatorluğu’nun son dönemine ait eserlerin yer aldığı müzede üç bölüm vardır. Bunlar gümüş takılar ve kullanım eşyaları, etnografik eserler, Atatürk köşesi bölümleridir” (İnternet 3).

Resim 2.3. 100.Yıl Müzesi iç kısım 1

Resim 2.4. 100.Yıl Müzesi iç kısım 2

2.4. İşleme

Her el sanatı gibi insanoğlunun günlük ihtiyaçlarının sonucunda işleme doğmuştur. İşleme ayrıca iki parçayı birbirine dekoratif bir şekilde tutturma fikrinden ortaya çıktığı düşünülmektedir. İşleme sabır, göz nuru ve emek isteyen güç bir sanattır.

“İşleme; pamuk veya ipekten yapılmış, beyaz ya da renkli, kalın ve ince kumaşlar keçe veya deri üzerine; yün, ipek, pamuk, keten, metal vb. iplikler kullanılarak elde veya makinede düz ve kabarık değişik iğne teknikleriyle yapılan süslemelere denilmektedir” (Köklü, 2002, s.1).

“Geçmişte tamamı el emeği göz nuru olan ve el işlemleri adını alan işlemlerin pek çoğu, teknolojinin gelişmesi ile birlikte makine ile işlenebilir hale geldiği görülmektedir. Bu bakımdan günümüzdeki işlemleri el ve makine işlemleri olarak ikiye ayırmak mümkündür” (Köklü, 2002, s.1).

“İpek, yün, keten, pamuk, metal ve deri gibi farklı iplikler kullanılarak çeşitli iğneler ve uygulama biçimleriyle keçe, deri, dokuma ve kumaş çeşitlemeleri üzerine yapılan bezemeler olarak tanımladığımız işlemler giyim kuşamın yanı sıra aksesuar ve ev dekorasyonun da kullanılan örtülere kadar geniş bir alanda uygulanmaktadır. İşleme türleri kadın, erkek, çocuklar için hazırlanmış giysi, göynek, başörtüsü, duvak, kına bezi, iç çamaşırı, don, yelek, cepken, şalvar, bebek takımları ve sünnet giysilerinden, sedir örtüsü, yastık, bohça, havlu, peşkir, yorgan çarşafı, yatak çarşafı, perde ve çeşitli mutfak örtülerine kadar yayılmaktadır” (Barışta, 2005, s.208).

“İnsanların giydiği ve çevresinde kullandığı eşyalarını, kendi yaratıcı gücünü ve el emeğini kullanarak süslemeler yapması işlemin ortaya çıkmasına, giderek gelişmesine ve yaygınlaşmasına neden olmuştur” (Markaloğlu, 2004, s.5).

İnsanoğlu gittiği ve egemenlik kurduğu her yere en basitten, en karmaşık ve en gösterişlisine kadar el sanatlarını ve bu sanatlara ilişkin kültürünü de birlikte taşımıştır. İşlemler bir milletin zevk ve kültürünü de yansıtmaktadır.

Sosyal hayatımızda ve yaşam koşullarımızda büyük değişimler olmuş, işlemecilik özellikle el işlemeciliği giderek önemini kaybetmeye başlamıştır. Ancak sanat eserlerini günümüze kadar taşıyan müzeler gelecek nesillere örnek teşkil etmekte ve ürünlerin korunmasında önemli bir yer tutmaktadır. Günümüzde ise Türk işlemeciliğinin ürünleri yerli ve yabancı ülkelerin müzelerinde, özel koleksiyonlarda yer almaktadır (Köklü, 2002, s.4).

2.4.1. İşlemenin tarihçesi

“El sanatları gibi işlemede insanların günlük ihtiyacını karşılamak, kıyafetlerini ve kullandıkları eşyalarını bezemek arzusuyla doğmuştur. İnsanoğlunun, iki parçayı birbirine ekleme, düz bir dikişini bile dekoratif anlamda yapma amacı ile gelişmiş bir sanat dalıdır” (Akbi, 1970, s.25).

“Önceleri deri parçalarını daha sonraları ise çeşitli kumaşları birbirine eklemeyi öğrenen insanoğlu, meydana getirdiği bu dikişini estetik katmak amacıyla süslemiş ve çeşitli teknikler geliştirerek işlemeyi bulmuştur” (Barışta, 1998, s.13).

“İşleme sanatı hakkındaki bilgiler, mitoloji ve efsanelerden öğrenilmektedir. İlyada efsanesinde işlemelerden bahsedilmektedir. Odeyeseus kılık değiştirerek Lykomede'nin evine gider bohçasındaki işlemeleri gösterir. Yine mitolojide Musa Peygamber kutsal sandığın örtüsünün işlemeli olmasını istediği için Nuh Peygamberin kızı Neona gergefi bulmuştur. M.Ö. 2500 yıllarında Sümer kadın kıyafetlerinin işlemeli bilhassa etek kenarlarının saçaklı olduğu görülmüştür. M.Ö. 1000-612 yıllarına ait Asur bayan elbiselerinde de işleme görülmüştür. Pers okçu kıyafetlerinde görülen sarı ve beyaz renkteki işlemeler Perslerde işlemenin varlığına kanıttır” (Berker, 1981, s.3).

Köklü geçmişini elinde bulunduran Orta Asya'da bulunan eserlerde Hitit, Mısır, Asur, İran, Mezopotamya ve Yunan gibi uygarlıklara ait tarihi değerler bulunmuştur. Bu tarihi değerler geçmişten günümüze işlemenin tarihçesi hakkında bize az da olsa engin bilgiler vermektedir (Sürür, 1976, s.8).

“Türk işleme sanatı Orta Asya Hunları, Göktürkler, Uygurlar, Karahanlılar, Selçuklular, Anadolu Beylikleri, Osmanlı İmparatorluğu ve Türkiye Cumhuriyeti olmak üzere, tarihi bir süreç içinde incelenebilir. Bu tarihi süreç içinde, Türk sanatının oluşumu ve bugüne ulaşması, bir bütünlük ve devamlılık içinde, ülke farklarını aşan bir güçle kendini göstermektedir. Türk devletlerini bir zincirin halkaları gibi birbirine bağladığı düşünülmektedir” (Aslanapa, 1984, s.38).

“Türklerde işleme çok gelişmiş ve her şehrin kendine özel bir işleme tekniği bulunmaktaydı. Ayrıca eskiden, genç kızların çeyizlerinin tamamı elde işlenmekte olup ve bu durum işlemenin gelişip ilerlemesine de yardımcı olmuştur. Haremde geçen kadınlar için ise nakış en büyük vakit geçirme ve oyalanma vasıtasıydı. İyi bir evlenme yapmak isteyen genç kızlar, her şeyden önce nakış öğrenmek zorundaydılar. Kızın değerini, zevkini, becerisini ve sabrını gösteren iğne çalışmaları olurdu. Bir genç kız, evleneceği günü bekleyerek, zanaatı üstüne eğilir, çeşitli iplik ve sırma ile zenginleştirilmiş türlü renkteki motifleri büyük bir heyecanla icra ederdi. Türk nakışçılığında Batı ülkeleri nakışlarında pek rastlanmayan o güzelliği ve o hayran olunacak sanatçı vasfını kazandıran işte bu psikolojik etken olmuştur” (Arseven, 1984, s.268-269).

2.5. Dival (Maraş) İşi

“Dival İşi; özellikle kadife, canfes, tafta, atlas gibi özel kumaşlar üzerine mukavva kalıp kullanılarak işlenen nakıştır. Bu işleme tek yüzlü bir işleme tekniğidir. Desenin altı özel olarak hazırlanan karton ile kabartılıp yedi kat sırma ve ya sim ile desen üzerinden atlatılarak desen kenarlarında iplik ile karşılıklı tutturulur. Aynı işlem yan yana devam ettirilerek işlenir” (Korkusuz, 1997, s.356).

“Desen, işleme ve kabartma kartonları çirişle hazırlanan, deseni kartondan özel bıçağı ile oyularak kumaşa yapıştırılan, daha sonra kartona gerilerek özel tezgâhta üstten sırma ya da çok katlı sim ile alttan mumlanmış iplikle karşılıklı tutturularak yapılan bir işleme tekniğidir. Maraş İşi tekniği yüzden sarma tersten ise hiristo teyeli görünümündedir. Alt iplik üstten üst iplik ise alttan görünmez ve düğüm kumaş arasında kalır. Biz yardımı ile kumaş ve mukavva delinerek iğnenin hareketi

sağlanırken iğne açılan deliklerden alttan üste, üstten alta rahatça geçirilebilir” (Köklü, 2002, s.124).

Eski yıllarda karton yanında pamuk ve deride kullanılmış iplikle alt dolgusu yapılarakta işlenirken günümüzde ise özel hazırlanmış karton, sertleştirilmiş kumaş ve ince kösele kullanılmaktadır. Öncelikle desen kumaşa çizilir. Büyük eşyalar çerçeve veya gergefte gerilerek işlenirken küçük eşyalar ise kasnağa sıkıca gerilmiş astar bir kumaş üzerine, desen yapılmış kumaş teyellenerek ve kasnak cüldeye takılarak da işlenmektedir.

Üstte sim ve sırmanın yanında ince ipek iplik de kullanılmaktadır. Süslemeler düz, kıvrıkcık tırtılla ve düz metal pulla yapılmaktadır. Bazı ürünlerde ise renkli boncuk, pul ve taşlarla da süslemeler yapılmıştır. Dival işlemeyle birlikte diğer işlemlerden yardımcı tekniklerinde kullanılmıştır. Bunların en önemlisi applike olup beraber tohum iğnesi, blonya iğnesi, kordon tutturma v.b. teknikler kullanıldığı da görülmektedir. Eski işlemleri yaptıkları yerlere göre ev, çarşı ve saray işlemleri olmak üzere üçe ayırmak mümkündür (Markaloğlu, 2004, s.10).

“Sarayda, Başkentte, Maraş ve Kütahya gibi kentlerde Maraş işi çok yaygınlaşmıştır. Özellikle zengin ailelerin kızlarının çeyizlerinde dival işi yatak örtüleri ve bohçalar moda olmuş, bindallı adı verilen kadife üzerine gelinlikler özellikle Maraş’ta yapılmıştır. Sarayda ise çok daha geniş uygulama alanı bulmuştur. Odaların döşenmesinde ki perdeler, salonları kaplayacak büyüklükte yer yaygıları, divan örtü ve yastıkları ve bazı giyim eşyalarında, bohçalarda son derece gösterişli olan bu işleme yaygın bir şekilde uygulanmıştır” (Markaloğlu, 2004, s.11).

2.5.1. Dival (Maraş) İşinin tarihçesi

“Türklerde altın teller veya ibrişimle sarılmış teller ile yapılan işlemlerden Dival İşî Türklerin Orta Asya da yaşadıkları çağlardan beri çok yaygın olarak kullanılmıştır. Bu tekniğe ait değişler ve işlenmiş kumaş adları çok eski Türkçeden bu günkü Türkçemize kadar devam ederek gelmiştir” (Ögel, 1991, s.348).

“Bizans işlemeciliğinde de bu teknik önemli bir yer tutmaktadır. Bizans kültüründe yerli ipek bulunmamakla birlikte Uzakdoğu’dan gelen kervan yollarının üzerinde bulunması, Bizans’ta bu tekniğin geliştiğini göstermektedir. Türk işlemeciliğiyle, Bizans tekniği arasında açık bir teknik ayrılığı bulunmaktadır. Dival işleri Bizans sırma tekniğinin temelini meydana getirmektedir. Dival İşinin Anadolu kaynaklı tarihine baktığımızda, çeşitli kaynaklara ve ulaşılan eski örneklerle dayanarak Anadolu’da Selçuklular döneminde ilk defa uygulanılmaya başlandığı görülmektedir” (Meriç, 1991, s.23).

“İncelenen kaynaklarda Osmanlı sarayına Çelebi Mehmet’e gelin giden Emine hatunun çeyizi arasında bulunan sırma işleri ilk defa Osmanlı sarayına girmiş, bu şekilde saraya giren sırma işinin saray ve çevresinde büyük dikkat çektiği ve beğenildiği belirtilmektedir. Fatih Sultan Mehmet’e gelin giderken götürdüğü Dulkadirli sultanlarından sitti Hatun’un çeyizleri arasında bulunan kırk katır yükü sırma işi bu ince sanatın Osmanlı sarayına iyice yerleşmesine sebep olduğu tahmin edilmektedir” (Meriç, 1991, s.24).

“16. yüzyılda Şehzade Mehmet’in olduğu düşünülen, kaftanlarda ve bir grup kitap kabında “Zerdüz İşi” olarak bilinen Dival İşi çeşitlemeleri görülmektedir” (Barışta, 1999, s.30).

“17. ve 18. yüzyılda Dival İşi çeşitlemelerinin iyice arttığı 19. Yüzyılda halk arasında “Mıhlama” denilen Dival İşi ürünlerinin zenginliği gözden kaçmamakta, işlemler ev, saray, çarşı, okul, ordu, tekke gibi merkezlerde yapılmaktadır” (Barışta, 1999, s.109).

“20. yüzyılın ilk çeyreğinde çarşı işlemlerine bakıldığında İstanbul, İzmir, Selanik gibi merkezlerde hazır giyim eşyalarında, bindallı olarak isimlendirilen gelinlik giysilerde, misafir odası için sedir örtülerinde, yastıklar ve perdelerde, beşik takımlarında Dival İşi tekniğiyle işlenmiş ürünlerin üretildiği gözlenmektedir” (Barışta, 1999, s.166).

2.5.2. Dival İşinin motif ve kompozisyon özelliği

“Motif sanat eserlerinde süsleme işlemlerde tekrar eden veya kendi başlarına kullanılabilen şekillerin her biridir. Herhangi bir yüzeyi süslemek için; üzerine boyalı, boyasız, düz ya da kabartma olarak yapılan güzel biçimlere ise bezeme denilmektedir. Bezeme çeşitleri; bitkisel, nesneli, geometrik, figürlü, kozmik ve yazılı bezemeler olmak üzere 6 gruba ayrılmıştır” (Fenercioğlu, 1973,s.21).

Kompozisyon ise ayrı ayrı parçaları, nesnelere, öğeleri en iyi şekilde yerleştirmek anlamına gelmektedir. Kompozisyonda bir yüzey üzerine arzu edilen şekillerin, dengeli ve göze hoş görülecek bir tarzda yerleştirilmesi gerekmektedir. İlk çağlardan beri sanatla uğraşan insanların güzel ve doğru kompozisyon kurmak için birçok kurallara başvurdukları görülmüştür. İşlemlerde de çeşitli kurallar doğrultusunda işlenecek yüzeye, işlemin kullanılacağı yere göre kompozisyonlar oluşturulmuştur. Motiflerin biçimine göre düzenlenen kompozisyonlar, bir motiften oluşturulmuş kompozisyonlar ve birden fazla motifin tekrarlanması ile oluşturulmuş kompozisyonlar şeklinde iki grupta toplanmıştır (Barışta, 1995,s.32).

Ayrıca ürünler üzerinde serilişlerine göre ise düzgün, atlamalı, bağlantılı, geçmeli ve bir merkeze doğru yönlendirilmiş sıralamalarla düzenlenmiş kompozisyonlar olarak beş grupta ele alınmıştır (Barışta, 1995, s.34).

2.5.3. Dival (Maraş) İşi yapımında kullanılan araç ve gereçler

Dival (Maraş) İşi yapımında kullanılan araçlar

Cülde (Tezgâh): “Bir taban üzerine eğik olarak yerleştirilmiş, kartona gerilmiş kumaşı tutan tahtadan bir araçtır. Masa ile işleyen kişi arasına konur. Ayakla üzerine basılarak kullanılır. Üzerinde ağırlık vermek için bir demir ve kartonu sıkıştırmak için burgu vardır” (Markaloğlu, 1996, s.19).

Resim 2.5. Cülde (Yozgat,2008, s.21)

Askı: “Dival İşinde “cüldeye sığmayan büyük iş parçasının asılması için hazırlanmış ters “L” biçiminde, uzun kolu zemine bağlanılarak sabitleştirilmiş, kısa kolunda ağırlığı diremek için bir askı bulunan araçtır” (Özcan, 1994, s.288).

Resim 2.6. Askı (Yozgat,2008, s.21)

Çağ (Makaralık): “İşlemeye üst ipliklerin muntazam bir şekilde gelmesini sağlayan bir araçtır. Makaraların takılabilmesi için 7-8 adet çivinin takıldığı ortalama 30-40 cm uzunluğunda dikdörtgen bir ahşaptan meydana gelir” (Köklü, 2002, s.16).

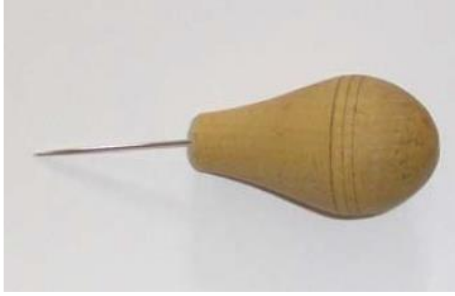
Resim 2.7. Çağ (Yozgat,2008, s.22)

Möhlüke (Oyma Bıçağı): “Deseni kartondan oyarak çıkarmak için kullanılır. Tahta saplı ucu kıvrık ve sivri bir bıçaktır” (Markaloğlu, 1996, s.20).

Resim 2.8. Möhlüke (Yozgat,2008, s.23)

Biz: “Dival işinde kalın karton parçalarının iğneyi kırmamasını sağlamak ve delik delmek işleminde kullanılmak üzere hazırlanmış, tahta saplı ince, sivri uçlu tornavidaya benzeyen bir tür saplı çuvaldız” (Özcan, 1994, s.289).

Resim 2.9. Biz (Yozgat,2008, s.23)

Çıkrık: “İplik eğirmeye veya kordon bükmeye yarayan, tahta bir dikdörtgen kaide üzerine yerleştirilmiş, iplik takmak için bir çivisi ve bir yönetme kolu olan araçtır” (Özcan, 1994, s.289).

Resim 2.10. Çıkrık (Yozgat,2008, s.23)

Makat: “Maraş işinde kağıt yapıştırırmada kullanılan, çirişi iki kat kağıt arasına düzgün bir şekilde yaymaya yarayan araçtır” (Özcan, 1994, s.288).

Resim 2.11. Makat (Yozgat,2008, s.24)

Çekiç: “Bir ağzı küt, diğer ağzı yassı, tahta saplı çakıcı ve dövücü alettir” (Doğan, 2001, s.246).

Resim 2.12. Çekiç (Yozgat,2008, s.24)

Küçük makas: İplik ve sim kesmek için kullanılır.

Dikiş iğnesi: “Dikiş ve işleme yapmakta kullanılan ince, bir ucu sivri diğer ucunda iplik geçirilecek delik bulunan çelik tel” (Doğan, 2001, s.608).

Boş makara: Sim, sırma veya iplik sarmak için kullanılır.

Ütü: Kumaşı ütülemede ve desen yapıştırırmada kullanılır.

Dival (Maraş) İşi yapımında kullanılan gereçler

Çiriş: “Sarı zambak kökünden yapılan ve su ile karılarak kağıt karton gibi şeylerin yapıştırılmasında kullanılan bir zamktır” (Turani, 1980, s.29).

Resim 2.13. Çiriş (Yozgat,2008, s.25)

Beyaz karton: “İnce ve iki yüzü parlak olan ve desenleri yapıştırmak için kullanılan kartondur” (Markaloğlu, 2004, s.22).

Resim 2.14. Beyaz karton (Zayıf, 2013, s.32)

Sarı karton: “Kabartma kartonu ve işleme kartonu hazırlamak için kullanılan sarı renkteki kartondur” (Markaloğlu, 2004, s.22).

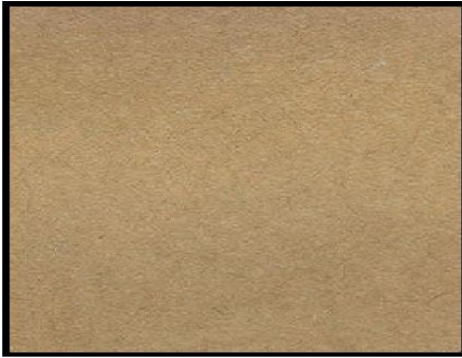
Resim 2.15. Sarı karton (Zayıf, 2013, s.31)

Gri karton (İnce mukavva): “İşlenecek kumaşı germek için kullanılan kartondur” (Markaloğlu, 2004, s.22).

Resim 2.16. Gri karton (Zayıf, 2013, s.32)

Çimento Kâğıdı (graft kağıdı): “Koyu hardal sarı renkte bulunan, çoğunlukla büyük objelerin paketlenmesinde kullanılan bir cins kağıttır” (Köklü, 2002, s.11).

Resim 2.17. Çimento Kağıdı (graft kağıdı) (Zayıf, 2013, s.31)

Sim: “Astar iplik üzerine yassı metal telin sarılması ile elde edilir. İnce ve kaliteli sim seçilmelidir. Genellikle altın ve gümüş rengindedir. Üst iplik olarak günümüzde daha çok üretilmekte ve kullanılmaktadır” (Markaloğlu, 1996, s.22).

Resim 2.18. Sim (Yozgat,2008, s.27)

Sırma: “Çok ince madensel bir teldir. Üst iplik olarak kullanılır.(8-10 kat) İnce, yumuşak ve iyi cins olanı seçilmelidir. Altın ve gümüş rengindedir” (Markaloğlu, 1996, s.20).

Resim 2.19. Sırma (Yozgat,2008, s.28)

Balmumu: “Alt ipliği mumlamak için kullanılır. Balmumu üst ipliklerin kaymamasını sağlar ve ipliği sağlamlaştırır. İplik çok mumlanırsa çürüyebilir. İplik üzerindeki fazla mumlar kumaş parçası ile alınmalıdır. Mum silinmezse kumaşa leke bırakabilir” (Markaloğlu, 1996, s.21).

Resim 2.20. Balmumu (Yozgat,2008, s.28)

Tırtıl: “Sırma tellerin köşeli ve hafif seyrek, helezon şeklinde bükülmesi ile elde edilmektedir. Altın ve gümüş renginde üretilenleri mevcuttur” (Köklü, 2002, s.23).

Kurt: “Sırma tellerin yuvarlak ve sık olarak, düzgün bir helezon şeklinde bükülmesi ile elde edilir. Altın ve gümüş renginde üretilenleri mevcuttur” (Köklü,2002, s.23).

Resim 2.21. Kurt ve Tırtıl (Yozgat,2008, s.29)

Sünger: Balmumunun fazlalığını silmek için kullanılır. Ayrıca gözlük kabı, çanta yapımında da iç astarı hazırlanırken kullanılır.

Yapıştırıcı: Kabartma yaparken ve kumaşa yapıştırılan desenin yapışmayan kısımlarını yapıştırırken kullanılır. Desenleri kumaşa yapıştırmak için kullanılır.

Kalıp beyaz sabun: Deseni kolaylıkla yapıştırmak işleme ve kabartma kartonu hazırlamak için kullanılır.

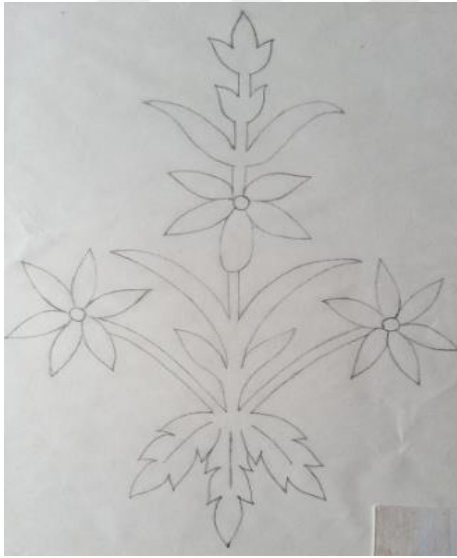
Kumaş: Genellikle kadife, saten gibi dayanıklı kumaşlar kullanılır. Ancak yünlü kumaşlara, ipek, deri ve süet üzerine de uygulanır. İşleme kumaşı (çirişli) hazırlanırken sık dokulu ince kumaşlardan patiska veya opal kullanılır.

Astar kumaşı: Üstteki kumaşın kalınlığına göre; organze, mermerşahi, tafta, yıkanmış patiska, yün tela astar olarak kullanılır.

Çamaşır ipeği: İnce çamaşır ipeği iplik olarak, simle karıştırılarak veya karıştırılmadan kullanılır. Kalın çamaşır ipeği alt iplik olarak kullanılır.

2.5.5. Dival (Maraş) İşinin yapım aşamaları

Desen Çizme: Desen çiziminde parşömen kâğıdı, yumuşak kalem, silgi ve cetvel kullanılarak beyaz bir zemin üzerinde çizilir. Dival İşi deseni çizilirken deseni kopuksuz ya da az kopuklu çizmeye, çok ince veya sivri olmamasına ve tek çizgi halinde çizmeye dikkat etmek gerekir (Markaloğlu, 2004, s.23).

Resim 2.22. Desen çizme

Çiriş Hazırlama: Çiriş hazırlamak için; çiriş, çiriş kabı, çirişi elemek için seyrek dokunuşlu tülbent ve su kullanılır. Öncelikle çiriş elenir ve çiriş kabına su konular ardından elenen çiriş azar azar suyla karıştırılır. İçinde hiç pürüz kalmayacak şekilde iyice ezilir. Kıvamını anlamak için ise çiriş baş ve işaret parmağı arasına alınır ve

parmaklar açıldığında akmayacak şekilde olduğunda çiriş hazırlama işlemi tamamlanmış olur (Markaloğlu, 2004, s.26).

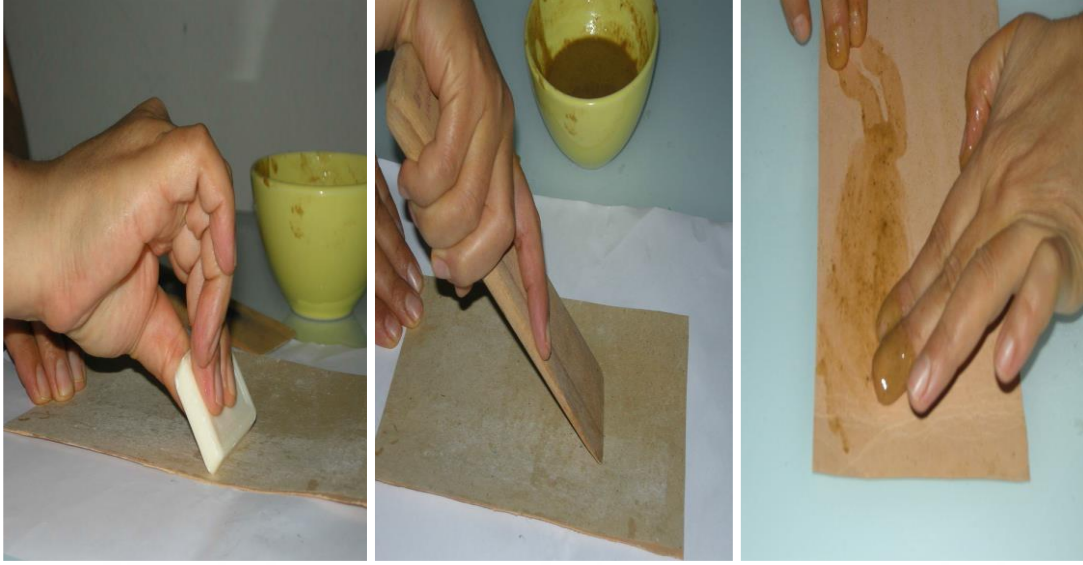
Resim 2.23. Çiriş hazırlama (Sivashoğlu, 2014, s.62)

Deseni Beyaz Kartona Yapıştırma: Hazırlanan çiriş, beyaz karton, çizilmiş desen, kuru beyaz sabun kalıbı, makat, kâğıt makası, cetvel, kurşun kalem kullanılarak desen kartonu hazırlanır. Parşömen kâğıdına çizilen desen, kenarlarından 2- 3 cm pay bırakılarak, beyaz karton ise desen kâğıdından 1 cm fazla pay olacak şekilde kesilir. Hazırlanan çiriş sağ elin işaret parmağına alınıp ve beyaz kartonun üzerine eşit olacak şekilde ince bir tabaka halinde sürülür. Desen çizili kısım üstte kalacak şekilde çirişlenmiş kartonun üzerine yerleştirilir. Sabun ile desen üzerinde gezilip ardından makat yardımı ile iki karton arasındaki fazla çiriş çıkartılarak, hava boşluğu kalmayacak şekilde kâğıtlar birbirine yapıştırılmalıdır (Markaloğlu, 2004, s.26).

Resim 2.24. Deseni beyaz kartona yapıştırma

İşleme Kartonu Hazırlama: Hazırlanmış çiriş, sarı karton, çimento kâğıdı, kuru beyaz sabun, makat, kâğıt makası, cetvel, kurşun kalem kullanılarak işleme kartonu hazırlanır. Desen büyüklüklerine uygun kartonunun boyutları belirlenir. Sarı karton ve graf kâğıdı belirlenen ve büyüklükte kesilir. Hazırlanan çiriş sarı kartonun üzerine ince bir tabaka halinde, aynı yönde sürülür. Çimento kâğıdı, parlak yüzü üstte kalacak şekilde çirişli sarı kartonun üzerine yerleştirilir. Daha sonra üzerine kuru beyaz sabun sürülür. Makat yardımı ile iki kâğıt arasında kalan hava boşluklarını ve fazla çirişi çıkararak kâğıtların birbirine yapışması sağlanır. Çimento kâğıdının da üzerine tekrar sabun sürülür. İşleme kartonunun tersine çevrilir ve çiriş sarı kartonun tersine işaret parmağı ile aynı yönde sürülür, ardından kurumaya bırakılır (Markaloğlu, 2004, s.26-28).

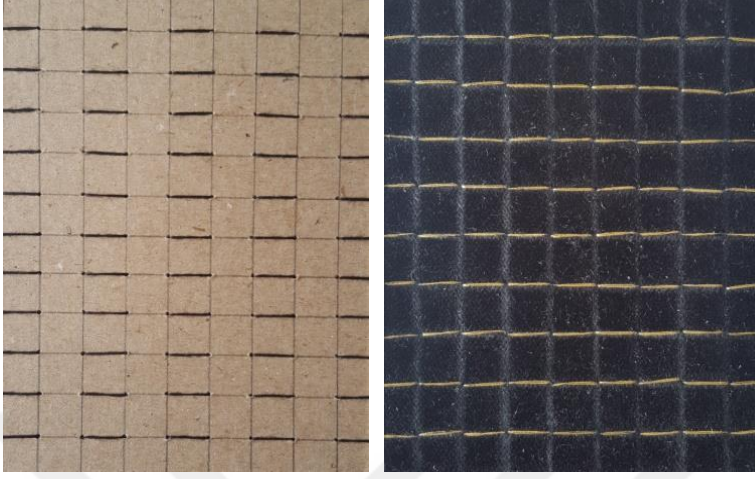
Resim 2.25. İşleme kartonu hazırlama (Sivaslıoğlu, 2014, s.63)

İşleme Kumaşı Hazırlama: Öncelikle çiriş kullanılacak kumaşın üzerine sürülür, üzerine 1 kat kumaş yerleştirilir ve üzerine parşömen kâğıdı serilerek ütü ile kurutma işlemi yapılır. Kuruduktan sonra bir yüzüne çiriş sürülüp kurumaya bırakılır. Desen kumaşa çizilerek geçirilir (Markaloğlu, 2004, s.28-30).

Kabartma Karton Hazırlama: Kabartma kartonu hazırlamak için, hazırlanmış çiriş, sarı karton, kuru beyaz sabun kalıbı, makat, kâğıt makası, cetvel kullanılır. Hazırlanan çiriş, kartonun üzerine sürülür. Üzerine ikinci karton yerleştirilir. Ardından makat yardımıyla hava kabarcıkları ve fazla çiriş çıkartılıp yapıştırılır. İkinci kartonun üzerine de çiriş sürülür ve üçüncü karton üzerine yerleştirilir. Kartona sabun sürülerek makat yardımı ile de hava kabarcıkları ve fazla çiriş çıkartılarak kartonların yapışması sağlanır. Hazırlanan kabartma kartonunu üzerine bir ağırlık koyularak kurumaya bırakılır (Markaloğlu, 2004, s.30-31).

Bizle İğne Karşılaştırma Alıştırması Yapma: Bizle iğne karşılaştırması yapmak için cülde, biz, küçük makas, dikiş iğnesi, balmumu, mum bezi, gri karton ve alt iplik kullanılır. Gri karton cüldeye yerleştirilip sıkıştırılır. İplik balmumu ile mumlanır ve mum bezi ile ipliğin üzerinde kalan fazla mumlar silinir. İplik iğneye geçirilir ve ucu düğümlenir. Biz sağ elle tutulup iplik geçirilen iğne sol ele alınır ve sağ eldeki bizle kartona üstten dik olarak batırılır. Kartonun altındaki iğne sol elin işaret parmağı üzerine yatırılmış olarak iğnenin ucu ile bizin ucu birbirine birleştirilir. Biz çekilir ve

açılmış olan delikten iğne üste çıkarılır. Sağa doğru 1 cm ara ile biz tekrar batırılır. Bu yöntem tekrarlanır (Markaloğlu, 2004, s.31).

Resim 2.26. Bizle iğne karşılaştırma kalıştırması yapma

Deseni İşleme Kartonuna Teyelleme: Desenleri işleme kartonuna teyellemek için cülde, biz, küçük makas, dikiş iğnesi, büyük makas, mum bezi, balmumu, beyaz kartona yapışmış desen, işleme kartonu ve alt iplik kullanılır. Desen kartonu ve işleme kartonu üst üste yerleştirilip cüldeye sıkıştırılır. İplik mumlanır ve iğneye geçirilip ucu düğümlenir. Sağ elle biz, sol elle iğne tutulur. Desenin 0,5 cm dışından teyelleme işlemi yapılır (Markaloğlu, 2004, s.34)

Resim 2.27. Deseni işleme kartonuna teğeleme

Deseni Oyma: Deseni oymak için teyellenmiş desen, möhlüke, dört kat gri karton, tahta ve ekstrafor kullanılır. Teyellenmiş desen bir tahta ya da 3-4 mukavva üzerine koyulur. Möhlükenin sapı ile metal kısmının birleştiği noktaya elin zarar görmemesi için ekstrafor sarılır. Oyma işlemine desenin kalkmaması için orta kısımdaki desen çizgisine möhlükeyi bastırarak oymaya başlanır. Möhlükenin ucu yukarı aşağı ve 1mm ileri doğru hareket ettirilerek oyma işlemi yapılır (Markaloğlu, 2004, s.34-36).

Resim 2.28. Deseni oyma

Dival İşinde Oyulmuş Deseni Kumaşa Yapıştırma: Oyulan deseni kumaşa yapıştırmak ve kartona germek için nakış ipliği, dikiş iğnesi, küçük makas, yapıştırıcı, gri karton, oyulmuş desen, yüz kumaş, astar kumaş, büyük makas, çekiç, toplu iğne ve ütü kullanılır. Öncelikle yapılacak ürün kalıbına göre kumaş kesilir ve ütülenir. İstenilen desen oyulduktan sonra iş parçası üzerindeki yerine çirişli kısmı dille ıslatarak yapıştırılır (Markaloğlu, 2004, s.37).

Resim 2.29. Dival işinde oyulmuş deseni kumaşa yapıştırma

Dival İşinde İşleme Yapma: Gri karton desen yapışmış kumaş büyüklüğünde kesilip desen büyüklüğünde de astar kumaşı kesilir. Gri kartonun parlak yüzü üste olacak şekilde koyulur, astar kumaşı ve desen yapışmış kumaş düz iplik yönüne dikkat edilerek yerleştirilir. Nakış ipliği ile desenin ortasından kenara doğru ve desenin 0.5cm dışından teyelleme yapılır ve iş cüldeye yerleştirilir. İşlemeye desenin üst noktasından başlanır ve alt noktasında bitirilir (Markaloğlu, 2004, s.38).

Resim 2.30. Dival işinin işlenmesi ve çerçevesi

2.5.6. Dival (Maraş) İşinde kullanılan iğne teknikleri

Maraş İşinde uygulanan iğne tekniklerini şunlardır; Düz sarma, verev sarma, yarmalı sarma, kabartma sarma, balıksırtı, hasır iğne, pesent, applike, taç (kenar) çalışması ve karton kabartmadır.

Düz Sarma: “Dival İşinin en çok kullanılan iğne tekniğidir. Desen üzerinde yapılacak sarmanın yönünü bozmamak ve birleşme noktalarında başarılı bir sonuç elde etmek için sarmanın yönü işleme kartonu üzerinde kurşun kalemle hafif bir şekilde çizilmelidir. Sarmanın yönü desenin ortasından geçen hatta dik açı oluşturmalıdır. Bir deseni işlerken üst iplikleri mümkün olduğu kadar az kesilmelidir. Bu nedenle motife yakın birimler, karton üzerinde simler uca kadar yürütülerek uçtan başlanmalıdır. Simetrik motiflerde sarmanın yönü iki motifte de aynı olmalı, birleşme noktalarında açıklık ya da sıkışıklık olmamalıdır. Desen sivri uçlardan merkeze doğru işlenmelidir” (Köklü, 2002, s.136).

Resim 2.31. Düz sarma

Verev Sarma: “Dival İşinde daha çok bordürlerde kullanılan bir iğne tekniğidir. Verev sarma iğne tekniği, düz sarma iğne tekniğinin verev olarak uygulanmasından meydana gelir. Tekniği uygularken desenin her iki kenarına aynı sıklıkta batmaya özen gösterilmelidir. Aksi halde sarma düzleşerek özelliğini kaybeder” (Köklü, 2002, s.139).

Resim 2.32. Verev sarma

Yarma Sarma: “Dival İşinde çok kullanılan iğne tekniklerinden biridir. Geniş desenlerin daha düzgün işlenmesini sağlamak, yaprak damarlarını belirginleştirmek ve işlemeye güzellik katmak için düz sarma desenin ortasına çizilen yarma çizgisine karşılıklı batışlar yapılarak oluşturulur” (Köklü, 2002, s.139).

Resim 2.33. Yarma sarma

Delikli Sarma: “Dış çemberi iç çembere göre büyük olan motiflerde delikli sarma uygulanır. İç çembere 2-3mm içeriden bir veya iki sıra nokta konularak, çiçek yaprağında ise aynı şekilde büyüklüğüne göre 1 ya da 3 nokta konarak işleme yapılabilir. Sarmanın uygulanması sırasında bu kısma gelindiğinde kenardan işaretlenmiş olan noktaya batış yapılarak tekrar geri dış kenara dönülür. Tekrar işaretlenmiş olan noktaya batış yapılarak iç kenara geçilir. Arttırmalar dışında dış kenara seyrek iç kenara sık batışlar sürdürülür” (Köklü, 2002, s.139).

Resim 2.34. Delikli sarma

Kabartma Sarma: “Dival İşlemede kabartma kartonla, iplikle, sertleştirilmiş kumaşla ve pamukla yapılmaktadır. Kabartmalar genellikle düz sarma, verev sarma, balıksırtı gibi teknikler ile işlenir. Kabartma sarmaya geçilmeden önce desen tamamı işlenmeli, kabartma sarma sona bırakılmalıdır. İşleme sırasında sarmanın kabartmayı daha düzgün örtebilmesi için düz sarmadan 2-3 kat fazla iplik kullanılır” (Markaloğlu,2004,s.50-51).

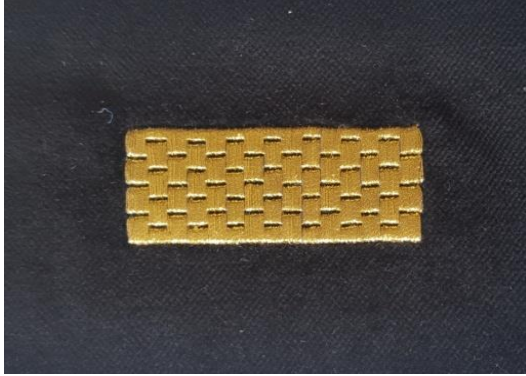
Resim 2.35. Kabartma sarma (Koç, 2014, s.37)

Pesent: “Geniş motiflerde ve bordürlerde uzun işleme ipliklerini bölmek amacı ile işleme kartonuna belirli bir düzeyde batış yapılmasından meydana gelir. Dival İşinde düz, verev ve çeşitli pesentler kullanılmaktadır” (Köklü, 2002, s.140).

Resim 2.36. Düz pesent

Hasır İğne: “Pesent de görüldüğü gibi geniş motiflerde ve bordürlerde uygulanır. Hasır iğne yapılacak alana istenen büyüklükte paralel çizgiler çizilir. Paralel çizgilerin arası kesik çizgilerle ikiye bölünür. Düz ve kesik çizgilerin üzeri sırasıyla hasır iğne görünümü verilecek şekilde, sarma yönünde batış yapılarak işlenir” (Köklü,2002,s.142).

Resim 2.37. Hasır iğne

Balıksırtı: “Dival işinde balıksırtı, tek yönlü ya da çift yönlü verev sarma yapılarak oluşturulur. Çift yönlü verev sarma özellikle bordürlerde kullanılmaktadır” (Köklü, 2002, s.143).

Resim 2.38. Balıksırtı

Aplike Yapma: “Aplike tekniğini uygulayabilmek için, aplikeye uygun bir desenin yapıştırma, teyelleme ve oyma işlemi tamamladıktan sonra, aplike edilecek bölümleri önce aplike kumaşına yapıştırılır. Yapıştırma fon kumaşın en boy iplikleri dikkate alınarak yapılmalıdır. Aplike kumaşı desenin kenarlarından kesilir. Desenin altına yapıştırıcı sürülerek fon kumaştaki yerine yapıştırılır. Ardından işleme işlenir” (Markaloğlu, 1996, s.59).

Resim 2.39. Aplike yapma

Taç Kenar Çalışması Yapma: “Desen kartondan oyulup kumaşa yapıştırılır. Kumaş kartona gerildikten sonra taç yapılacak kenar desen dibinden kumaş ve germe kartonu kesilir. Kesik kenar tarafına alt iplikle üst iplikler boşlukta kumaşa batma hareketiyle 2-3mm terste ilmeklenir. Bu şekilde devam edilir” (Markaloğlu, 1996, s.58).

Resim 2.40. Taç kenar çalışması yapma (Sivaslıoğlu, 2014, s.70)

Karton Kabartma Yapma: “Karton kabartma, sarı renkteki kartonun çirişle üst üste yapıştırılmasıyla elde edilen kalın kartona desen çizilip oyularak üst üste yapıştırılmasıyla oluşur. İşlemeye başlamadan önce kabartmanın yarmalı kısımları möhlüke ile iyice yarılr ve desen kumaşa yapıştırılıp işleme yapılır” (Markaloğlu,2004,s.51).

Resim 2.41. Karton kabartma yapma

2.5.7. Makinede Dival (Maraş) İşi işleme yapımı

“Elde yapılan Dival Maraş İşinin aşamalarının aynısı makinede de uygulanmaktadır. Bu aşamalar desenin çizilmesi, çiriş hazırlanması, desenin beyaz kartona geçirilmesi, işleme kartonu ve kumaşının hazırlanması, desenlerin kartona teyellenmesi, oyulması ve oyulmuş desenin kumaşa yapıştırılmasıdır.

Ardından makine işlemeye hazırlanır. Bunun için ilk olarak dişliler düşürülür, makine iğnesi takılıp ve alt ipliği masuraya sarılır, sim takılır, alt ve üst iplik

gerginliği ayarlanıp makine hazır hale getirilir. Desen özelliğine göre sarma yönü belirlenir. Ardından desenin başlangıç yerinden 2-3 mm içerisinde alt iplik üste çıkarılır ve aynı yere 3-5 kez batırılarak iplik pekiştirilir. Son olarak desen yan yana olmak üzere sağa-sola ya da öne arkaya doğru batırılarak sarılır ve işlem bittiğinde iplik pekiştirilip kesilir” (Markaloğlu, 2004, s.88).

Dival (Maraş) İşi işleme eskiden sadece elde yapılırken değişen yaşam koşulları ve teknolojinin gelişimiyle çeşitli makineler kullanılarak da işleme yapılmaktadır. Bu makineler düz dikiş makineleri, otomatik dikiş ve nakış makineleri, bilgisayarlı nakış makineleri ve sanayi tipi nakış makineleridir.

“Bu makinelerde genellikle sentetik simler kullanılmaktadır. Eldeki gibi çok katlı sim kullanmaya gerek yoktur fakat eğer sim ince olursa iki katlı sim iğneden geçirilerek kullanılabilir. Dival İşleme kartona gerilerek yapıldığı için makinede de kartonundan tutturularak işlenmektedir. Makinede işlemenin iğne teknikleri yapıldıktan sonra elde de süslemeleri yapılmaktadır” (Markaloğlu, 2004, s.87).

2.5.8. Dival (Maraş) İşinde kullanılan yardımcı ve süsleyici iğne teknikleri

Tırtilla Sarma Yapma: “İşlenecek ürün cüldeye takılır. Tırtıllar sarmanın yapılacağı desene uygun uzunluklarda kesilir. Alt iplik mumlanır ve fazla mum silinir. Biz sarma yapılacak desenin başlangıç noktasına batırılır ve iğne yüze çıkarılır. Tırtıl iğneye geçirilir. Desenin sarma yönünden diğer kenarına biz batırılır ve iğne alta geçirilir. Aynı işleme devam edilerek tırtilla sarma işlemi tamamlanır” (Sivaslıoğlu, 2014, s.70).

Resim 2.42. Tırtilla sarma yapma (Sivaslıoğlu, 2014, s.70)

Kum Tırtıl Yapma: “Tırtıllar 3-4mm uzunluğunda kesilir ve alt iplik mumlanır. Biz kum tırtıl yapmak istenilen desenin ortasından batırılır. İğne yüzeye çıkarılır ve tırtıl iğneye geçirilir. İlk çıkılan noktadan geri dönülüp bir önceki tutturulan tırtılın hemen yanından biz batırılır ve iğne üste çıkarılır. Aynı işlem tekrar kum tırtıl çalışması bitirilir” (Sivaslıoğlu, 2014, s.70).

Resim 2.43. Kum tırtıl yapma (Sivaslıoğlu, 2014, s.71)

Tırtılla Hasır İğne Yapma: “Öncelikle hasır iğne yapılacak yer belirlenir. Tırtıl desendeki yerine uygun boylarda kesilip verev ve üst üste gelecek şekilde tırtılla hasır iğne tekniği uygulanmaktadır” (Sivaslıoğlu, 2014, s.71).

Resim 2.44. Hasır iğne yapma (Sivaslıoğlu, 2014, s.71)

Tırtılla Sap İşi Yapma: “Tırtıllar 5-6mm uzunluğunda kesilir. Desen çizgisinin başlangıcından biz batırılır ve iğne yüzeye çıkarılır. İğneye bir parça tırtıl geçirilir. Desen çizgisi üzerinde tırtılın boyu kadar ara bırakarak biz batırılır ve iğne terse geçirilir. Desen çizgisi üzerinde bir önceki tırtılın uzunluğunun ortasına rastlayan noktadan biz batırılır, iğne üste çıkarılır. İğneye tekrar bir parça tırtıl geçirilerek,

tırtılın boyu kadar ara bırakarak biz batırılır ve iğne terse geçirilir. Bu işlemler tekrarlanarak tırtilla sap işi sap işi yapılır” (Sivaslıoğlu, 2014, s.71).

Resim 2.45. Tırtilla sap işi yapma (Sivaslıoğlu, 2014, s.71)

Pul Dikme: “Boncuk aracılığı ile pul dikişi, tek olarak yan yana pul dikişi, zincir iğnesi ile pul dikişi, makine dikişi ile pul dikişi teknikleri ile yapılmaktadır” (Sivaslıoğlu, 2014, s.72).

Resim 2.46. Pul dikme (Sivaslıoğlu, 2014, s.72)

Boncuk Dikme: “Yan yana boncuk dikişi, blonya iğnesi ile boncuk dikişi, üstten iplik göstererek boncuk dikişi, ikinci boncuk yardımı ile boncuk dikişi ile yapılabilmektedir (Sivaslıoğlu, 2014, s.72).

Resim 2.47. Boncuk dikme (Koç, 2014, s.43)

Blonya İğnesi Yapma: “Kordon tutturulacak yer belirlenir. Kordon büyük iğneye takarak kumaşın yüzüne çıkılır. Küçük iğnedeki iplik kumaşın tersinden kordona tutturulur. Küçük iğne kordonun 5 mm ilerisinden kumaşın yüzüne çıkartılır. Kordon araya alınıp küçük iğnenin çıktığı noktaya veya arada 1-2 kumaş ipliği bırakarak kordonun dibine batış yapılır. İğne batırıldığı yerden sola doğru 5mm ileriden çıkarılır. Bu işlemler tekrarlanarak işleme devam edilir” (Markaloğlu, 1996, s.80).

Resim 2.48. Blonya iğnesi Yapma (Koç, 2014, s.45)

Boncuk Sarma: “Bir metre boyunda 4 kat sim hazırlanıp simin katlı kısmı uca getirilir ve boncuktan geçirilen iğne sim katlarının arasından geçirilerek düğüm oluşturulur. İğne boncuğun deliğinden geçirilip simlerin boncuk üzerinde yan yana gelmesi sağlanarak sıkıca sarılır, boncuğun yüzü simle kapatılıncaya kadar sarmaya devam edilir” (Sivaslıoğlu, 2014, s.73).

Resim 2.49. Boncuk sarma (Sivaslıoğlu, 2014, s.73)

Atma İşi Yapma: “Atma işi yapılacak yer belirlenir. İstenilen sıklıkta kumaşa dikdörtgen veya kareler çizilir. Simle çizgi doğrultusunda karşılıklı batış yapılır. Tersten kısa geçişler şeklinde üstten çizilmiş olan çizgiler uzun batışlarla tamamlanır. Tırtıl 3 mm uzunluğunda kesilir. Kumaş üzerinde atılan ipliklerin birleşme noktaları olan + ların üzerine tırtılla x lar atılarak tutturulur” (Sivaslıoğlu, 2014, s.73).

Resim 2.50. Atma işi yapma (Sivaslıoğlu, 2014, s.73)

2.5.9. Dival İşini gri kartondan temizleme

“Kumaşı germek için yapılan teyel iplikleri işlemenin tersinden kesilerek temizlenir. İşleme parçası düzgün bir yere tersiden yerleştirilir. Bizin ucu ile desenin kenarından giderek mukavva işlemeden ayrılır. Astar olarak koyulan kumaş desen kenarından 0,5cm den kesilir. Desen aralarına girmeden sadece desenin dış kısmından

kesilmesine dikkat edilir. Daha sonrada işleme parçası tersinden ütülendir” (Sivaslıoğlu, 2014, s.73).

Resim 2.51. Dival İşini gri kartondan temizleme (Sivaslıoğlu, 2014, s.74)

2.5.10. Dival (Maraş) İşinde kullanılan kenar temizleme teknikleri

Maraş İşinde genellikle kullanılan kenar temizleme teknikleri şunlardır; Köşe yapmak, hazır harç kullanmak, kordon bükme, tırtılla saçak yapmak, simle örölmüş dantel dikmek, tırtıl ile sap işi yapmak, sim ile zincir işi yapmak ve sap işi tekniklerini yapmaktır.

2.5.11. Dival (Maraş) İşiyile işlenmiş ürünü ütöleme

Desen kumaşa yapıştırılmadan önce kumaş üzerine bez koyularak ütöleme işlemi yapılır. Ütölenmiş kumaş, kartona gerilerek işlendiğinden işleme bittiğinde fazla buruşmamaktadır. Kabarık yüzeyli işlenmeli ürünlerin ütüsünde olduğu gibi, havlı bir kumaş üzerinde tersten ütölenmelidir. Ütölenirken işleme yapılmış kumaşın özelliğine ve kullanılan ipliğın özelliğine de dikkat edilmelidir (Markaloğlu, 2004, s.83).

2.5.12. Dival (Maraş) İşiyile işlenmiş ürünü saklama

Altın ve gümüş simler dışında eski işlemlerde kullanılan bazı simler isten, nemden, naftalin kokusundan ve dumandan zarar görmektedir. Bu nedenle bu tür sim kullanılarak işlenmiş eşyalar, pamuklu dokumadan yapılmış bohça veya torbalara

konularak saklanmalıdır. Eşyaların katlanması gerekiyorsa işlenmeli kısımların üst üste gelmemesi için aralarına mulâj kâğıdı veya kumaş parçası konulmalıdır (Markaloğlu, 2004, s.83).

2.5.13. Dival (Maraş) İşinin uygulandığı alanlar

Eskiden, evrak çantası, cüz kesesi, terlik, pabuç, bindallı, gelinlik, perde, divan örtüsü, yastık, bohça, kese, berber futası, cepken, fermane, ferace, kaftan ve ok torbası gibi birçok ürün üzerinde dival işi tekniğinin uygulandığı elimize ulaşan örneklerden anlaşılmaktadır (Köklü, 2002, s.126).

Yeni ürünlerde ise kadın, erkek giyim eşyası ve aksesuarlarında broş, küpe, çanta, fular, etol, ayakkabı, terlik, kemer, mendil, şal, gelinlik, gece kıyafetleri, bindallı, cepken ve sabahlık gibi ürünlerde kullanılmaktadır. Ev eşyası olarak ise oda takımı, masa örtüsü, pano, kırılent, sehpa takımı, kutu, seccade, albüm kapağı, yatak örtüsü, yastık, bohça, şase gibi ürünler bulunmaktadır. Ayrıca resmi alanlarda apolet, bayrak, sancak, üniforma cübbe gibi ürünlerde de uygulanmaktadır (Sivaslıoğlu, 2014, s.54)

3. YÖNTEM

Bu bölümde araştırmada izlenen araştırmanın modeli, evreni, örnekleme, veri toplama teknikleri, veri analizi ve yorumlanması alt başlıklar halinde bu kısımda ele alınmıştır.

3.1. Araştırmanın Modeli

Ankara Olgunlaşma Enstitüsü 100.Yıl Müzesinde Bulunan Dival İşi ile yapılmış ürünlerin özellikleri varolduğu haliyle incelenip değerlendirildiğinden, tarama modeline dayalı betimsel bir araştırmadır.

Araştırma kapsamında, Sanat, El Sanatları, İşleme ve Dival (Maraş) İşi ile ilgili genel bilgiler verildikten sonra, Ankara Olgunlaşma Enstitüsü 100.Yıl Müzesinde Bulunan Dival İşi işleme tekniğiyle yapılmış ürünlerin; tür, boyut, gereç, teknik, renk, motif ve kompozisyon özellikleri var olduğu durumu ile saptanmaya çalışılmıştır.

3.2. Evren ve Örneklem

Bu araştırmanın evrenini Ankara Olgunlaşma Enstitüsünde bulunan 100.Yıl Müzesindeki işlemeli ürünler oluşturmaktadır.

Araştırmanın örneklemini ise Ankara Olgunlaşma Enstitüsü 100.Yıl Müzesinde Bulunan Dival İşi işleme tekniği ile işlenmiş 45 adet ürün oluşturmaktadır.

3.3. Veri Toplama Teknikleri

Araştırmayla ilgili bilgiler kütüphaneler ve literatür kaynakların toplanması ile elde edilmiştir.

Araştırma kapsamına alınan ürünlerin özelliklerinin belirlenmesi için bilgi formları hazırlanmıştır.Araştırma da Ankara Olgunlaşma Enstitüsü 100. Yıl Müzesi'ndeki Dival (Maraş) İşi işleme tekniğiyle yapılmış ürünler incelenerek, genel ve detay

fotoğrafları çekilmiş desenleri bilgisayar ortamında CorelDRAW X5 programında çizilip bilgi formu içerisinde verilmiştir.

3.4. Verilerin Analizi ve Değerlendirme

Araştırma kapsamında veri toplamaya yönelik hazırlanan bilgi formlarındaki bilgiler tablolar halinde sayısal verilere dönüştürülmüştür. Bu veriler araştırmanın alt amaçları doğrultusunda tür, gereç, boyut, renk, teknik, motif ve kompozisyon özellikleri başlıkları altında incelenmiştir.

İstatistiksel hesaplamalarda yüzde formülü kullanılmıştır. Tablolardan elde edilen bilgiler çalışmanın bulgular ve yorumlar bölümünde sunulmuştur. Araştırmaya kaynak oluşturulan ürünlerin bilgileri, fotoğrafları ve çizimleri de bulgular ve yorumlar bölümünde yer almaktadır.

4. BULGULAR VE YORUM

4.1. Ankara Olgunlaşma Enstitüsüne Bağlı 100. Yıl Müzesinde Bulunan Dival (Maraş) İşi İşlemeli Ürün Örneklerine Ait Bilgi Formları

Bu bölümde araştırmanın amacı doğrultusunda Ankara Olgunlaşma Enstitüsü 100. Yıl Müzesi'nde bulunan Dival (Maraş) İşi işlemeli ürün örneklerinin özellikleri üzerinde yapılan gözlem ve incelemeler doğrultusunda hazırlanan bilgi formlarında sunulmuş ve ürünlerin genel ve detay fotoğrafları bilgi formları içerisinde yer almıştır. İşlemelerin desen çizimleri ise bilgi formlarından sonra yerleştirilmiştir.

BILGI FORMU 1

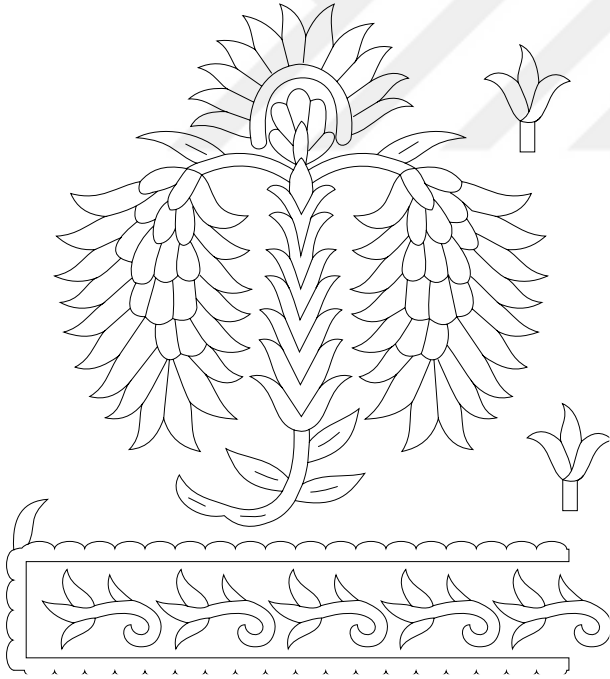
Resim 4.1. Örtünün genel görünümü

Örnek No	: 1
Envanter No	: 810
Müze Geliş Şekli	: İstanbul Olgunlaşma Enstitüsünden devir edilmiştir.
Müze Geliş Tarihi	: 29.12.1980
İnceleme Tarihi	: 30.09.2016
Ürünün Türü	: Örtü
Ürünün Durumu	: Ürün yıpranmıştır.
Ürünün Boyutları	
En	: 48 cm
Boy	: 202 cm
Kullanılan Gereçler	
Zemin	: Saten
İşleme	: Sim , koton iplik, işleme kartonu
Süsleme	: -
Kenar Temizleme	: Keten astar, dikiş ipliği
Kullanılan Renkler	
Zemin	: Kırmızı
İşleme	: Altın sarısı, beyaz

Süsleme	: -
Kenar Temizleme	: Yeşil, beyaz
Kullanılan Teknikler	
İşleme	: Düz sarma
Süsleme	: -
Kenar Temizleme	: Astar dikimi, baskı dikişi
Motif Özellikleri	
Bitkisel Bezeme	: Karanfil, düz yaprak, dal, kıvrımlı dal
Kompozisyon Özellikleri	: Örtünün iki ucuna karşılıklı üç desen, bitkisel motiflerle atlamalı sıralamalı kompozisyon oluşturulmuştur. Desenin arasındaki boşluklara bitkisel ara motifi yerleştirilmiştir. Örtünün kenar kısmına ise bitkisel motifler kullanılarak bağlantılı sıralamalı kenar suyu işlenmiştir.

Resim 4.2. Örtünün işleme detay görünümü

Şekil 4.1. Örtünün desen çizimi

BILGI FORMU 2

Resim 4.3. Örtünün genel görünümü

Örnek No	: 2
Envanter No	: 833
Müze Geliş Şekli	: İstanbul Olgunlaşma Enstitüsü'nden devir edilmiştir.
Müze Geliş Tarihi	: 29.12.1980
İnceleme Tarihi	: 30.09.2016
Ürünün Türü	: Örtü
Ürünün Durumu	: Ürün yıpranmıştır.
Ürünün Boyutları	
En	: 55 cm
Boy	: 163 cm
Kullanılan Gereçler	
Zemin	: İpek keten
İşleme	: Sim, koton iplik, işleme kartonu
Süsleme	: Kırma tel
Kenar Temizleme	: Astarsız, dikiş ipliği
Kullanılan Renkler	
Zemin	: Kahverengi
İşleme	: Altın sarısı, beyaz

Süsleme : Altın sarısı

Kenar Temizleme : Beyaz

Kullanılan Teknikler

İşleme : Düz sarma

Süsleme : Tel kırma yapma

Kenar Temizleme : Baskı dikişi

Motif Özellikleri

Bitkisel Bezem : Çiçek, tomurcuk, düz yaprak, dal, kıvrımlı dal

Nesneli Bezeme : Fiyonk

Kompozisyon Özellikleri : Örtünün iki uç kısmına bitkisel motiflerle düzgün sıralamalı kompozisyon oluşturulmuştur. Alt kısmında ise desene uygun bitkisel motiflerle bağlantılı sıralamalı kenar süsü yapılmıştır.

Resim 4.4. Örtünün işleme detay görünümü

Şekil 4.2. Örtünün desen çizimi

BILGI FORMU 3

Resim 4.5. Örtünün genel görünümü

Örnek No	: 3
Envanter No	: 1651
Müze Geliş Şekli	: Rana OKUR tarafından müzeye verilmiştir.
Müze Geliş Tarihi	: 02.12.1993
İnceleme Tarihi	: 30.09.2016
Ürünün Türü	: Örtü
Ürünün Durumu	: Ürün yıpranmıştır.
Ürünün Boyutları	
En	: 135 cm
Boy	: 200 cm
Kullanılan Gereçler	
Zemin	: İpek tafta
İşleme	: Sim, işleme kartonu, koton iplik
Süsleme	: Pul, tırtıl, sim
Kenar Temizleme	: Keten astar, dikiş ipliği
Kullanılan Renkler	
Zemin	: Mavi

İşleme : Altın sarısı, beyaz

Süsleme : Altın sarısı

Kenar Temizleme : Mavi, beyaz

Kullanılan Teknikler

İşleme : Düz sarma, yarma sarma

Süsleme :Pul dikimi, tırtılla düz sarma yapma, blonya iğnesi yapma

Kenar Temizleme : Astar dikimi, baskı dikışı

Motif Özellikleri

Bitkisel Bezeme :Çiçek, mine çiçeği, dal, kıvrımlı dal, düz yaprak, tırnaklı yaprak, tomurcuk

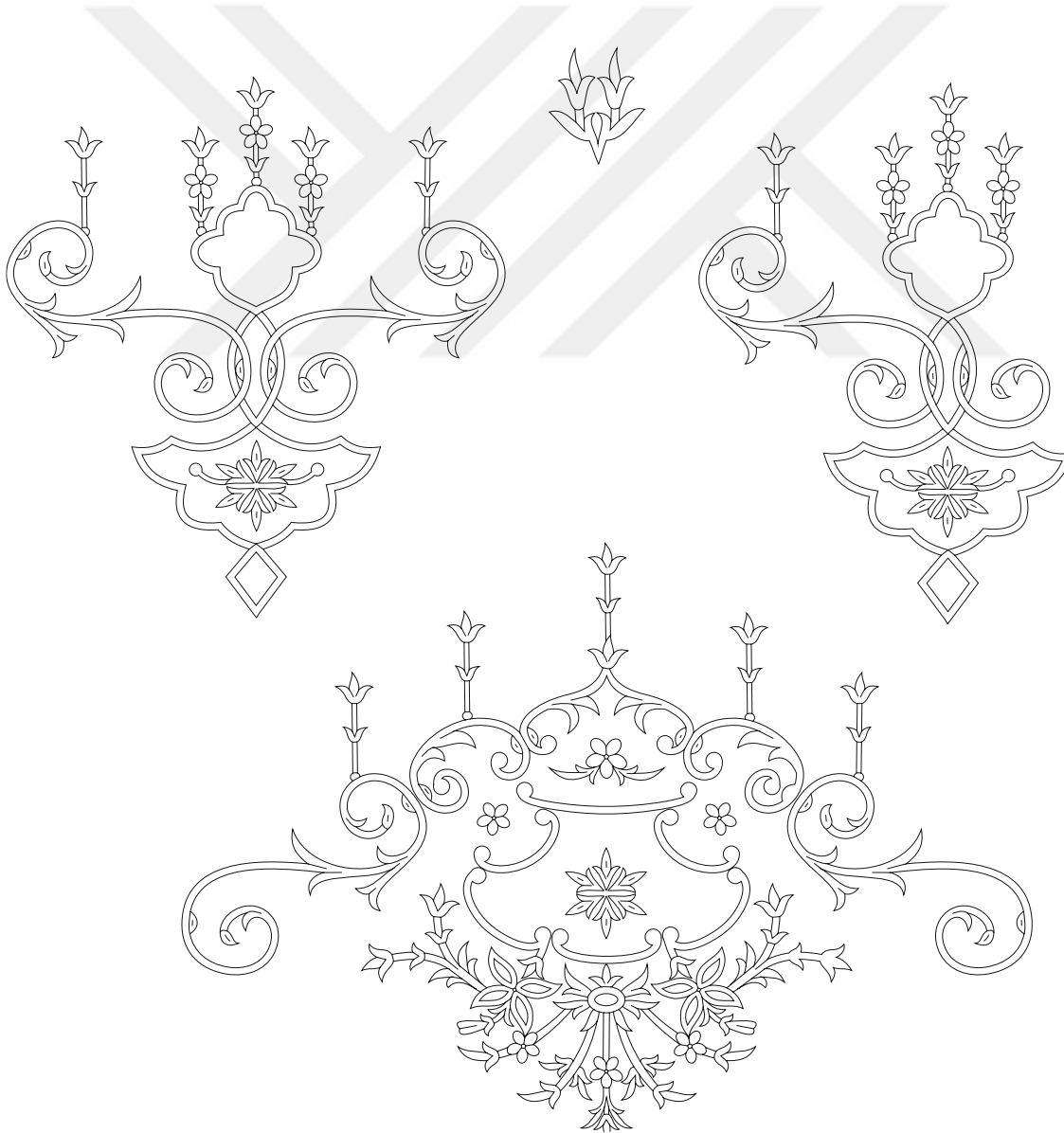
Nesneli Bezeme : Püskül, avize

Kompozisyon Özellikleri

:Eser bindallıdan örtüye çevrilmiş olup bitkisel motifler kullanılarak bağlantılı sıralamalı su kenarlara gelişi güzel yerleştirilmiştir.Örtü de bitkisel ve nesneli bezemeli motiflerle oluşturulan orta simetrik desen atlamalı sıralamalı kompozisyonla yerleştirilmiştir.

Resim 4.6. Örtünün işleme detay görünümü

Şekil 4.3. Örtünün desen çizimi

BILGI FORMU 4

Resim 4.7. Örtünün genel görünümü

Örnek No	: 4
Envanter No	: 1652
Müze Geliş Şekli	: Rana OKUR tarafından müzeye verilmiştir.
Müze Geliş Tarihi	: 02.12.1993
İnceleme Tarihi	: 30.09.2016
Ürünün Türü	: Örtü
Ürünün Durumu	: Ürün yıpranmıştır.
Ürünün Boyutları	
En	: 125 cm
Boy	: 154 cm
Kullanılan Gereçler	
Zemin	: Atlas Saten
İşleme	: Sim, koton iplik, işleme kartonu
Süsleme	: Sim, pul, tırtıl
Kenar Temizleme	: Keten astar, dikiş ipliği
Kullanılan Renkler	
Zemin	: Kırmızı

İşleme : Altın sarısı, beyaz

Süsleme : Altın sarısı

Kenar Temizleme : Kırmızı, beyaz

Kullanılan Teknikler

İşleme : Düz sarma, yarmalı sarma

Süsleme : Pul dikimi, tırtıl dikimi, blonya iğnesi yapma

Kenar Temizleme : Astar dikimi, baskı dikişi

Motif Özellikleri

Bitkisel Bezeme : Yıldız çiçeği, mine çiçeği, dal, kıvrımlı dal, 'S' kıvrımlı dal, düz yaprak, yarma yaprak ve tırnaklı yaprak

Kompozisyon Özellikleri : Eser bindallıdan örtüye çevrilmiş olup bitkisel motifler kullanılarak bağlantılı sıralamalı kenar suyu yapılmıştır. Örtü bitkisel motifler kullanılarak atlamalı sıralamalı kompozisyonla doldurulmuştur.

Resim 4.8. Örtünün işleme detay görüntüleri

Şekil 4.4. Örtünün desen çizimi

BILGI FORMU 5

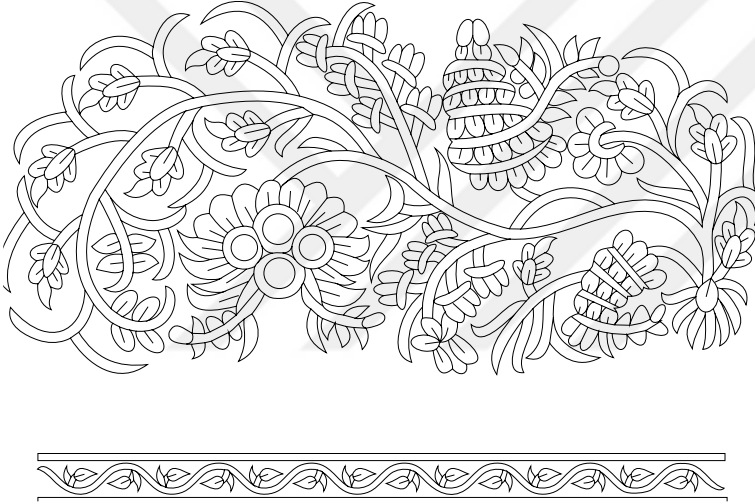
Resim 4.9. Örtünün genel görünümü

Örnek No	: 5
Envanter No	: 601
Müze Geliş Şekli	: Kenan ÖZBEL tarafından müzeye verilmiştir.
Müze Geliş Tarihi	: -
İnceleme Tarihi	: 30.09.2016
Ürünün Türü	: Örtü
Ürünün Durumu	: Ürün yıpranmıştır.
Ürünün Boyutları	
En	: 93 cm
Boy	: 190 cm
Kullanılan Gereçler	
Zemin	: Dokuma
İşleme	: Sim, işleme kartonu, koton iplik
Süsleme	: Kıрма tel
Kenar Temizleme	: Astarsız, dikiş ipliği
Kullanılan Renkler	
Zemin	: Krem rengi

İşleme	: Altın sarısı, beyaz
Süsleme	: Altın sarısı
Kenar Temizleme	: Beyaz
Kullanılan Teknikler	
İşleme	: Düz sarma, delikli sarma, balıksırtı
Süsleme	: Tel kırma yapma
Kenar Temizlem	: Baskı dikişi
Motif Özellikleri	
Bitkisel Bezeme	:Çiçek, gonca, düz yaprak, yarma yaprak, dal, kıvrımlı dal
Kompozisyon Özellikleri	: Örtü de karşılıklı olarak bitkisel motiflerle düzgün sıralamalı kompozisyon oluşturulmuş olup kenar suyu ise bağlantılı sıralamalıdır.

Resim 4.10. İşleme detay görünümü

Şekil 4.5. Örtünün desen çizimi

BILGI FORMU 6

Resim 4.11. Yatak örtüsünün genel görünümü

Örnek No	: 6
Envanter No	: 920
Müze Geliş Şekli	: İstanbul Olgunlaşma Enstitüsünden devir edilmiştir.
Müze Geliş Tarihi	: 29.12.1980
İnceleme Tarihi	: 30.09.2016
Ürünün Türü	: Yatak örtüsü
Ürünün Durumu	: Ürün yıpranmıştır.
Ürünün Boyutları	
En	: 176 cm
Boy	: 247 cm
Kullanılan Gereçler	
Zemin	: Atlas saten
İşleme	: Sim , işleme kartonu, koton iplik
Süsleme	: Pul, tırtıl, sim
Kenar Temizleme	: Keten astar, lase fisto, dikiş ipliği
Kullanılan Renkler	
Zemin	: Mavi
İşleme	: Altın sarısı, beyaz

Süsleme : Altın sarısı

Kenar temizleme : Sarı, beyaz

Kullanılan Teknikler

İşleme : Düz sarma, yarma sarma

Süsleme : Pul dikimi, tırtılla düz sarma yapma

Kenar Temizleme : Astar dikimi, fisto dikimi, baskı dikişi

Motif Özellikleri

Bitkisel Bezeme : Çiçek, düz yaprak, tırnaklı yaprak, dal, kıvrımlı dal

Nesneli Bezeme : Buket

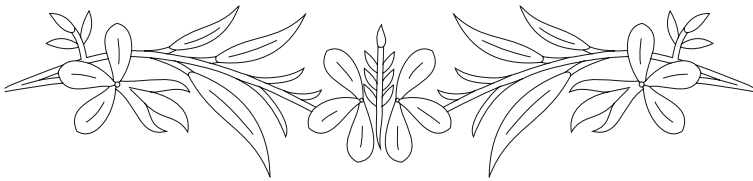
Kompozisyon Özellikleri :Yatak örtüsünün etrafına bitkisel bezemeler kullanılarak bağlantılı sıralamalı kenar suyu yapılmıştır.Örtünün dört kenarına bitkisel ve nesneli bezemelerle oluşturulan orta simetrik desen kenardan merkeze doğru yönlendirilerek yerleştirilmiştir.Örtünün ortasına ise bitkisel motiflerle oluşturulan simetrik desen yerleştirilmiştir.

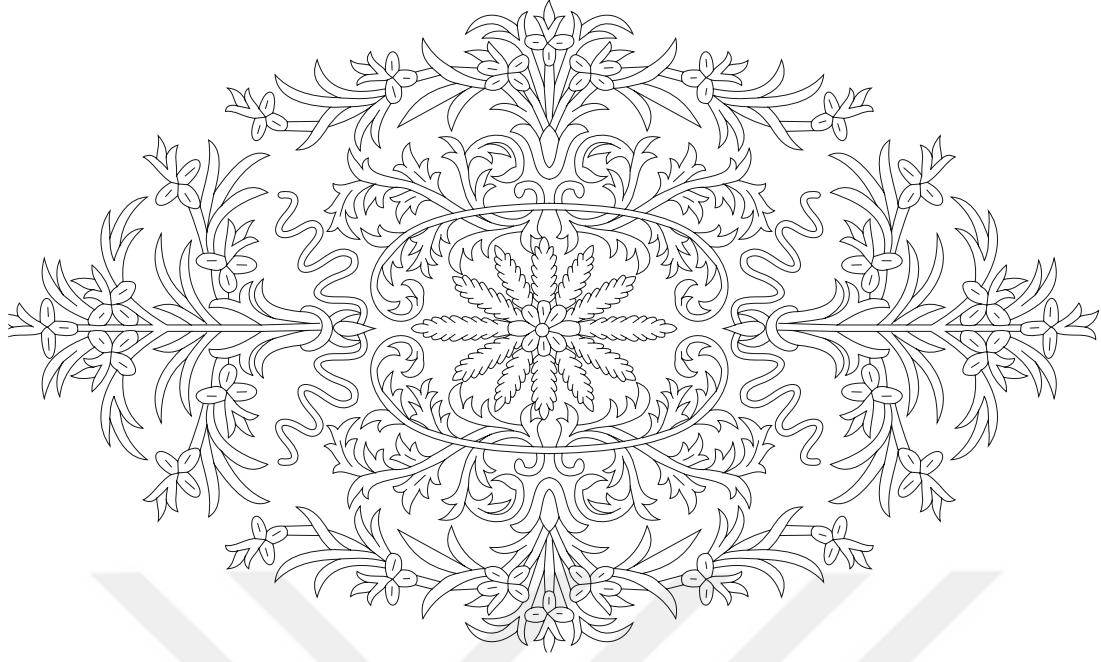
Resim 4.12. Yatak örtüsünün orta işleme detay görünümü

Resim 4.13. Yatak örtüsünün kenar işleme detay görüntüleri

Şekil 4.6. Yatak örtüsü desen çizimi

Şekil 4.6. (devam) Yatak örtüsü desen çizimi

BILGI FORMU 7

Resim 4.14. Örtünün genel görünümü

Örnek No	: 7
Envanter No	: 804
Müze Geliş Şekli	: İstanbul Olgunlaşma Enstitüsünden devir edilmiştir.
Müze Geliş Tarihi	: 29.12.1980
İnceleme Tarihi	: 30.09.2016
Ürünün Türü	: Örtü
Ürünün Durumu	: Ürün yıpranmış ve lekeli.
Ürünün Boyutları	
En	: 102 cm
Boy	: 160 cm
Kullanılan Gereçler	
Zemin	: Dokuma
İşleme	: Sim, işleme kartonu, koton iplik
Süsleme	: -
Kenar Temizleme	: Keten astar, dantel, dikiş ipliği
Kullanılan Renkler	
Zemin	: Yeşil

İşleme : Altın sarısı, beyaz

Süsleme : -

Kenar temizleme :Yeşil, beyaz

Kullanılan Teknikler

İşleme : Düz sarma

Süsleme : -

Kenar Temizleme : Astar dikimi, dantel dikimi, baskı dikişi

Motif Özellikleri

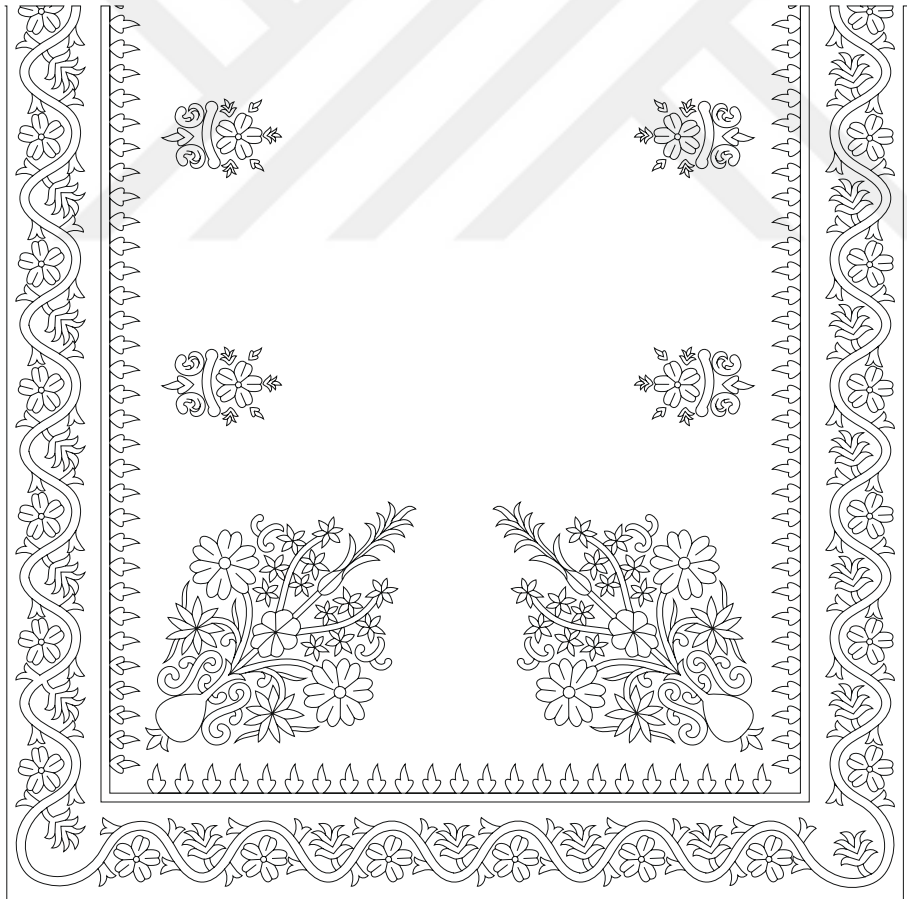
Bitkisel Bezeme : Sümbül, çiçek, düz yaprak, dal, kıvrımlı dal, 'S' kıvrımlı dal

Nesneli Bezeme : Vazo

Kompozisyon Özellikleri : Örtünün etrafına bitkisel bezemeli bağlantılı sıralamalı kenar suyu yapılmıştır.Suyun üst kısmına ise bitkisel motiflerle düzgün sıralamalı kompozisyon oluşturulmuştur.Örtünün dört köşesine bitkisel ve nesneli bezemelerle oluşturulan orta simetrik desen kenardan merkeze doğru yönlendirilerek yerleştirilmiştir.

Resim 4.15. Örtünün işleme detay görünümü

Şekil 4.7. Örtünün desen çizimi

BILGI FORMU 8

Resim 4.16. Bohçanın genel görünümü

Örnek No	: 8
Envanter No	: 851
Müze Geliş Şekli	: İstanbul Olgunlaşma Enstitüsü'nden devir edilmiştir.
Müze Geliş Tarihi	: 29.12.1980
İnceleme Tarihi	: 30.09.2016
Ürünün Türü	: Bohça
Ürünün Durumu	: Ürün yıpranmış ve lekeli..
Ürünün Boyutları	
En	: 92 cm
Boy	: 89 cm
Kullanılan Gereçler	
Zemin	: Saten
İşleme	: Sim, İşleme kartonu, koton iplik
Süsleme	: Pul, tırtıl, boncuk, sim
Kenar Temizleme	: Keten astar, dikiş ipliği
Kullanılan Renkler	
Zemin	: Kırmızı

İşleme	: Altın sarısı, gümüş, beyaz
Süsleme	: Altın sarısı, gümüş
Kenar Temizleme	: Kırmızı, beyaz
Kullanılan Teknikler	
İşleme	: Düz sarma, kabartma sarma
Süsleme	: Pulu boncukla tutturma, tırtılla düz sarma yapma
Kenar Temizleme	: Astar dikimi, baskı dikışı
Motif Özellikleri	
Bitkisel Bezeme	: Gül, mine çiçeği, düz yaprak, dal, kıvrımlı dal, 'S ve C'kıvrımlı dal
Nesneli Bezeme	: Püskül, fiyonk
Kozmik bezeme	: Yıldız
Kompozisyon Özellikleri	: Bohçanın etrafına bitkisel ve nesneli bezemeler kullanılarak bağlantılı sıralamalı kenar suyu işlenmiştir.Bohçanın köşelerine bitkisel motifler kullanılarak köşe motifi kenardan merkeze doğru yönlendirilerek yerleştirilmiştir.Bohçanın merkezine ise bitkisel ve kozmik bezemelerle oluşturulan orta simetrik desen yerleştirilmiştir.

Resim 4.17. Bohçanın işleme detay görüntüleri

Şekil 4.8. Bohçanın desen çizimi

BILGI FORMU 9

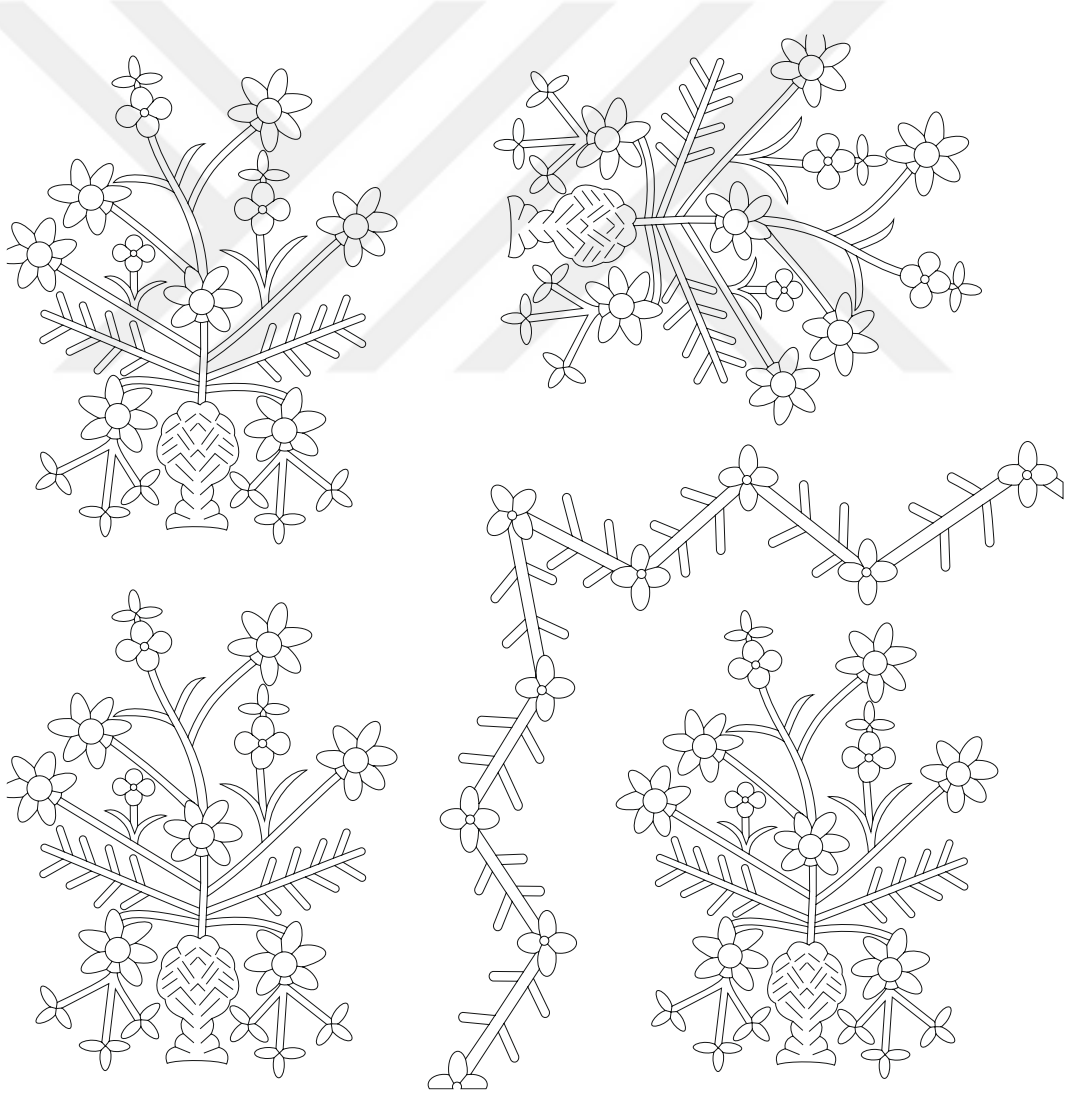
Resim 4.18. Bohçanın genel görünümü

Örnek No	: 9
Envanter No	: 853
Müze Geliş Şekli	: İstanbul Olgunlaşma Enstitüsünden devir edilmiştir.
Müze Geliş Tarihi	: 29.12.1980
İnceleme Tarihi	: 30.09.2016
Ürünün Türü	: Bohça
Ürünün Durumu	: Ürün yıpranmıştır.
Ürünün Boyutları	
En	: 83 cm
Boy	: 82 cm
Kullanılan Gereçler	
Zemin	: Saten
İşleme	: Sim, işleme kartonu, koton iplik
Süsleme	: Kıрма tel
Kenar Temizleme	: Keten astar, harç, dikiş ipliği
Kullanılan Renkler	
Zemin	: Pembe
İşleme	: Altın sarısı, beyaz

Süsleme	: Altın sarısı
Kenar Temizleme	: Sarı, altın sarısı, beyaz
Kullanılan Teknikler	
İşleme	: Düz sarma
Süsleme	: Tel kırma yapma
Kenar Temizleme	: Astar dikimi, harç dikimi, baskı dikişi
Motif Özellikleri	
Bitkisel Bezeme	: Çiçek, mine çiçeği, tomurcuk, düz yaprak, dal, kıvrımlı dal
Nesneli Bezeme	: Saksı
Kompozisyon Özellikleri	: Bohçanın orta kısmına bitkisel ve nesneli bezemelerle oluşturulan dört motif, kenar kısımlarına ise toplam on iki motif düzgün sıralamalı kompozisyonla yerleştirilmiştir.

Resim 4.19. Bohçanın işleme detay görüntüleri

Şekil 4.9. Bohçanın desen çizimi

BILGI FORMU 10

Resim 4.20. Bohçanın genel görünümü

Örnek No	: 10
Envanter No	: 859
Müze Geliş Şekli	: İstanbul Olgunlaşma Enstitüsünden devir edilmiştir.
Müze Geliş Tarihi	: 29.12.1980
İnceleme Tarihi	: 30.09.2016
Ürünün Türü	: Bohça
Ürünün Durumu	: Ürün yıpranmış ve lekeli.
Ürünün Boyutları	
En	: 51 cm
Boy	: 57 cm
Kullanılan Gereçler	
Zemin	: Saten
İşleme	: Sim, işleme kartonu, koton iplik
Süsleme	: -
Kenar Temizleme	: Keten astar, dikiş ipliği
Kullanılan Renkler	
Zemin	: Sarı

İşleme : Gümüş, beyaz

Süsleme : -

Kenar Temizleme : Sarı, beyaz

Kullanılan Teknikler

İşleme : Düz sarma

Süsleme : -

Kenar Temizleme : Astar dikimi, baskı dikişi

Motif Özellikleri

Bitkisel Bezeme : Lale, düz yaprak, tomurcuk, dal, kıvrımlı dal

Kompozisyon Özellikleri : Kare formdaki bohçaya bitkisel motifler atlamalı sıralamalı kompozisyonla yerleştirilmiş olup etrafı kenar suyuyla çevrelenmiştir.

Resim 4.21. Örtünün işleme detay görünümü

Şekil 4.10. Bohçanın desen çizimi

BILGI FORMU 11

Resim 4.22. Bohçanın genel görünümü

Örnek No	: 11
Envanter No	: 863
Müze Geliş Şekli	: İstanbul Olgunlaşma Enstitüsünden devir edilmiştir.
Müze Geliş Tarihi	: 29.12.1980
İnceleme Tarihi	: 30.09.2016
Ürünün Türü	: Bohça
Ürünün Durumu	: Ürün yıpranmıştır.
Ürünün Boyutları	
En	: 52 cm
Boy	: 49 cm
Kullanılan Gereçler	
Zemin	: Saten
İşleme	: Sim, koton iplik, işleme kartonu
Süsleme	: Kırma tel
Kenar Temizleme	:Keten astar, dikiş ipliği
Kullanılan Renkler	
Zemin	: Mavi

İşleme : Altın sarısı, beyaz

Süsleme : -

Kenar Temizleme : Kırmızı, beyaz

Kullanılan Teknikler

İşleme : Düz sarma, delikli sarma

Süsleme : Tel kırma yapma

Kenar Temizleme : Astar dikimi, baskı dikişi

Motif Özellikleri

Bitkisel Bezeme : Ay çiçeği, düz yaprak, tırnaklı yaprak, dal, kıvrımlı dal, 'C'kıvrımlı dal

Kompozisyon Özellikleri : Kare formdaki bohçaya bitkisel motifler kullanılarak düzgün sıralamalı kompozisyon oluşturulmuştur.Bohçanın etrafına kenar suyu yapılmış olup merkezine çarkıfelek şeklinde motif yerleştirilmiştir.

Resim 4.23. Bohçannın işleme detay görünümleri

Şekil 4.11. Bohçannın desen çizimi

BILGI FORMU 12

Resim 4.24. Bohçanın genel görünümü

Örnek No	: 12
Envanter No	: 1713
Müze Geliş Şekli	: Satın alınmıştır.
Müze Geliş Tarihi	: 30.12.2003
İnceleme Tarihi	: 30.09.2016
Ürünün Türü	: Bohça
Ürünün Durumu	: Ürün sağlamdır.
Ürünün Boyutları	
En	: 100 cm
Boy	: 100cm
Kullanılan Gereçler	
Zemin	: Atlas saten
İşleme	: Sim, işleme kartonu, koton iplik
Süsleme	: Tırtıl, sim
Kenar Temizleme	: Keten astar, sim, dikiş ipliği
Kullanılan Renkler	
Zemin	: Krem rengi

İşleme	: Altın sarısı, beyaz
Süsleme	: Altın sarısı
Kenar Temizleme	: Beyaz, altın sarısı, beyaz

Kullanılan Teknikler

İşleme	: Düz sarma, yarma sarma, kabartma sarma
Süsleme	: Tırtıl dikimi
Kenar Temizleme	: Astar dikimi, fisto dikimi, baskı dikişi

Motif Özellikleri

Bitkisel Bezeme	: Gül, mine çiçeği, çiçek, düz yaprak, yarma yaprak, 'Sve C' kıvrımlı dal
------------------------	---

Nesneli bezeme	: Fiyonk, saksı
-----------------------	-----------------

Kompozisyon Özellikleri

: Bohçanın etrafına bitkisel motiflerle bağlantılı sıralamalı kenar suyu yapılmıştır. Bohçanın dört köşesine bitkisel ve nesneli bezemelerle oluşturulmuş simetrik köşe motifi kenardan merkeze doğru yönlendirilerek yerleştirilmiştir. Bohçanın merkezine ise bitkisel motifler kullanılarak atlamalı sıralamalı kompozisyon oluşturulmuştur.

Resim 4.25. Bohçanın işleme detay görüntüleri

Şekil 4.12. Bohçanın desen çizimi

BILGI FORMU 13

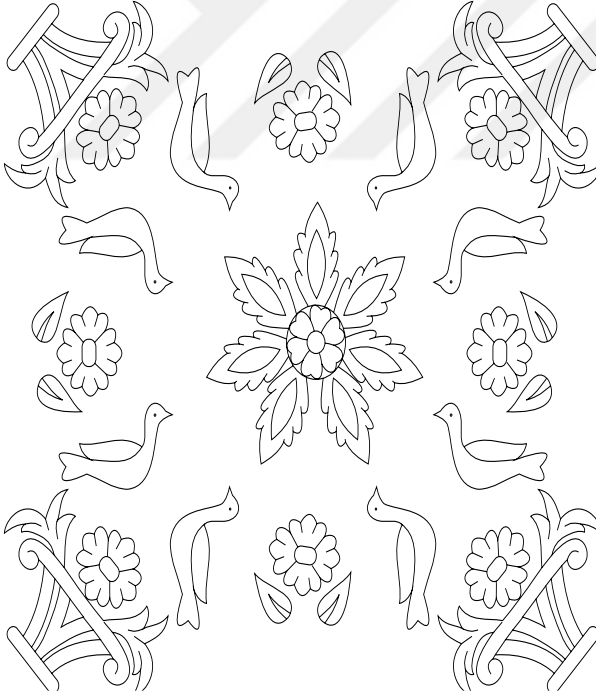
Resim 4.26. Yastık yüzü genel görünümü

Örnek No	: 13
Envanter No	: 879
Müze Geliş Şekli	: İstanbul Olgunlaşma Enstitüsünden devir edilmiştir.
Müze Geliş Tarihi	: 29.12.1980
İnceleme Tarihi	: 30.09.2016
Ürünün Türü	: Yastık yüzü
Ürünün Durumu	: Ürün yıpranmıştır.
Ürünün Boyutları	
En	: 42 cm
Boy	: 41 cm
Kullanılan Gereçler	
Zemin	: Kadife
İşleme	: Sim, işleme kartonu, koton iplik
Süsleme	: Tırtıl, sim
Kenar Temizleme	: Ketan astar, sim saçak, dikiş ipliği
Kullanılan Renkler	
Zemin	: Siyah
İşleme	: Altın sarısı, beyaz

Süsleme	: Altın sarısı, gümüş
Kenar Temizleme	: Siyah, altın sarısı, beyaz
Kullanılan Teknikler	
İşleme	: Düz sarma, yarma sarma, kabartma sarma
Süsleme	: Tırtılla düz sarma yapma, tırtılla kirpik yapma
Kenar Temizleme	: Astar dikimi, baskı dikişi, saçak yapma
Motif Özellikleri	
Bitkisel Bezeme	: Gül, mine çiçeği, düz yaprak, dal, kıvrımlı dal
Nesneli bezeme	: Saksı
Figüratif Bezeme	: Kuş
Kompozisyon Özellikleri	: Kare formundaki yastık yüzünün köşelerine bitkisel, nesneli ve figüratif motifler kullanılarak köşe motifi kenardan merkeze doğru yerleştirilmiştir. Köşe aralarına bitkisel motifler kullanılarak atlamalı sıralamalı kompozisyonla doldurulmuştur. Yastığın merkezinde bulunan bitkisel motiflerle oluşturulmuş tek desen merkezden kenara doğru yönlendirilerek yerleştirilmiştir.

Resim 4.27. Yastık yüzü işleme detay görünümü

Şekil 4.13. Yastık yüzünün desen çizimi

BILGI FORMU 14

Resim 4.28. Yastık yüzünün genel görünümü

Örnek No	: 14
Envanter No	: 886
Müze Geliş Şekli	: İstanbul Olgunlaşma Enstitüsünden devir edilmiştir.
Müze Geliş Tarihi	: 29.12.1980
İnceleme Tarihi	: 30.09.2016
Ürünün Türü	: Yastık yüzü
Ürünün Durumu	: Ürün yıpranmış ve lekeli.
Ürünün Boyutları	
En	: 43 cm
Boy	: 92 cm
Kullanılan Gereçler	
Zemin	: Kadife
İşleme	: Sim , işleme kartonu, koton iplik
Süsleme	: Kıрма tel
Kenar Temizleme	: Keten astar, dikiş ipliği
Kullanılan Renkler	
Zemin	: Bordo

İşleme : Altın sarısı, beyaz

Süsleme : Altın sarısı

Kenar Temizleme : Kırmızı, beyaz

Kullanılan Teknikler

İşleme : Düz sarma, yarma sarma

Süsleme : Tel kırma yapma

Kenar Temizleme : Astar dikimi, baskı dikişi

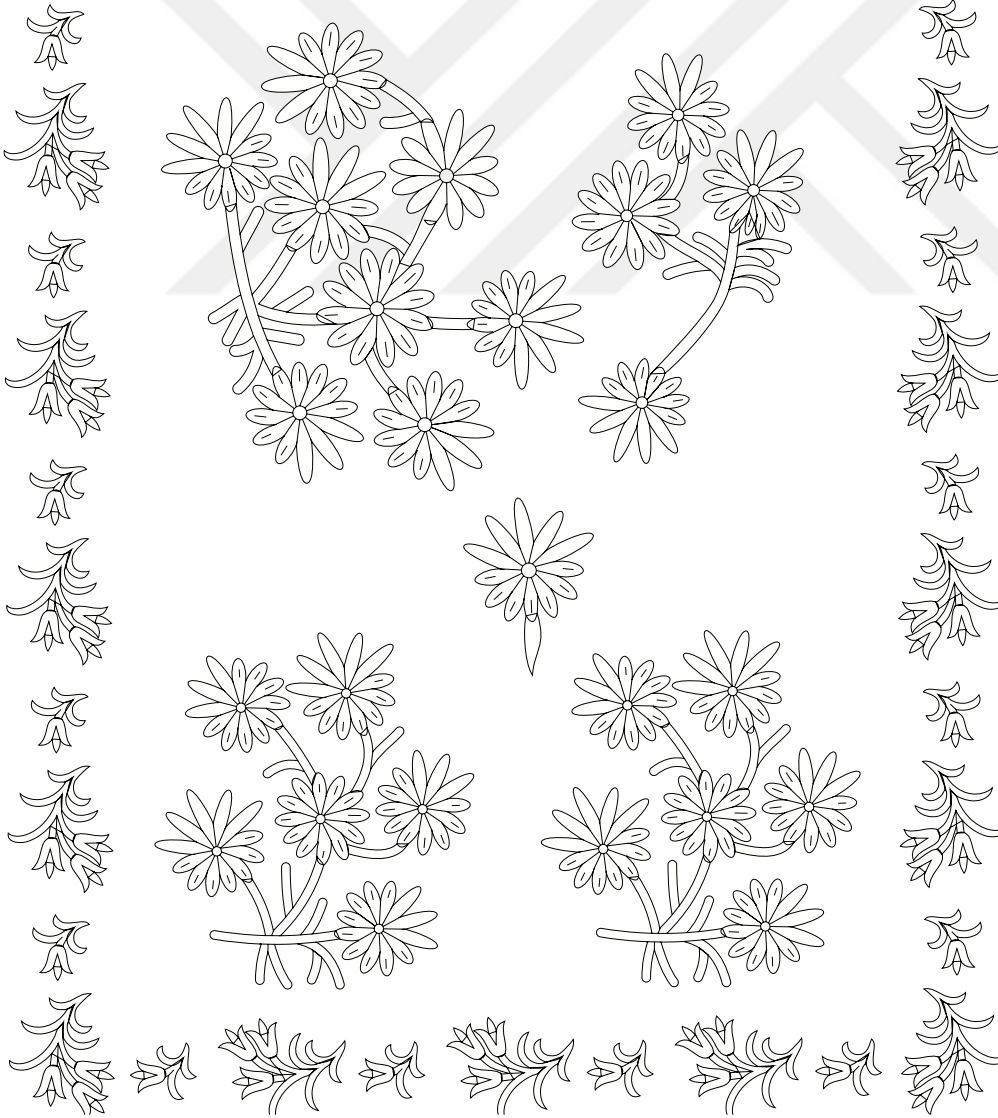
Motif Özellikleri

Bitkisel Bezeme : Sümbül, çiçek, düz yaprak, dal, kıvrımlı dal

Kompozisyon Özellikleri : Yastık yüzünün etrafına bitkisel bezemeler kullanılarak atlamalı sıralamalı kompozisyonla kenar suyu yapılmıştır. Yastık yüzünün karşılıklı iki kenarına bitkisel bezemelerle oluşturulmuş desen atlamalı sıralamalı kompozisyonla kenardan merkeze doğru yönlendirilerek yerleştirilmiştir.

Resim 4.29. Yastık yüzünün işleme detay görüntüleri

Şekil 4.14. Yastık yüzünün desen çizimi

BILGI FORMU 15

Resim 4.30. Yastık yüzünün genel görünümü

Örnek No	: 15
Envanter No	: 916-917
Müzeeye Geliş Şekli	: İstanbul Olgunlaşma Enstitüsünden devir edilmiştir.
Müzeeye Geliş Tarihi	: 29.12.1980
İnceleme Tarihi	: 30.09.2016
Ürünün Türü	: Yastık yüzü
Ürünün Durumu	: Ürün sağlamdır.
Ürünün Boyutları	
En	: 49 cm
Boy	: 52 cm
Kullanılan Gereçler	
Zemin	: Kadife
İşleme	: Sim, koton iplik, işleme kartonu
Süsleme	: -
Kenar Temizleme	: Keten astar, dikiş ipliği
Kullanılan Renkler	
Zemin	: Yeşil

İşleme : Altın sarısı, beyaz

Süsleme : -

Kenar Temizleme : Yeşil, beyaz

Kullanılan Teknikler

İşleme : Düz sarma, yarma sarma

Süsleme : -

Kenar Temizleme : Astar dikimi, baskı dikişi

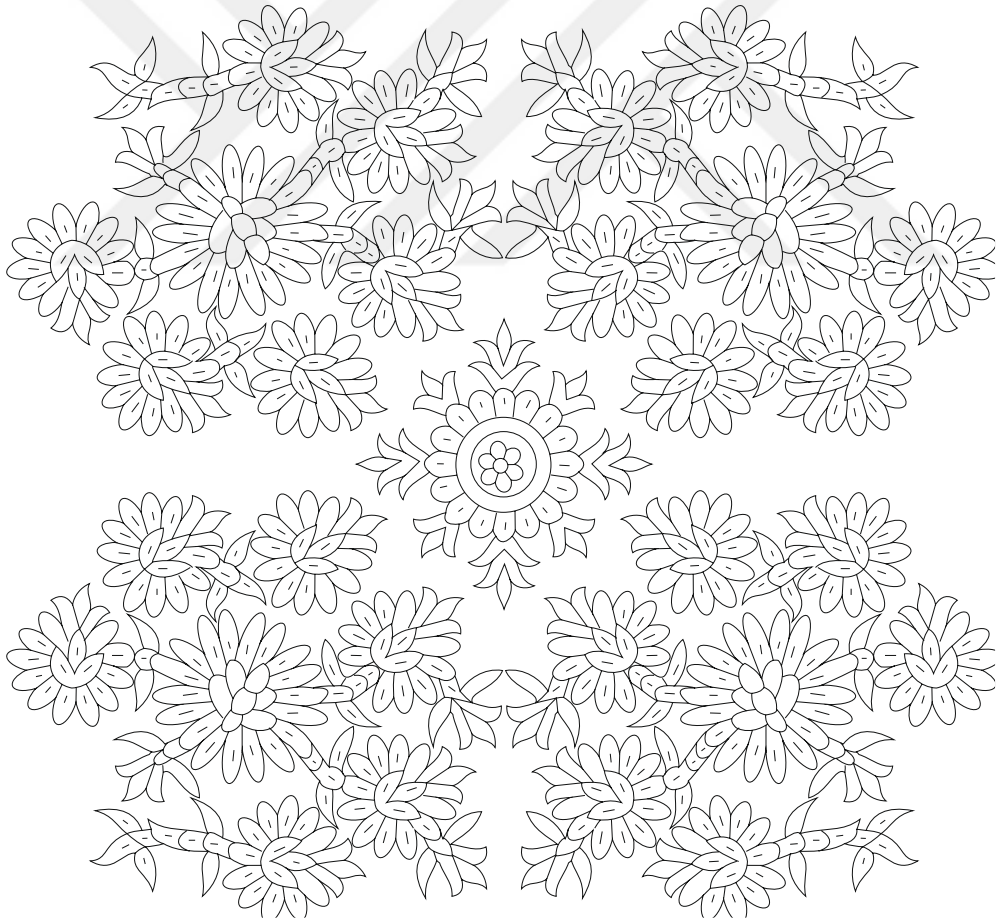
Motif Özellikleri

Bitkisel Bezeme : Karanfil, çiçek, düz yaprak, tomurcuk, dal, kıvrımlı dal

Kompozisyon Özellikleri : Yastığın köşelerine bitkisel motifler kullanılarak köşe motifi yerleştirilmiş olup köşe aralarına ise ara motifleri atlamalı sıralamalı kompozisyonla yerleştirilerek yastığın tüm yüzü doldurulmuştur. Göbek kısmına bitkisel motiflerle oluşturulan desen merkezden kenara doğru yönlendirilmiş olarak yerleştirilmiştir.

Resim 4.31. Yastık yüzünün işleme detay görüntüleri

Şekil 4.15. Yastık yüzünün desen çizimi

BILGI FORMU 16

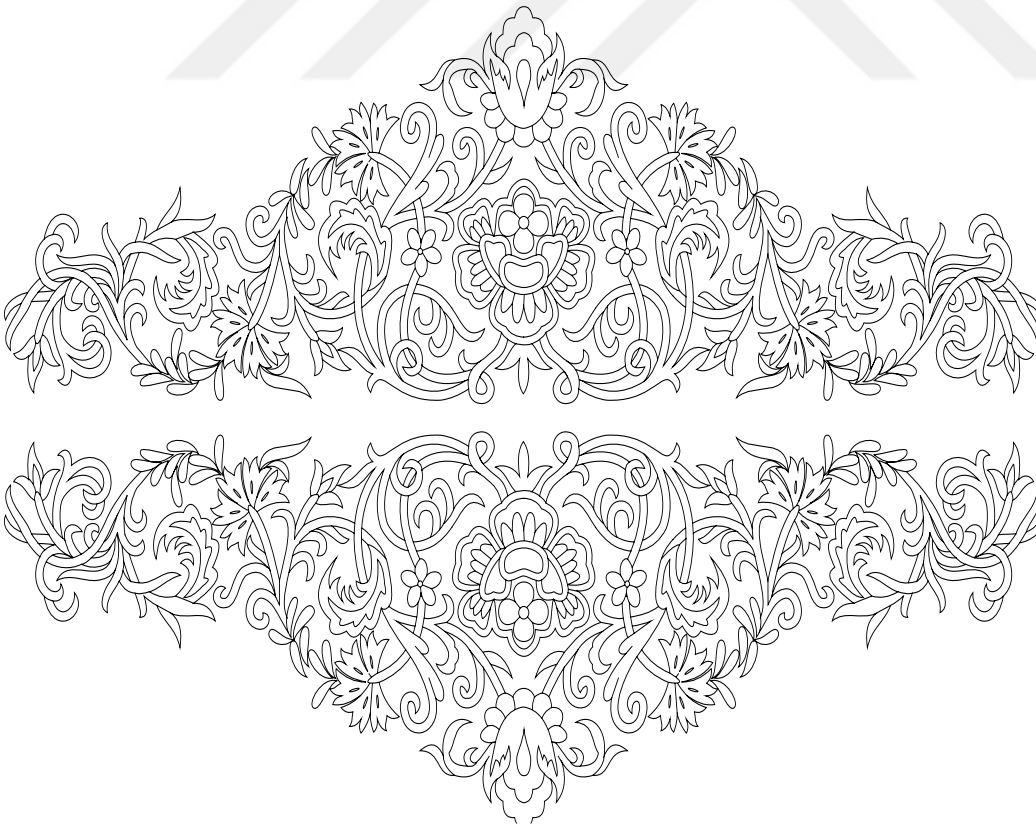
Resim 4.32. Panonun genel görünümü

Örnek No	: 16	
Envanter No	: 1673	
Müze Geliş Şekli	: Müze hediye edilmiştir.	
Müze Geliş Tarihi	: -	
İnceleme Tarihi	: 30.09.2016	
Ürünün Türü	: Pano	
Ürünün Durumu	: Ürün yıpranmıştır.	
Ürünün Boyutları		
En	: 37 cm	Çerçeve Eni : 10 cm
Boy	: 53 cm	
Kullanılan Gereçler		
Zemin	: İpek	
İşleme	: Sim, karton iplik, işleme kartonu	
Süsleme	: Tırtıl, sim	
Kenar Temizleme	: Ahşap, cam	
Kullanılan Renkler		
Zemin	: Krem rengi	
İşleme	: Altın sarısı, beyaz	

Süsleme	: Altın sarısı
Kenar Temizleme	: Kahverengi
Kullanılan Teknikler	
İşleme	: Düz sarma
Süsleme	: Tırtılla düz sarma yapma
Kenar Temizleme	: Çerçeve yapımı
Motif Özellikleri	
Bitkisel Bezeme	: Gül, lale, karanfil, çiçek, düz yaprak, yarma yaprak, tırnaklı yaprak, dal, kıvrımlı dal
Kompozisyon Özellikleri	: Dikdörtgen formdaki panoda bitkisel motifler kullanılarak orta simetrik desen bağlantılı olarak işlenmiştir.

Resim 4.33. Panonun işleme detay görünümü

Şekil 4.16. Panonun desen çizimi

BILGI FORMU 17

Resim 4.34. Seccadenin genel görünümü

Örnek No	: 17
Envanter No	: 922
Müzeeye Geliş Şekli	: İstanbul Olgunlaşma Enstitüsünden devir edilmiştir.
Müzeeye Geliş Tarihi	: 29.12.1980
İnceleme Tarihi	: 30.09.2016
Ürünün Türü	: Seccade
Ürünün Durumu	: Ürün yıpranmıştır.
Ürünün Boyutları	
En	: 108 cm
Boy	: 177 cm
Kullanılan Gereçler	
Zemin	: Keçe
İşleme	: Sim, işleme kartonu, koton iplik
Süsleme	: Sim, tırtıl
Kenar Temizleme	: Astarsız, dantel, dikiş ipliği
Kullanılan Renkler	
Zemin	: Beyaz
İşleme	: Altın sarısı, beyaz

Süsleme : Altın sarısı

Kenar Temizleme : Altın sarısı, beyaz

Kullanılan Teknikler

İşleme : Düz sarma, yarma sarma, kabartma sarma, balıksırtı

Süsleme : Tırtıl dikimi, blonya iğnesi yapma

Kenar Temizleme : Baskı dikişi, püskül dikimi

Motif Özellikleri

Bitkisel Bezeme : Gül, çiçek, buğday başağı, düz yaprak, tırnaklı yaprak ,dal, kıvrımlı dal, 'S ve C' kıvrımlı dallar

Nesneli Bezeme : Fiyonk, püskül

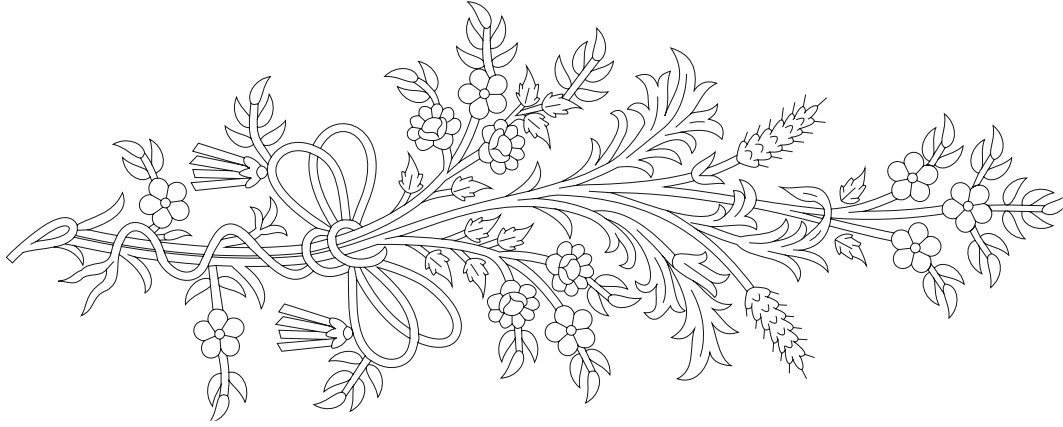
Kompozisyon Özellikleri : Seccadenin mihrap kısmından ayak kısmına doğru azalan bitkisel ve nesneli bezemelerin oluşturduğu orta simetrik desen bağlantılı sıralamalı kompozisyonla yerleştirilmiştir. Ayrıca mihrabın karşı iki köşesine yerleştirilen bitkisel motiflerle oluşturulan orta simetrik desen kenardan merkeze doğru yönlendirilerek yerleştirilmiştir. Seccadenin etrafına ise bitkisel motiflerle düzgün sıralamalı kenar süyu yapılmıştır.

Resim 4.35. Seccadenin işleme detay görünümü

Resim 4.36. Seccadenin işleme detay görünümleri

Şekil 4.17. Seccadenin desen çizimi

Şekil 4.17. (devam) Seccadenin desen çizimi

BILGI FORMU 18

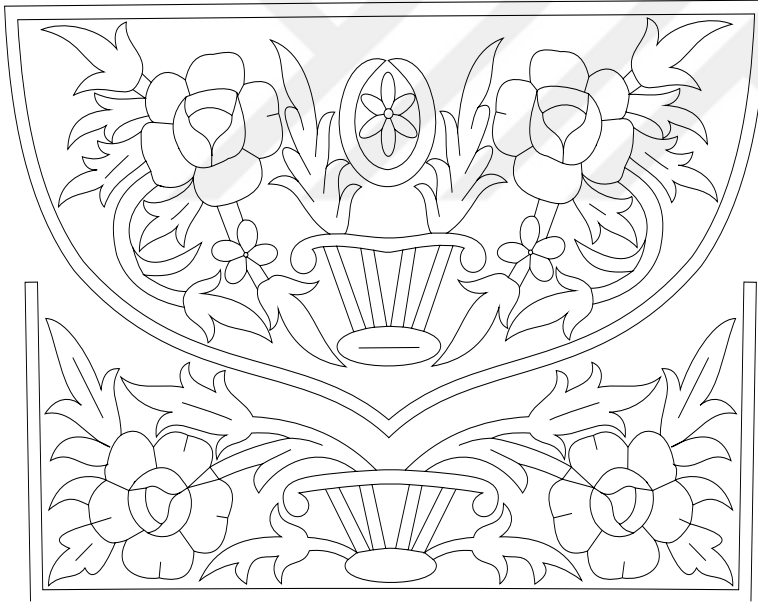
Resim 4.37. Kuran kabının genel görünümü

Örnek No	: 18
Envanter No	: 909
Müze Geliş Şekli	: İstanbul Olgunlaşma Enstitüsünden devir edilmiştir.
Müze Geliş Tarihi	: 29.12.1980
İnceleme Tarihi	: 30.09.2016
Ürünün Türü	: Kuran kabı
Ürünün Durumu	: Ürün yıpranmıştır.
Ürünün Boyutları	
En	: 26,5 cm Askı Uzunluğu : 80 cm
Boy	: 21 cm
Kullanılan Gereçler	
Zemin	: Kadife
İşleme	: Sim, işleme kartonu, koton iplik
Süsleme	: Tırtıl, pul, boncuk, sim
Kenar Temizleme	: Keten astar, dikiş ipliği, harç
Kullanılan Renkler	
Zemin	: Gece mavisi

İşleme	: Altın sarısı, gümüş, beyaz
Süsleme	: Altın sarısı
Kenar Temizleme	: Mavi, altın sarısı, beyaz
Kullanılan Teknikler	
İşleme	: Düz sarma, yarma sarma
Süsleme	: Pulu tırtılla tutturma, tırtılla düz sarma yapma, boncuk dikimi,
Kenar Temizleme	: Astar dikimi, baskı dikişi, harç dikimi
Motif Özellikleri	
Bitkisel Bezeme	: Gül, mine çiçeği, düz yaprak, yarma yaprak, dal, kıvrımlı dal
Nesneli Bezeme	: Vazo
Kompozisyon Özellikleri	: Kuran kabının üst kapağına ve alt kısmına bitkisel ve nesneli motiflerle oluşturulan orta simetrik desen bağlantılı olarak işlenmiştir.Kuran kabına uygun kenar suyu yapılmıştır.Sap kısmına simle örgü yapılmış olup alt kısımdaki iki köşeye sim ve tırtılla püskül yapılmıştır.

Resim 4.38. Kuran kabının işleme detay görünümü

Şekil 4.18. Kuran kabının desen çizimi

BILGI FORMU 19

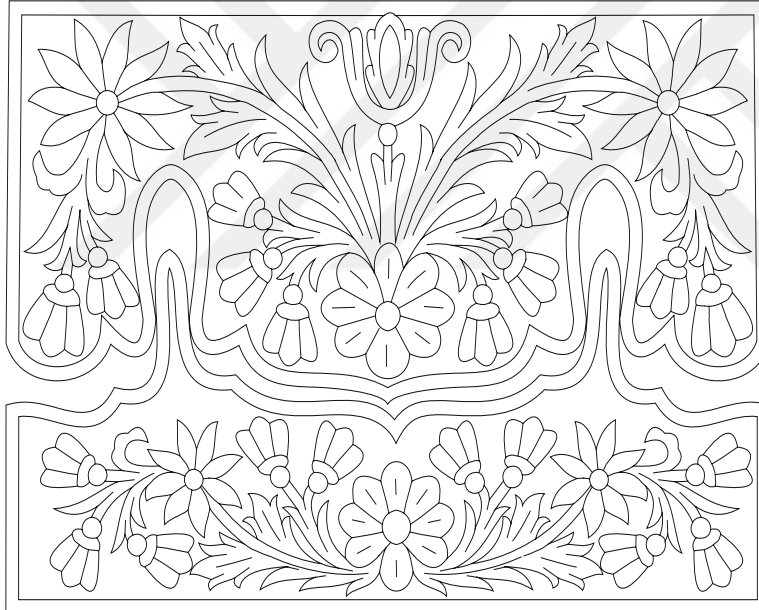
Resim 4.39. Kuran kabının genel görünümü

Örnek No	: 19	
Envanter No	: 1717	
Müzeeye Geliş Şekli	: Satın alınmıştır.	
Müzeeye Geliş Tarihi	: 30.12.2003	
İnceleme Tarihi	: 30.09.2016	
Ürünün Türü	: Kuran kabı	
Ürünün Durumu	: Ürün yıpranmıştır.	
Ürünün Boyutları		
En	: 16,5 cm	Askı Uzunluğu: 101 cm
Boy	: 12 cm	
Kullanılan Gereçler		
Zemin	: Deri	
İşleme	: Sim, işleme kartonu, koton iplik	
Süsleme	: Pul, tırtıl, sim	
Kenar Temizleme	: Keten astar, püskül, dikiş ipliği	
Kullanılan Renkler		
Zemin	: Bordo	
İşleme	: Altın sarısı, beyaz	

Süsleme	: Altın sarısı
Kenar Temizleme	: Kırmızı, altın sarısı, beyaz
Kullanılan Teknikler	
İşleme	: Düz sarma, yarmalı sarma
Süsleme	: Pulu tırtılla tutturma, tırtılla düz sarma yapma
Kenar Temizleme	: Astar dikimi, baskı dikişi, püskül yapma
Motif Özellikleri	
Bitkisel Bezeme	:Çiçek, lale, tomurcuk, düz yaprak, tırnaklı yaprak, dal, kıvrımlı dal
Kompozisyon Özellikleri	: Kuran kabının üst kapağına ve alt kısmına bitkisel motifler orta simetrik desen bağlantılı olarak işlenmiştir.Kuran kabının üst kapak ve alt kısmına işlenen desenin etrafına kesim şekline uygun sarma yapılmış ve alt kapak kısmında üç püskül, sapın kuran kabına bağlandığı kısımlara ise birer püskül yerleştirilmiştir.

Resim 4.40. Kuran kabının işleme detay görünümü

Şekil 4.19. Kuran kabının desen çizimi

BILGI FORMU 20

Resim 4.41. Kuran kabının genel görünümü

Örnek No	: 20	
Envanter No	: 1719	
Müze Geliş Şekli	: Satın alınmıştır.	
Müze Geliş Tarihi	: 30.12.2003	
İnceleme Tarihi	: 30.09.2016	
Ürünün Türü	: Kuran kabı	
Ürünün Durumu	: Ürün yıpranmıştır.	
Ürünün Boyutları		
En	: 26 cm	Askı Uzunluğu: 81 cm
Boy	: 18 cm	
Kullanılan Gereçler		
Zemin	: Kadife	
İşleme	: Sim, koton iplik, işleme kartonu	
Süsleme	: Tırtıl, sim	
Kenar Temizleme	: Keten astar, dikiş ipliği, harç	
Kullanılan Renkler		
Zemin	: Yeşil	

İşleme	: Altın sarısı, beyaz
Süsleme	: Altın sarısı
Kenar Temizleme	: Yeşil, altın sarısı, beyaz

Kullanılan Teknikler

İşleme	: Düz sarma, kabartma sarma, yarma sarma
Süsleme	: Tırtilla düz sarma yapma
Kenar Temizleme	: Püskül yapma, astar dikimi, baskı dikişi

Motif Özellikleri

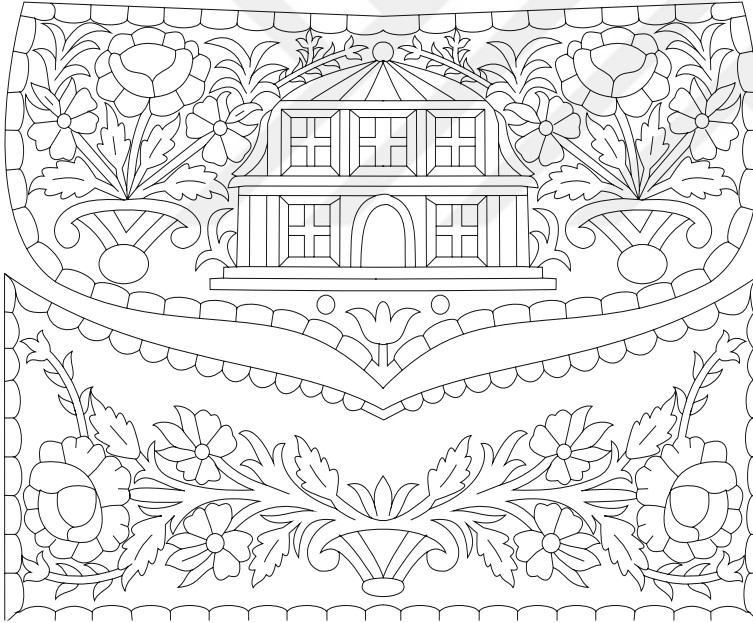
Bitkisel Bezeme	: Gül, mine çiçeği, düz yaprak, yarma yaprak, dal, kıvrım dal
------------------------	---

Nesneli Bezeme	: Saksı, cami
-----------------------	---------------

Kompozisyon Özellikleri : Kuran kabının üst kapağında ve kapağın alt kısmında bitkisel ve nesneli motiflerle oluşturulan orta simetrik desen bağlantılı olarak işlenmiştir. Kuran kabının alt iki köşesine püskül takılmıştır.

Resim 4.42. Kuran kabının işleme detay görünümü

Şekil 4.20. Kuran kabının desen çizimi

BILGI FORMU 21

Resim 4.43. Tütün kesesinin genel görünümü

Örnek No	: 21
Envanter No	: 901
Müze Geliş Şekli	: İstanbul Olgunlaşma Enstitüsünden devir edilmiştir.
Müze Geliş Tarihi	: 29.12.1980
İnceleme Tarihi	: 30.09.2016
Ürünün Türü	: Tütün kesesi
Ürünün Durumu	: Ürün yıpranmıştır.
Ürünün Boyutları	
En	: 14 cm
Boy	: 22 cm
Kullanılan Gereçler	
Zemin	: İpek kadife
İşleme	: Sim, işleme kartonu, koton iplik
Süsleme	: -
Kenar Temizleme	: Keten astar, dikiş ipliği
Kullanılan Renkler	
Zemin	: Bordo

İşleme : Altın sarısı, beyaz

Süsleme : -

Kenar Temizleme : Kırmızı, beyaz

Kullanılan Teknikler

İşleme : Düz sarma

Süsleme : -

Kenar Temizleme : Astar dikimi, baskı dikişi

Motif Özellikleri

Bitkisel Bezeme : Çiçek, düz yaprak, tomurcuk, dal, kıvrımlı dal, 'S'kıvrımlı dal

Kompozisyon Özellikleri : Kesenin iki yüzüne bitkisel motifler kullanılarak orta simetrik desen düzgün sıralamalı kompozisyonla yerleştirilmiştir.Kesenin alt ve üst kısmına bağlantılı sıralamalı kenar suyu işlenmiş olup ağız kısmına doğru bitkisel serpmeler yapılmıştır.Kesenin ağız ipinin iki ucuna eski delik paralar takılmıştır.

Resim 4.44. Tütün kesesinin işleme detay görünümü

Şekil 4.21. Tütün kesesinin desen çizimi

BILGI FORMU 22

Resim 4.45. Tütün kesesinin genel görünümü

Örnek No	: 22
Envanter No	: 904
Müze Geliş Şekli	: İstanbul Olgunlaşma Enstitüsünden devir edilmiştir.
Müze Geliş Tarihi	: 29.12.1980
İnceleme Tarihi	: 30.09.2016
Ürünün Türü	: Tütün kesesi
Ürünün Durum	: Kirli ve eskimiştir.
Ürünün Boyutları	
Boy	: 14 cm
Taban çapı	: 10 cm
Kullanılan Gereçler	
Zemin	: Saten
İşleme	: Sim, işleme kartonu, koton iplik
Süsleme	: Pul, tırtıl, boncuk, sim
Kenar Temizleme	: Keten astar, su taşı, dikiş ipliği
Kullanılan Renkler	
Zemin	: Kırmızı

İşleme : Gümüş, beyaz

Süsleme : Altın sarısı, gümüş

Kenar temizleme : Yeşil, beyaz

Kullanılan Teknikler

İşleme : Düz sarma

Süsleme : Pul, tırtıl ve boncuk dikimi

Kenar Temizleme : Astar dikimi, baskı dikışı

Motif Özellikleri

Bitkisel Bezeme : Çiçek, düz yaprak, dal, kıvrımlı dal

Kompozisyon Özellikleri : Tütün kesesinin yan alt kısımlarından başlayan bitkisel motifler ağız kısmına doğru bağlantılı sıralamalı kompozisyonla yerleştirilmiştir. Taban kısmına ise daire formundaki bitkisel motifler düzgün sıralamalı olarak yerleştirilmiştir.

Resim 4.46. Tütün kesesinin işleme detay görünümü

Şekil 4.22. Tütün kesesinin desen çizimi

BILGI FORMU 23

Resim 4.47. Kemerin genel görünümü

Örnek No	: 23
Envanter No	: 1716
Müze Geliş Şekli	: Cüneyt ENGİN tarafından müzeye verilmiştir.
Müze Geliş Tarihi	: 30.12.2003
İnceleme Tarihi	: 30.09.2016
Ürünün Türü	: Kemer
Ürünün Durumu	: Ürün yıpranmış ve lekeli.
Ürünün Boyutları	
En	: 6 cm Toka çapı: 8,2 cm
Boy	: 91 cm
Kullanılan Gereçler	
Zemin	: Kadife
İşleme	: Sim, koton iplik, işleme kartonu
Süsleme	: Pul, tırtıl, boncuk, sim
Kenar Temizleme	: Deri astar, sim, dikiş ipliği
Kullanılan Renkler	
Zemin	: Mavi
İşleme	: Altın sarısı, beyaz

Süsleme : Altın sarısı

Kenar Temizleme : Kahverengi, beyaz

Kullanılan Teknikler

İşleme : Düz sarma, yarma sarma

Süsleme : Pul dikimi, tırtıl bikimi, boncuk dikimi

Kenar Temizleme : Astar dikimi, baskı dikişi

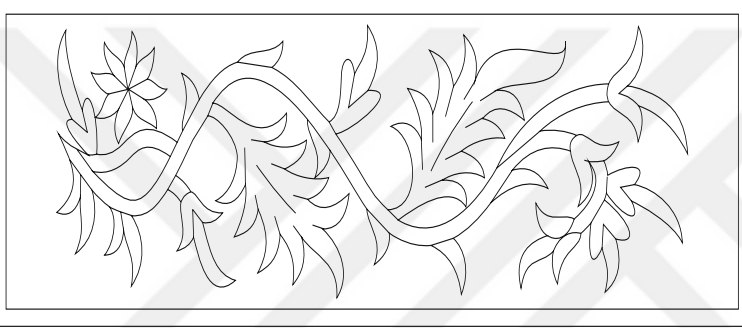
Motif Özellikleri

Bitkisel Bezeme : Çiçek, tomurcuk, düz yaprak, tırnaklı yaprak, dal, kıvrımlı dal, 'S' kıvrımlı dal

Kompozisyon Özellikleri : Kemerde bitkisel motifler kullanılarak bağlantılı sıralamalı kompozisyon oluşturulmuştur. Desenin etrafına ise sargı yapılmıştır. Kemerin uç kısımlarına kemer tokası takılmıştır.

Resim 4.48. Kemerin işleme detay görünümü

Şekil 4.23. Kemerin desen çizimi

BILGI FORMU 24

Resim 4.49. Cepken ve şalvar takımının önden genel görünümü

Örnek No	: 24		
Envanter No	: 972		
Müze Geliş Şekli	: İstanbul Olgunlaşma Enstitüsünden devir edilmiştir.		
Müze Geliş Tarihi	: 29.12.1980		
İnceleme Tarihi	: 30.09.2016		
Ürünün Türü	: Çepken şalvar takımı		
Ürünün Durumu	: Ürün yıpranmıştır.		
Ürünün Boyutları			
Cepken Boyu	: 45 cm	Cepken Eni	: 46 cm
Yaka Genişliği	: 9 cm	Kol Boy	: 36 cm
Kol Eni	: 19 cm	Omuz	: 14 cm
Şalvar Boyu	: 94 cm		
Şalvar Yan Parça Genişliği	: 16 cm		
Paça Açıklığı	: 31 cm		
Etek Ucu Genişliği	: 274 cm		

Kullanılan Gereçler

Zemin	: Kadife
İşleme	: Sim, işleme kartonu, koton iplik
Süsleme	: Pul, tırtıl, sim
Kenar Temizleme	: Keten astar, dikiş ipliği

Kullanılan Renkler

Zemin	: Bordo
İşleme	: Altın sarısı, beyaz
Süsleme	: Altın sarısı, gümüş
Kenar temizleme	: Yeşil, beyaz

Kullanılan Teknikler

İşleme	: Düz sarma
Süsleme	: Pul dikimi, tırtıl dikimi, blonya iğnesi yapma
Kenar Temizleme	: Astar dikimi, baskı dikişi

Motif Özellikleri

Bitkisel Bezeme	: Çiçek, düz yaprak, dal, kıvrımlı dal
Geometrik Bezeme	: Eşkenar dörtgen

Kompozisyon Özellikleri

: Cepkenin yaka kenarı iki sıra su halinde

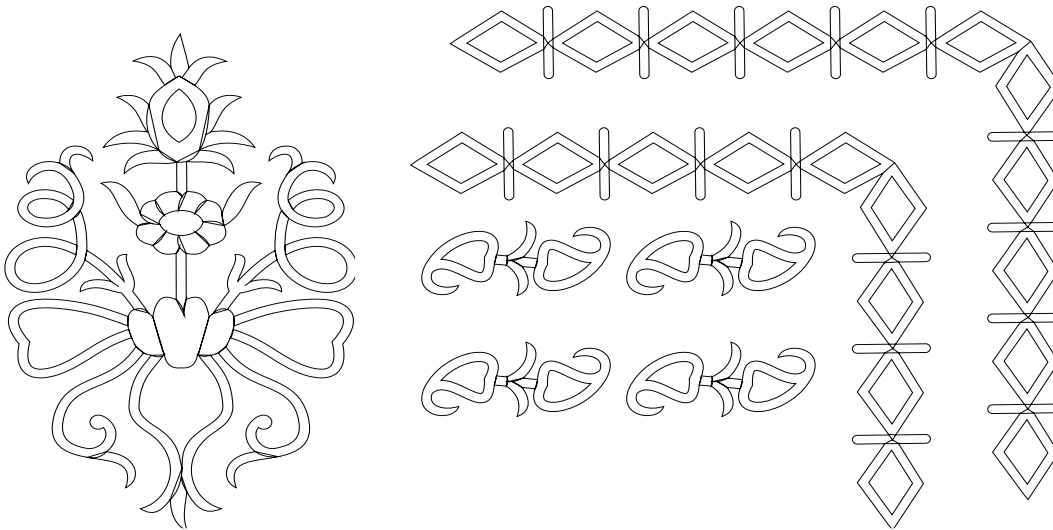
geometrik bezemeli motiflerle bağlantılı sıralamalı kompozisyonla çevrelenmiştir. Ön ve arka bedeninin tamamı düzgün sıralamalı kompozisyonla doldurulmuştur. Cepkenin arka yaka kısmına ise bitkisel motifler kullanılarak orta simetrik desen yerleştirilmiştir. Şalvarın ağ ve iç kısmına geometrik bezemeli motifler düzgün sıralamalı kompozisyonla yerleştirilmiş olup yan kısımlarının alt ön köşelerinde orta simetrik desen yerleştirilmiştir.

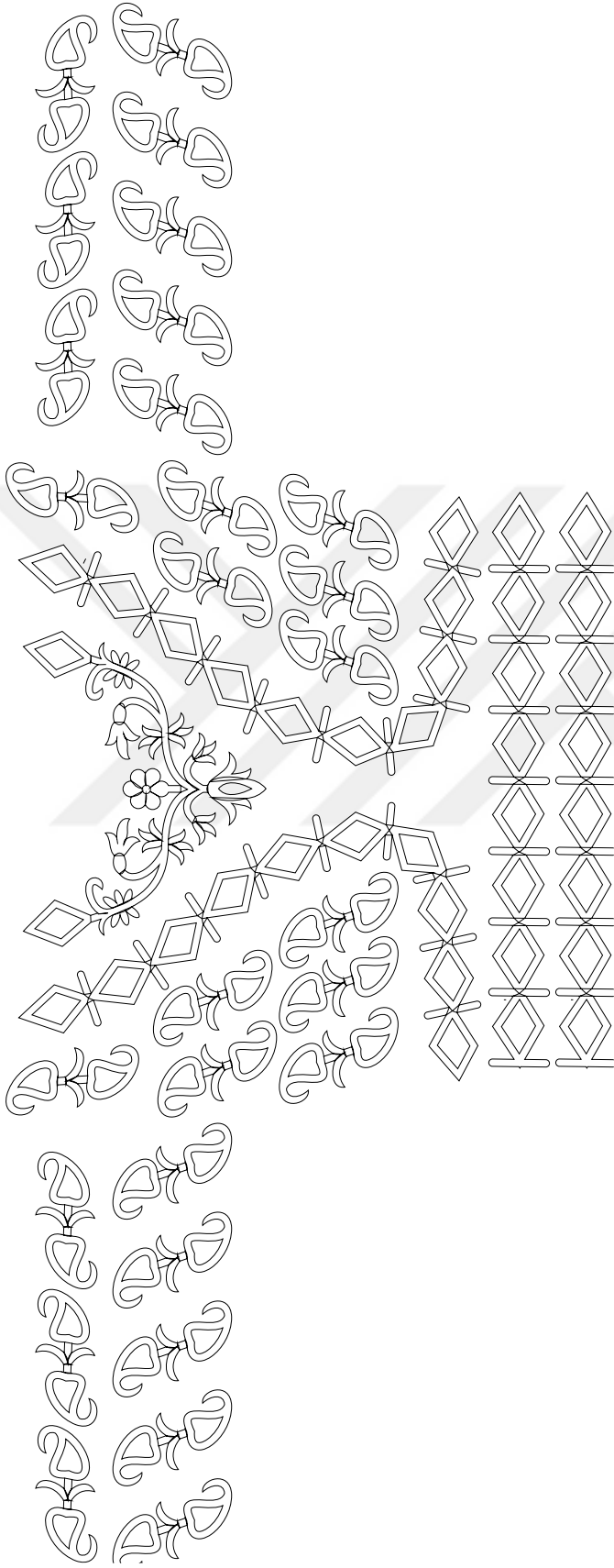
Resim 4.50. Cepkenin arkadan işleme detay görünümü

Resim 4.51. Cepken ve şalvar takımının işleme detay görüntüleri

Şekil 4.24. Cepken ve şalvarın desen çizimi

Şekil 4.24. (devam) Cepken ve şalvarın desen çizimi

BILGI FORMU 25

Resim 4.52. Ceketin ön ve arka genel görünümü

Örnek No	: 25		
Envanter No	: 1410		
Müze Geliş Şekli	: Kenan ÖZBEL tarafından müzeye verilmiştir.		
Müze Geliş Tarihi	: 26.06.1989		
İnceleme Tarihi	: 30.09.2016		
Ürünün Türü	: Ceket (bindallıdan çevrilmiştir).		
Ürünün Durumu	: Ürün yıpranmıştır.		
Ürünün Boyutları			
Ön Beden Boyu	: 74 cm	Ön Beden Eni	: 48 cm
Arka Beden Boyu	: 74 cm	Kol Boyu	: 47 cm
Kol Eni	: 19 cm	Omuz	: 10 cm
Yaka Genişliği	: 14 cm	Yaka Yırtmacı	: 9 cm
Etek Ucu Genişliği	: 129 cm		
Kullanılan Gereçler			
Zemin	: Kadife		
İşleme	: Sim, işleme kartonu, koton iplik		
Süsleme	: Pul, tırtıl, sim		
Kenar Temizleme	: Keten astar, dikiş ipliği		

Kullanılan Renkler

Zemin	: Gece mavisi
İşleme	: Altın sarısı
Süsleme	: Altın sarısı
Kenar temizleme	: Pembe, beyaz

Kullanılan Teknikler

İşleme	: Düz sarma, kabartma sarma, yarma sarma
Süsleme	: Pulu tırtılla tutturma, tırtıl dikimi, blonya iğnesi yapma
Kenar Temizleme	: Astar dikimi, baskı dikışı

Motif Özellikleri

Bitkisel Bezeme	: Gül, çiçek, mine çiçeği, düz yaprak, yarma yaprak, tırnaklı yaprak, dal, kıvrımlı dal, 'Sve C' kıvrımlı dal
------------------------	---

Nesneli Bezeme	: Buket
-----------------------	---------

Kompozisyon Özellikleri

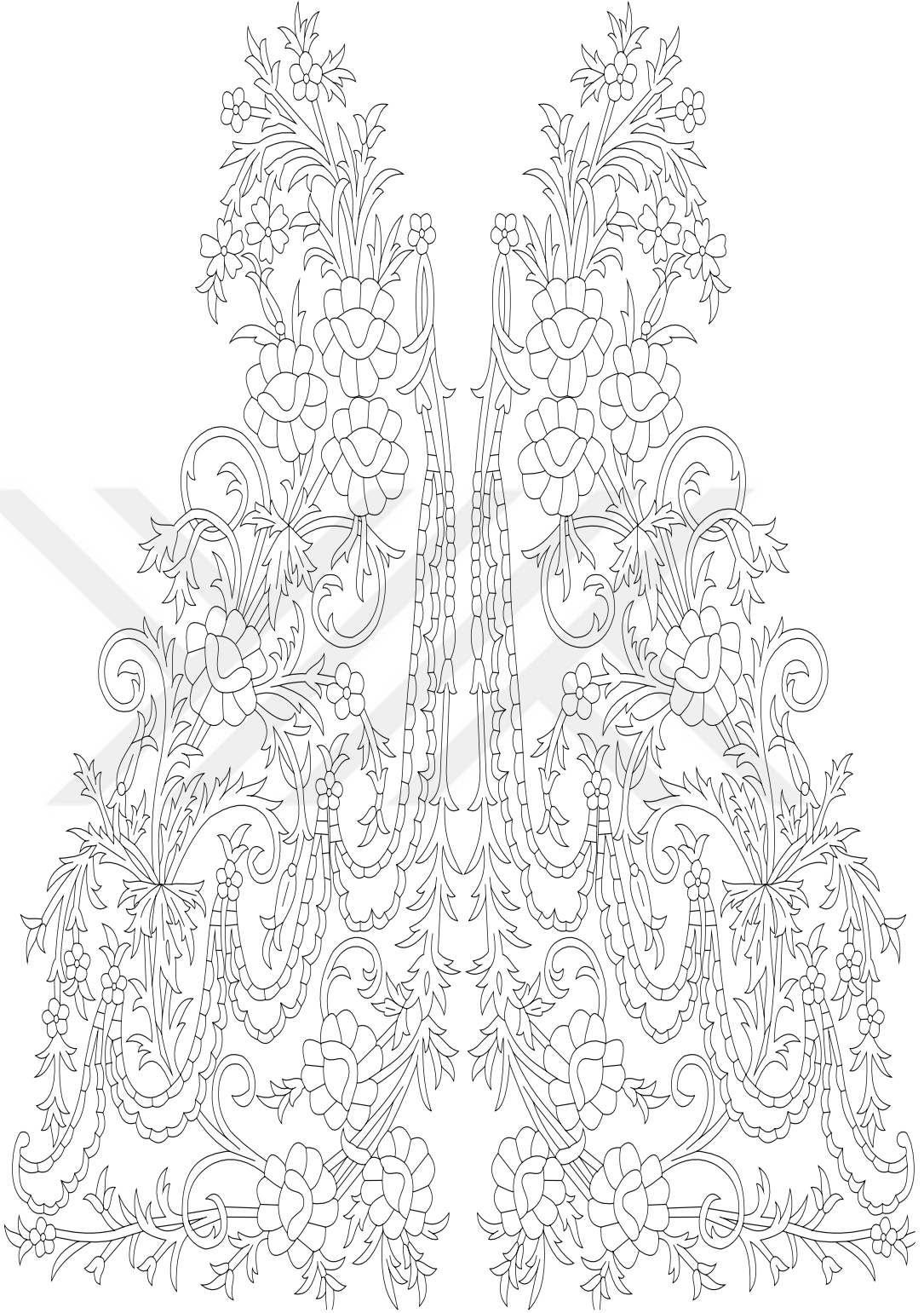
: Ürün bindallıdan cekete çevrilmiş ön kısmı boydan boya açıktır. Ceketin ön ve arka bedeni bitkisel ve nesneli bezemelerle oluşturulan orta simetrik desen bağlantılı olarak tüm bedeni kaplamıştır. Kolun ön kısmına bitkisel bezemelerle oluşturulan tek motif yerleştirilmiş olup arka kısmına ise bitkisel bezemelerle serpmeye yapılmıştır.

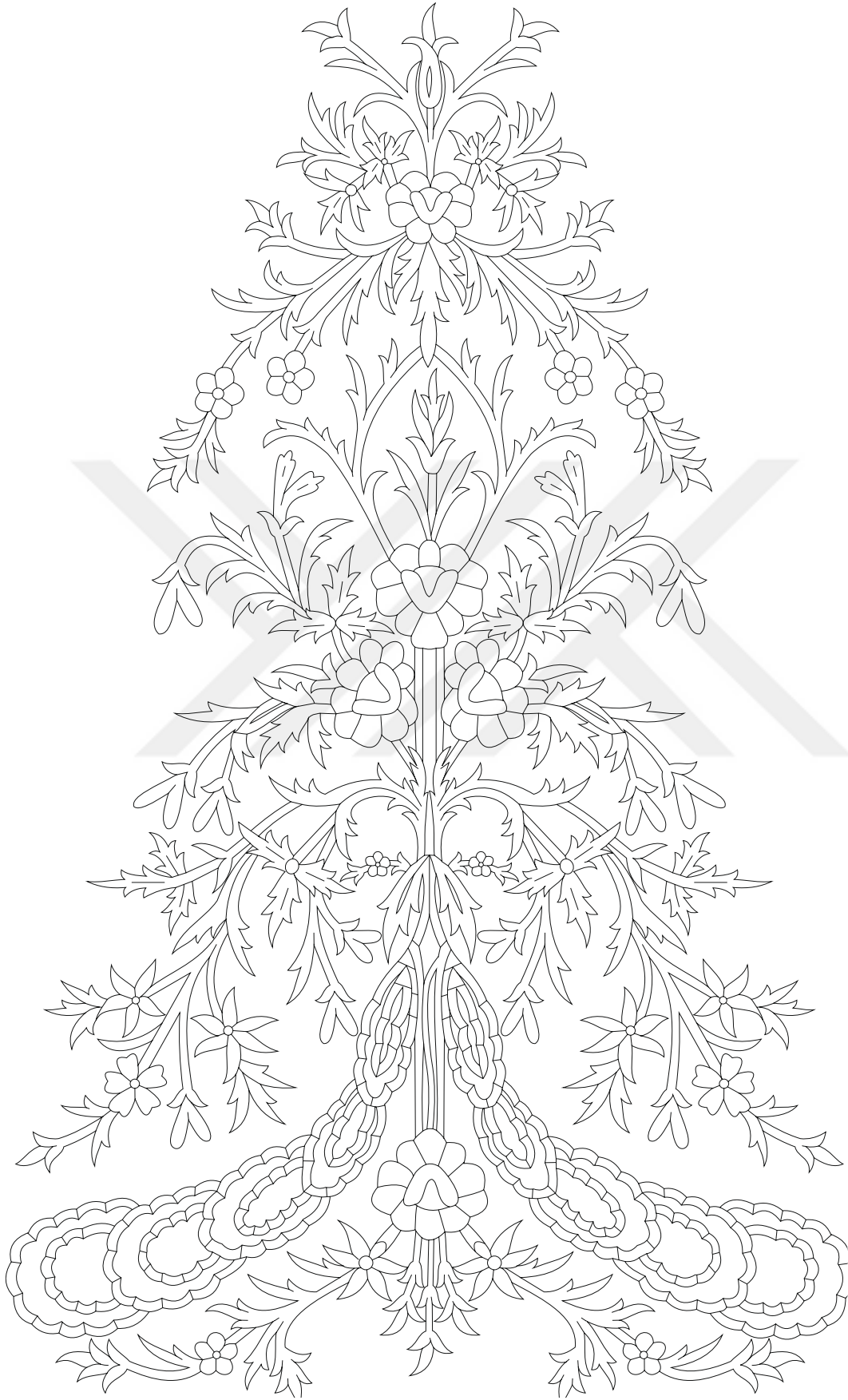
Resim 4.53. Ceketin işleme detay görüntüleri

Şekil 4.25. Ceketin desen çizimi

Şekil 4.25. (devam) Ceketin desen çizimi

Şekil 4.25. (devam) Ceketin desen çizimi

BILGI FORMU 26

Resim 4.54. Ceketin ön ve arkadan genel görünümü

Örnek No	: 26		
Envanter No	: 1411		
Müze Geliş Şekli	: Kenan ÖZBEL tarafından müzeye verilmiştir.		
Müze Geliş Tarihi	: 26.06.1989		
İnceleme Tarihi	: 30.09.2016		
Ürünün Türü	: Ceket (bindallıdan çevrilmiştir).		
Ürünün Durumu	: Ürün sağlamdır.		
Ürünün Boyutları			
Ön Beden Boyu	: 81 cm	Ön Beden Eni	: 50 cm
Arka Beden Boyu	: 82 cm	Kol Boyu	: 44 cm
Kol Eni	: 19 cm	Omuz	: 14 cm
Yaka Genişliği	: 15 cm	Yaka Yırtmacı	: 9 cm
Etek Ucu Genişliği	: 139 cm		
Kullanılan Gereçler			
Zemin	: Kadife		
İşleme	: Sim, koton iplik, işleme kartonu		
Süsleme	: Pul, tırtıl, sim		
Kenar Temizleme	: Keten astar, dikiş ipliği		

Kullanılan Renkler

Zemin	: Koyu mor
İşleme	: Altın sarısı, beyaz
Süsleme	: Altın sarısı
Kenar temizleme	: Beyaz, beyaz

Kullanılan Teknikler

İşleme	: Düz sarma, yarma sarma
Süsleme	: Pul dikimi, tırtıl dikimi
Kenar Temizleme	: Astar dikimi, baskı dikişi

Motif Özellikleri

Bitkisel Bezeme	: Çiçek mine çiçeği, düz yaprak, dal, kıvrımlı dal
Nesneli Bezeme	: Püskül

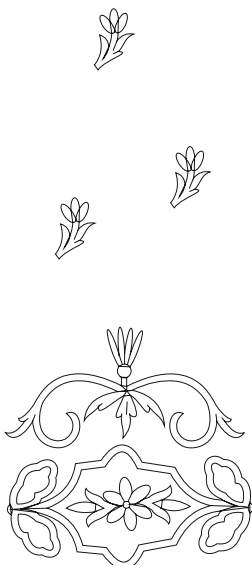
Kompozisyon Özellikleri : Bindallıdan cekete çevrilen ürünün ön yaka kenarından başlayan bitkisel bezemelerle oluşturulmuş orta simetrik desen bağlantılı sıralamalı kompozisyonla etek ucuna doğru su halinde işlenmiştir. Ceketin ön bedenine ise bitkisel ve nesneli bezemelerle oluşturulmuş desen düzgün sıralamalı kompozisyonla yerleştirilmiştir. Kol uçlarına yerleştirilen bitkisel bezemelerle oluşturulmuş desen omuza doğru yönlendirilerek yerleştirilmiştir. Ayrıca arka beden ve kol kısımlarına bitkisel serpmeler yapılmıştır.

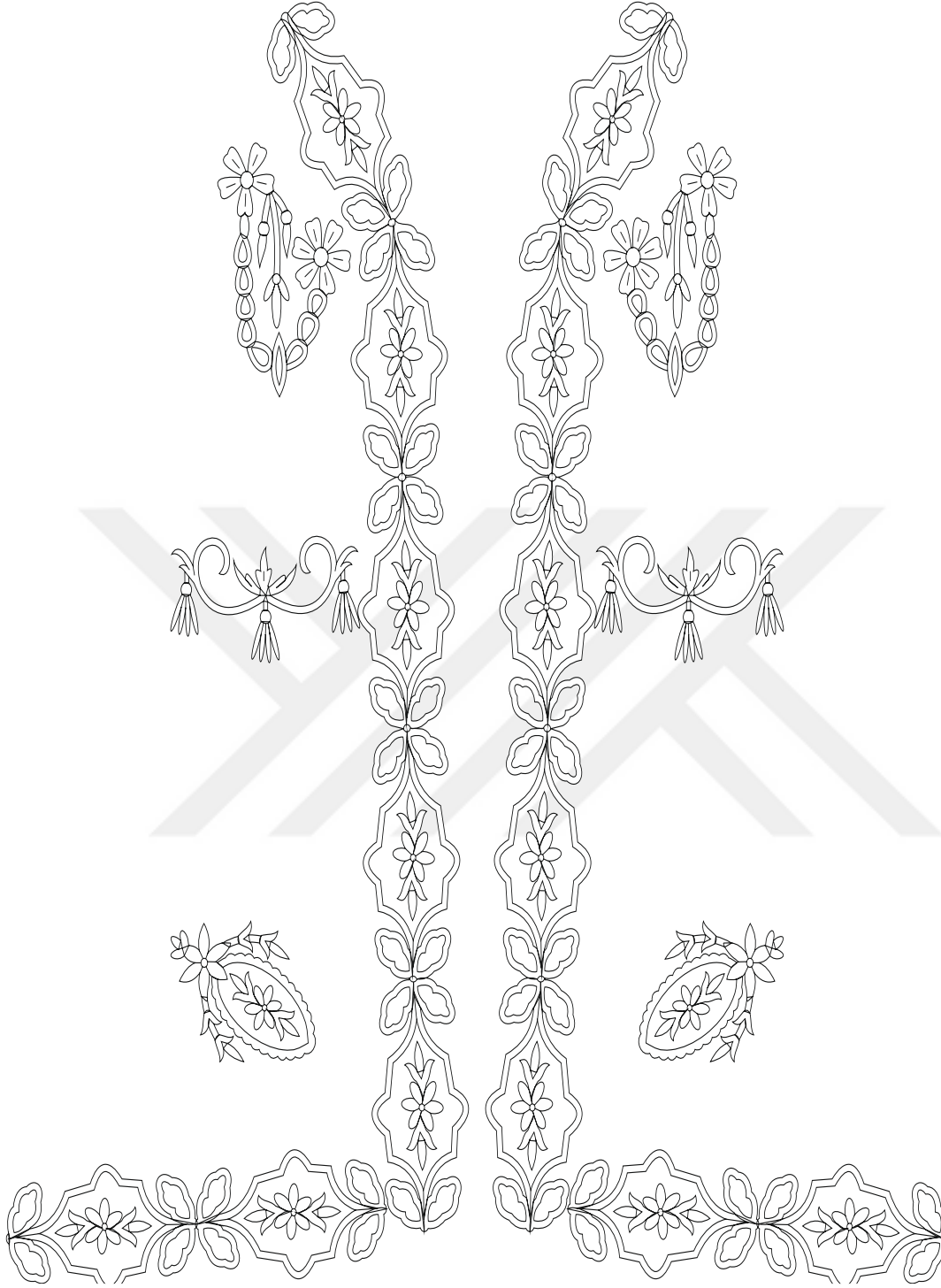
Resim 4.55. Ceketin ön işleme detay görüntüleri

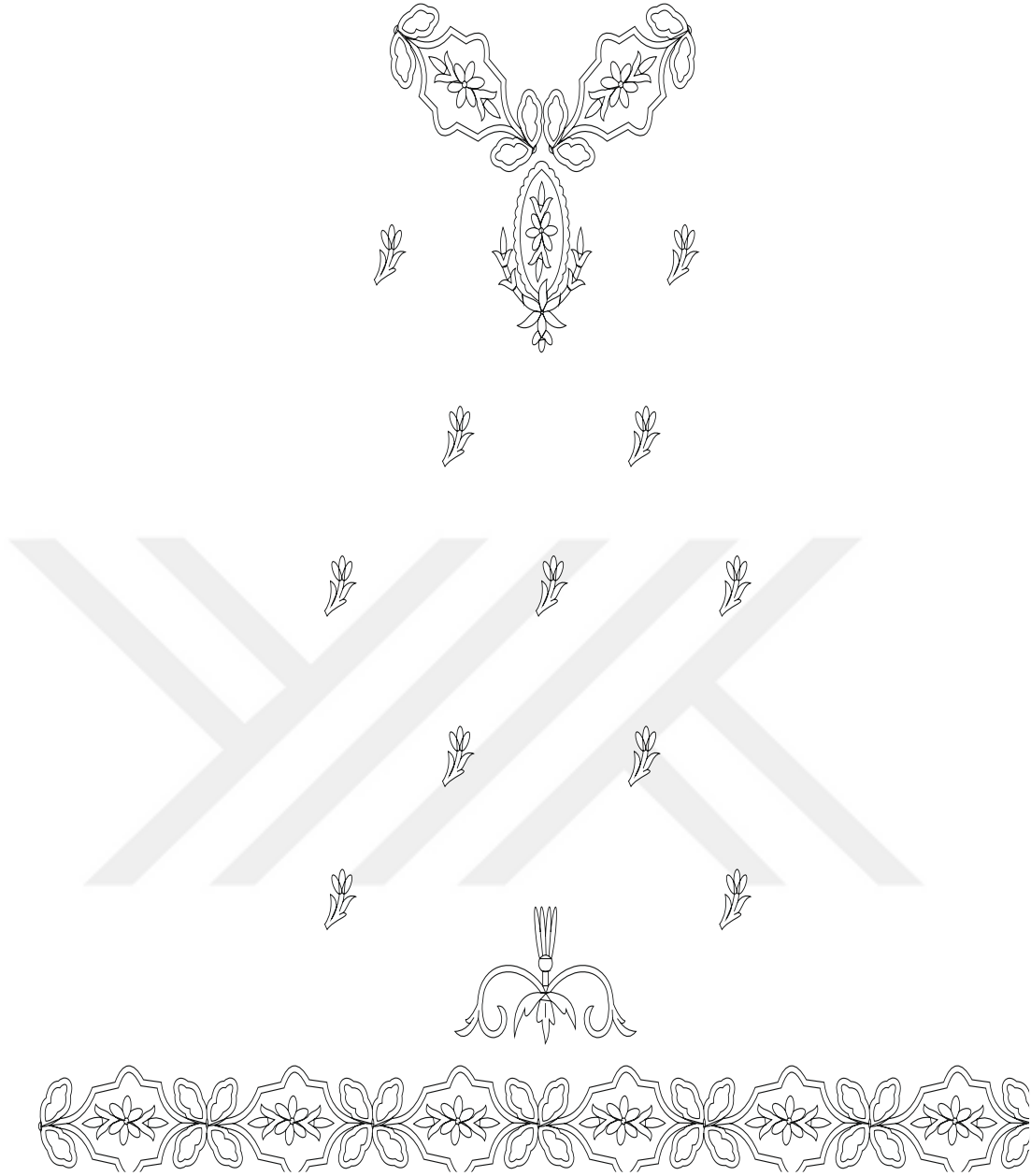
Resim 4.56. Ceketin arka ve kol işleme detay görüntüleri

Şekil 4.26. Ceketin desen çizimi

Şekil 4.27. (devam) Ceketin desen çizimi

Şekil 4.26. (devam) Ceketin desen çizimi

BILGI FORMU 27

Resim 4.57. Ceketin genel görünümü

Örnek No	: 27
Envanter No	: 1715-1
Müze Geliş Şekli	: Satın alınmıştır.
Müze Geliş Tarihi	: 30.12.2003
İnceleme Tarihi	: 30.09.2016
Ürünün Türü	: Ceket
Ürünün Durumu	: Ürün sağlamdır.
Ürünün Boyutları	
Boyu	: 49 cm
Kol Boyu	: 49 cm
Kullanılan Gereçler	
Zemin	: Atlas saten
İşleme	: Sim, işleme kartonu, koton iplik
Süsleme	: Pul, tırtıl, sim
Kenar Temizleme	: Keten astar, harç, dikiş ipliği

Kullanılan Renkler

Zemin	: Açık mor
İşleme	: Altın sarısı, beyaz
Süsleme	: Altın sarısı
Kenar Temizleme	: Beyaz, altın sarısı, beyaz

Kullanılan Teknikler

İşleme	: Düz sarma, yarma sarma, kabartma sarma
Süsleme	: Pul dikimi, tırtıl dikimi
Kenar Temizleme	: Astar dikimi, harç dikimi, baskı dikisi

Motif Özellikleri

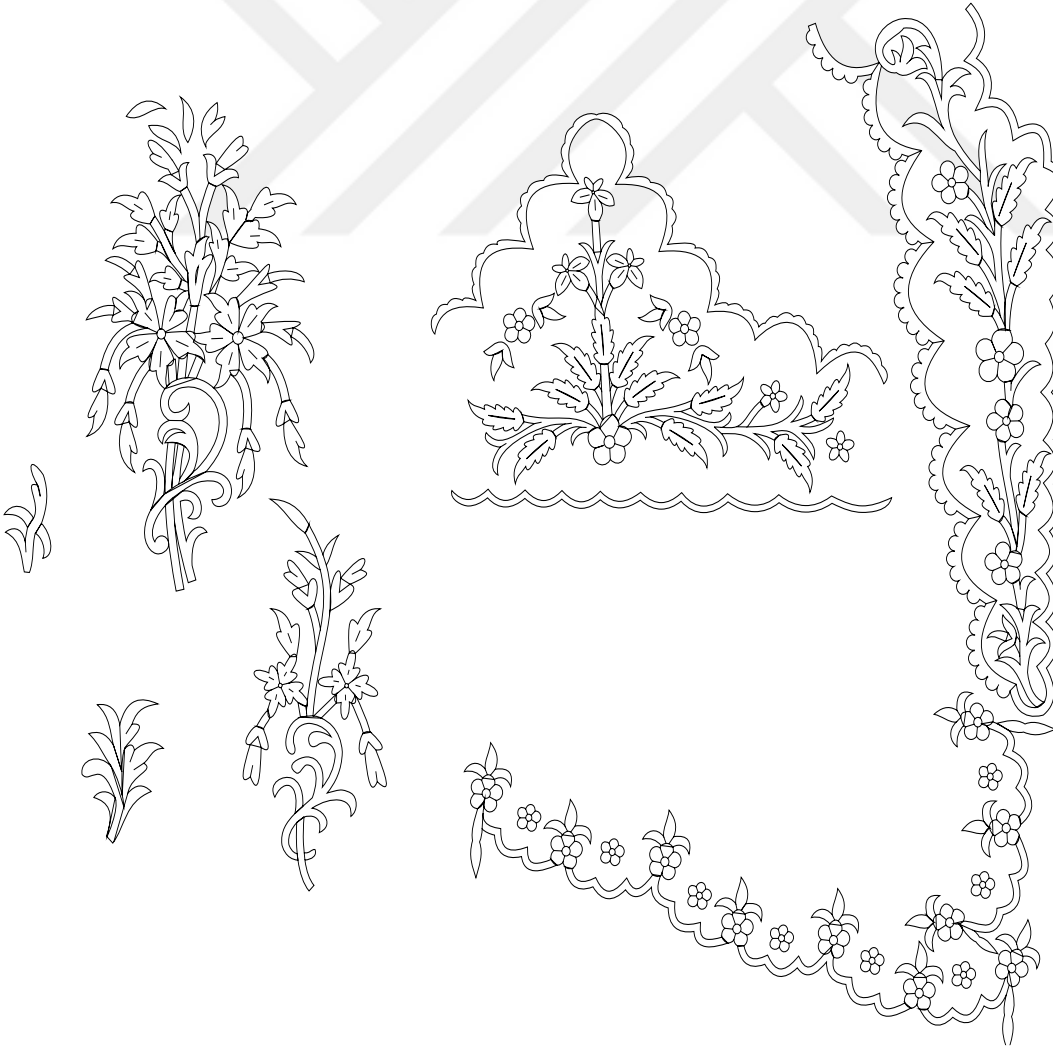
Bitkisel Bezeme	: Gül, mine çiçeği, çiçek, düz yaprak, tırnaklı yaprak, dal, kıvrımlı dal, 'S ve C' kıvrımlı dal
------------------------	--

Kompozisyon Özellikleri

: Ceketin yaka ve kol şekline uygun bitkisel motiflerle oluşturulan simetrik desen bağlantılı sıralamalı kompozisyonla yerleştirilmiştir. Ceketin ön ve arka bedenine bitkisel motiflerle oluşturulan üç farklı desen atlamalı sıralamalı kompozisyonla yerleştirilmiştir.

Resim 4.58. Ceketin ön ve kol işleme detay görüntüleri

Şekil 4.28. Ceketin desen çizimi

BILGI FORMU 28

Resim 4.59. Elbisenin genel görünümü

Örnek No	: 28
Envanter No	: 1715-2
Müze Geliş Şekli	: Satın alınmıştır.
Müze Geliş Tarihi	: 30.12.2003
İnceleme Tarihi	: 30.09.2016
Ürünün Türü	: Bindallı elbise
Ürünün Durumu	: Ürün sağlamdır.
Ürünün Boyutları	
Ön Beden Boyu	: 127 cm
Arka Beden Boyu	: 134 cm
Kol Boyu	: 49 cm
Kullanılan Gereçler	
Zemin	: Atlas saten
İşleme	: Sim, işleme kartonu, koton iplik
Süsleme	: Pul, tırtıl, sim
Kenar Temizleme	: Keten astar, harç, dikiş ipliği

Kullanılan Renkler

Zemin	: Açık mor
İşleme	: Altın sarısı, beyaz
Süsleme	: Altın sarısı
Kenar Temizleme	: Beyaz, altın sarısı, beyaz

Kullanılan Teknikler

İşleme	: Düz sarma, yarma sarma, kabartma sarma
Süsleme	: Pul dikimi, tırtıl dikimi
Kenar Temizleme	: Astar dikimi, harç dikimi, baskı dikişi

Motif Özellikleri

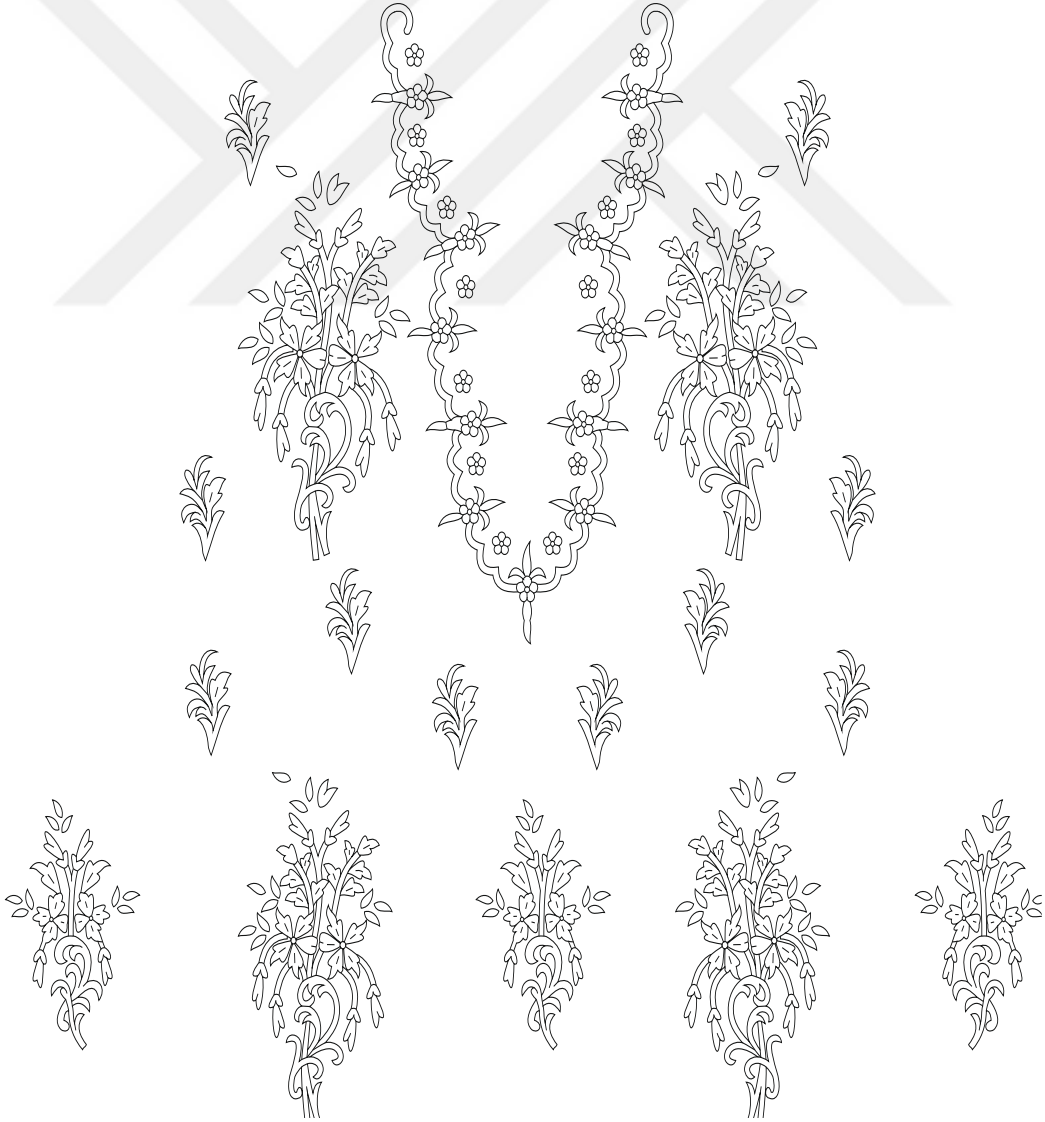
Bitkisel Bezeme	: Gül, mine çiçeği, çiçek, düz yaprak, tırnaklı yaprak, dal, kıvrımlı dal, 'S ve C' kıvrımlı dal
------------------------	--

Kompozisyon Özellikleri

: Elbisenin yaka, kol ve etek ucuna bitkisel motiflerle bağlantılı sıralamalı kenar suyu yapılmıştır. Elbisenin ön ve arka bedenine bitkisel motiflerle oluşturulan üç farklı büyüklükteki desen atlamalı sıralamalı kompozisyonla yerleştirilmiştir.

Resim 4.60. Elbisenin ön ve kol işleme detay görüntüleri

Şekil 4.29. Elbisenin desen çizimi

BILGI FORMU 29

Resim 4.61. Mal müdürü üniformasının genel görünümü

Örnek No	: 29
Envanter No	: 1709
Müzeeye Geliş Şekli	: Sivasslı Yüzbaşoğullarından Hasan efendiye ait olan üniforma Bilge Doğru tarafından müzeeye verilmiştir.
Müzeeye Geliş Tarihi	: 16.11.2002
İnceleme Tarihi	: 30.09.2016
Ürünün Türü	: Mal müdürü üniforması
Ürünün Durumu	: Ürün sağlamdır.
Ürünün Boyutları	
Pantolon Boyu	: 107 cm
Ceket Boyu	: 97 cm
Kol boyu	: 64 cm
Kullanılan Gereçler	
Zemin	: Kaşe
İşleme	: Sim, koton iplik, işleme kartonu
Süsleme	: -
Kenar Temizleme	: Keten astar, dikiş ipliği

Kullanılan Renkler

Zemin	: Siyah
İşleme	: Altın sarısı, beyaz
Süsleme	: -
Kenar Temizleme	: Siyah, beyaz

Kullanılan Teknikler

İşleme	: Düz sarma, yarma sarma
Süsleme	: -
Kenar Temizleme	: Astar dikimi, baskı dikişi

Motif Özellikleri

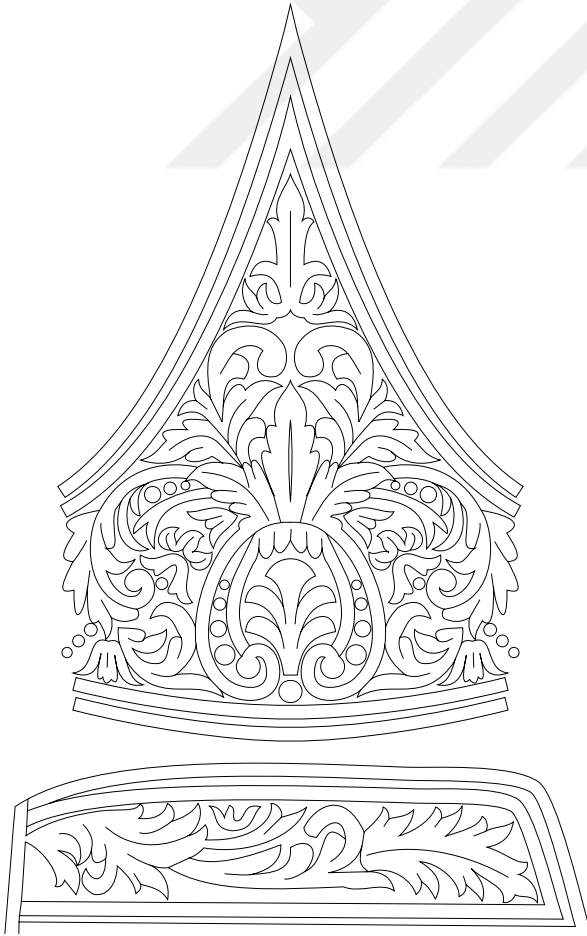
Bitkisel Bezeme	: Çiçek, düz yaprak, yarma yaprak, tırnaklı yaprak, dal, kıvrımlı dal
------------------------	---

Kompozisyon Özellikleri

: Üniforma yelek, paltolon ve ceket olmak üzere üç parçadan oluşmaktadır.Yeleğin ön kısmında kumaş baskılı altı küçük düğme ve ilik bulunmaktadır.Yeleğin sağ tarafında 1, sol tarafında 2 cep vardır.Paltolonun ise her iki yanından belden başlayıp cep kavisinide çevreleyen, paltolon ucuna kadar inen 4 cm genişliğinde simli harç kullanılmıştır.Hakim yakalı önden açık ceketin üzerinde 5 adet sarı metal düğme vardır.Ceketin yaka kısmına bitkisel motifler kullanılarak bağlantılı sıralamalı su işlenmiş, desenin etrafına iki sıra sargı yapılmıştır.Kol ağzına bitkisel motiflerin kullanıldığı bağlantılı orta simetrik desen yerleştirilmiştir.

Resim 4.62. Mal müdürü üniformasının işleme detay görünümleri

Şekil 4.30. Mal müdürü üniformasının desen izimi

BILGI FORMU 30

Resim 4.63. Üç eteğin ön ve arka genel görünümü

Örnek No	: 30		
Envanter No	: 927		
Müze Geliş Şekli	: İstanbul Olgunlaşma Enstitüsünden devir edilmiştir.		
Müze Geliş Tarihi	: 29.12.1980		
İnceleme Tarihi	: 30.09.2016		
Ürünün Türü	: Üç etek		
Ürünün Durumu	: Ürün yıpranmış ve lekeli.		
Ürünün Boyutları			
Ön Beden Boyu	: 160 cm	Ön Beden Eni	: 52+52 cm
Arka Beden Boyu	: 160 cm	Kol Boyu	: 55 cm
Kol Eni	: 36 cm	Omuz	: 11 cm
Yaka Genişliği	: 16 cm	Yaka Yırtmacı	: 14 cm
Etek Ucu Genişliği	: 167 cm		
Kullanılan Gereçler			
Zemin	: Saten		
İşleme	: Sim, işleme kartonu, koton iplik		
Süsleme	: Pul, sim		
Kenar Temizleme	: Keten astar, harç, dikiş ipliği		

Kullanılan Renkler

Zemin	: Bordo
İşleme	: Altın sarısı, beyaz
Süsleme	: Altın sarısı
Kenar temizleme	: Beyaz, altın sarısı, beyaz

Kullanılan Teknikler

İşleme	: Düz sarma
Süsleme	: Pul dikimi
Kenar Temizleme	: Astar dikimi, harç dikimi, baskı dikişi

Motif Özellikleri

Bitkisel Bezeme	: Çiçek, sümbül, mine çiçeği, yıldız çiçeği, tomurcuk, düz yaprak, tırnaklı yaprak, dal, kıvrımlı dal, 'C' kıvrımlı dal
------------------------	---

Nesneli Bezeme	: Püskül
-----------------------	----------

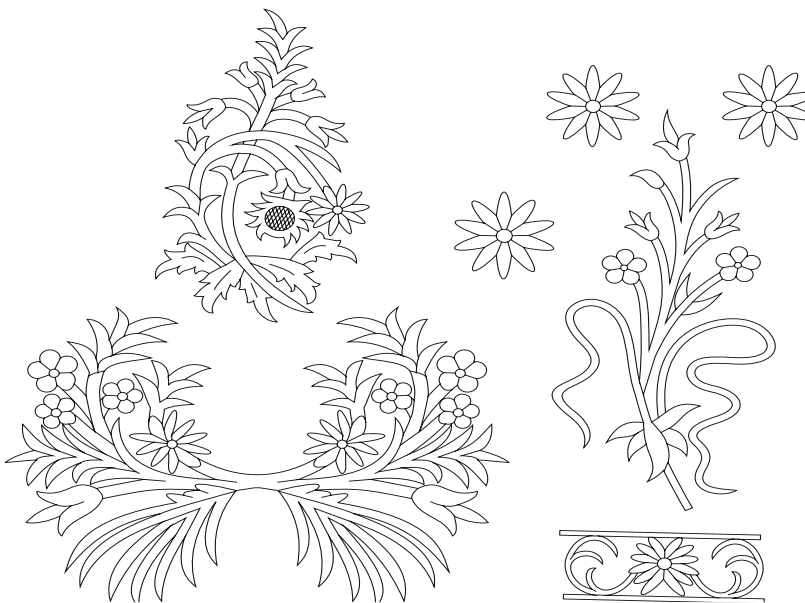
Kompozisyon Özellikleri : Üç eteğin ön bedeninin yaka kısmından başlayıp etek ucunu ve yırtmaç kenarlarını bitkisel ve nesneli bezemeli motiflerin kullanıldığı düzgün sıralamalı kompozisyon çevrelemiştir. Arka bedenün üst kısmına bitkisel motiflerle düzgün sıralamalı kompozisyon oluşturulmuştur. Üç eteğin kol kısımları manşetli olup kolun uç kısımlarına bitkisel motiflerle atlamalı sıralamalı kompozisyon omuza doğru yönlendirilerek işlenmiştir.

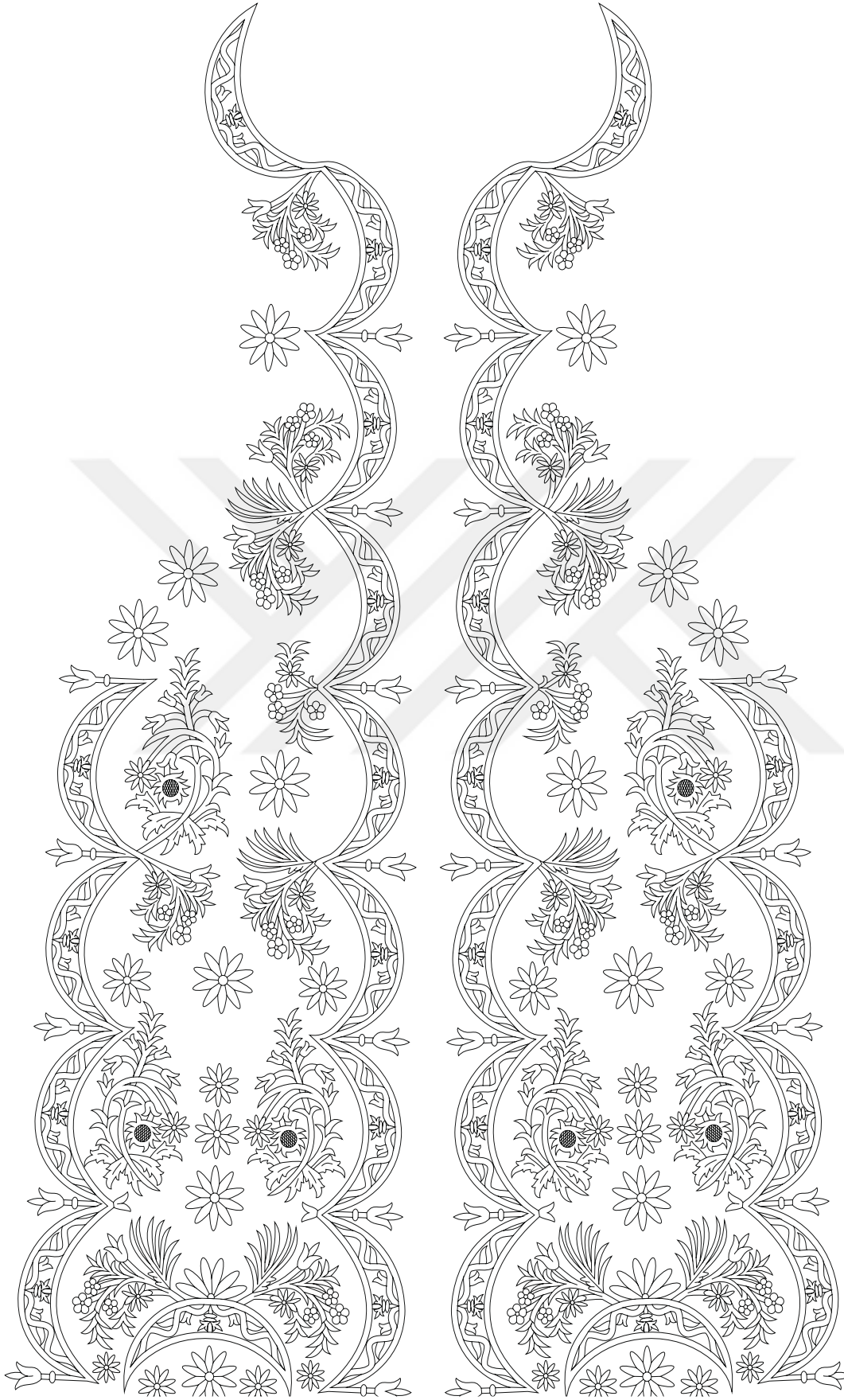
Resim 4.64. Üç eteğin ön ve arka yaka işleme detay görüntüleri

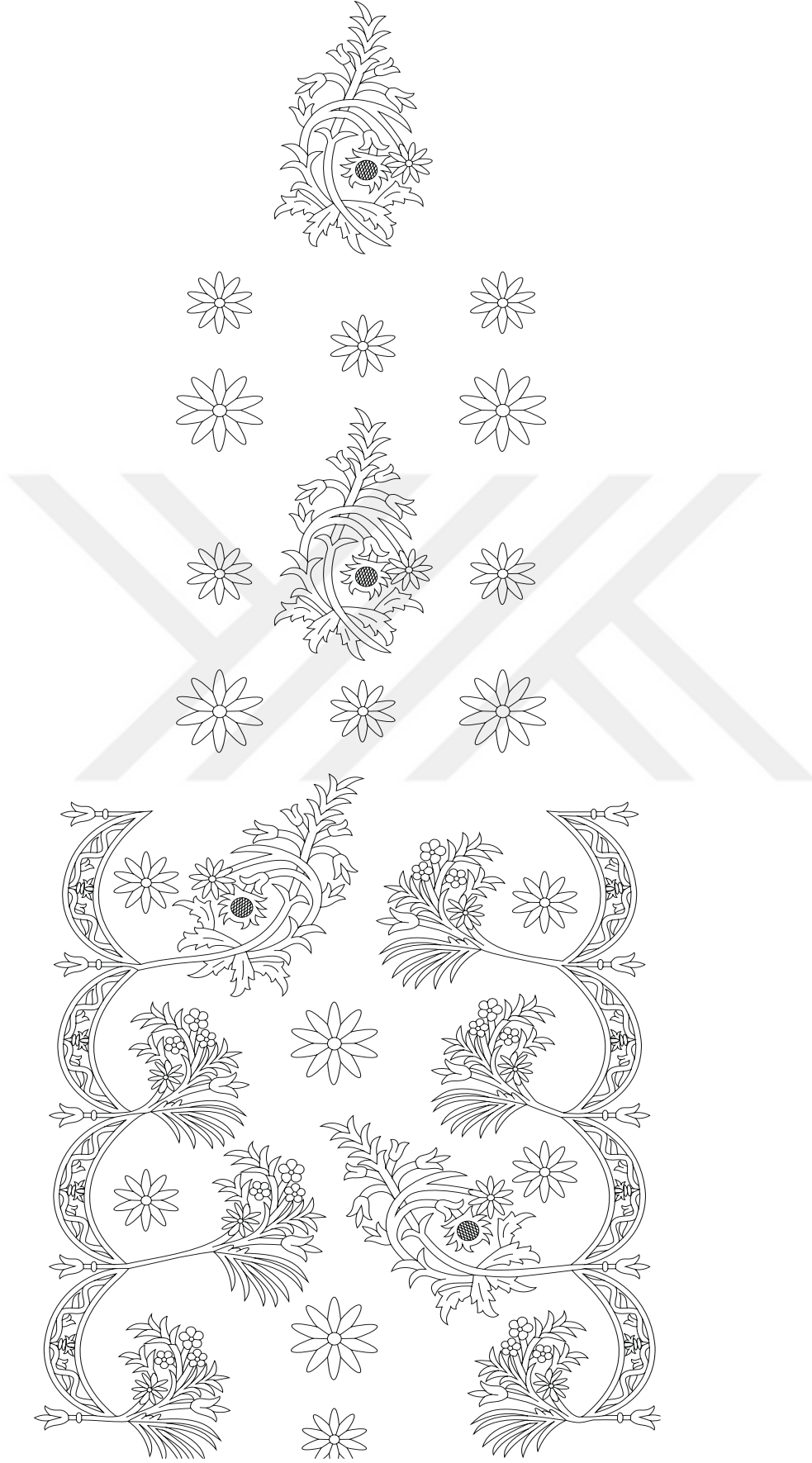
Resim 4.65. Üç eteğin ön, arka ve kol işleme detay görüntüleri

Şekil 4.31. Üç eteğin desen çizimi

Şekil 4.30. (devam) Üç eteğin desen çizimi

Şekil 4.30. (devam) Üç eteğin desen çizimi

BILGI FORMU 31

Resim 4.66. Üç eteğin ön ve arka genel görünümü

Örnek No	: 31		
Envanter No	: 935		
Müze Geliş Şekli	: İstanbul Olgunlaşma Enstitüsünden devir edilmiştir.		
Müze Geliş Tarihi	: 29.12.1980		
İnceleme Tarihi	: 30.09.2016		
Ürünün Türü	: Üç etek		
Ürünün Durumu	: Ürün yıpranmış ve lekeli.		
Ürünün Boyutları			
Ön Beden Boyu	: 142 cm	Ön Beden Eni	: 56+56 cm
Arka Beden Boyu	: 112 cm	Kol Boyu	: 51 cm
Kol Eni	: 20 cm	Omuz	: 17 cm
Yaka Geniliği	: 11 cm	Yaka Yırtmacı	: 11 cm
Etek Ucu Geniliği	: 170 cm		
Kullanılan Gereçler			
Zemin	: Saten		
İşleme	: Sim, işleme kartonu, koton iplik		
Süsleme	: Pul, tırtıl, sim		

Kenar Temizleme	: Keten astar, harç, dikiş ipliği
Kullanılan Renkler	
Zemin	: Kırmızı
İşleme	: Altın sarısı, beyaz
Süsleme	: Altın sarısı
Kenar temizleme	: Beyaz, altın sarısı, beyaz
Kullanılan Teknikler	
İşleme	: Düz sarma
Süsleme	: Pulu dikimi, tırtıl dikimi, blonya iğnesi yapma
Kenar Temizleme	: Astar dikimi, harç dikimi, baskı dikişi
Motif Özellikleri	
Bitkisel Bezeme	: Çiçek, mine çiçeği, tomurcuk, düz yaprak, dal, kıvrımlı dal, 'S ve C' kıvrımlı dal
Kompozisyon Özellikleri	: Üç eteğin yaka kısmına, etek ucuna ve yırtmaçlarına bitkisel motiflerin oluşturduğu bağlantılı sıralamalı kenar suyu yerleştirilmiştir.Üç eteğin ön ve arka bedenine bitkisel motiflerle atlamalı sıralamalı kompozisyon oluşturulmuştur.Kolun ön ve arka yüzüne bitkisel motiflerle oluşturulan orta simetrik desen yerleştirilmiş ve üst kısımlarına serpmeye yapılmıştır.

Resim 4.67. Üç eteğin ön ve arka işleme detay görünümü

Resim 4.68. Üç eteğin kollarının işleme detay görüntüleri

Şekil 4.32. Üç eteğin desen çizimi

BILGI FORMU 32

Resim 4.69. Üç eteğin ön ve arka genel görünümü

Örnek No	: 32		
Envanter No	: 966		
Müze Geliş Şekli	: İstanbul Olgunlaşma Enstitüsünden devir edilmiştir.		
Müze Geliş Tarihi	: 29.12.1980		
İnceleme Tarihi	: 30.09.2016		
Ürünün Türü	: Üç etek		
Ürünün Durumu	: Ürün sağlamdır.		
Ürünün Boyutları			
Ön Beden Boyu	: 129 cm	Ön Beden Eni	: 51 cm
Arka Beden Boyu	: 129 cm	Kol Boyu	: 86 cm
Kol Yırtmacı	: 42 cm	Kol Eni	: 19 cm
Omuz	: 16 cm	Yaka Genişliği	: 14 cm
Yaka Yırtmacı	: 8 cm	Etek Ucu Genişliği	: 127 cm
Kullanılan Gereçler			
Zemin	: Kadife		
İşleme	: Sim, işleme kartonu, koton iplik		

Süsleme	: Pul, tırtıl, sim
Kenar Temizleme	: Keten astar,harç, dikiş ipliği

Kullanılan Renkler

Zemin	:Koyu mor
İşleme	: Altın sarısı, beyaz
Süsleme	: Altın sarısı
Kenar temizleme	: Beyaz , altın sarısı, beyaz

Kullanılan Teknikler

İşleme	: Düz sarma, yarma sarma
Süsleme	: Pulu tırtılla tutturma, tırtıl dikimi
Kenar Temizleme	: Astar dikimi, baskı dikişi

Motif Özellikleri

Bitkisel Bezeme	: Çiçek, mine çiçeği, düz yaprak, tırnaklı yaprak, dal, kıvrımlı dal, 'S ve C' kıvrımlı dal
------------------------	---

Nesneli Bezeme	: Saksı
-----------------------	---------

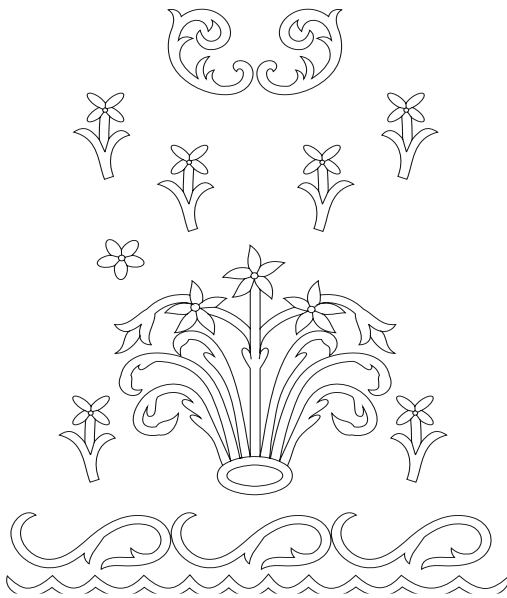
Kompozisyon Özellikleri : Üç etek hakim yakalı, kolları geniş ve uzun olup içten yırtmaçlıdır.Ön iki parça arka ise tek parçadır.Ön bedenini iki parçasına ve arka bedenini ortasına bitkisel ve nesneli bezemelerin oluşturduğu orta simetrik desen yerleştirilmiştir. Ön ve arka yaka kısmına bitkisel motiflerle atlamalı sıralamalı kompozisyon oluşturulmuştur.Üç eteğin tüm kenarlarına bitkisel motifler kullanılarak düzgün sıralamalı kenar suyu yapılmıştır.Kol, ön ve arka yaka kısmına bitkisel ve nesneli bezemeler kullanılarak atlamalı sıralamalı kompozisyon oluşturulmuştur.

Resim 4.70. Üç eteğin ön ve arka yaka işleme detay görüntüleri

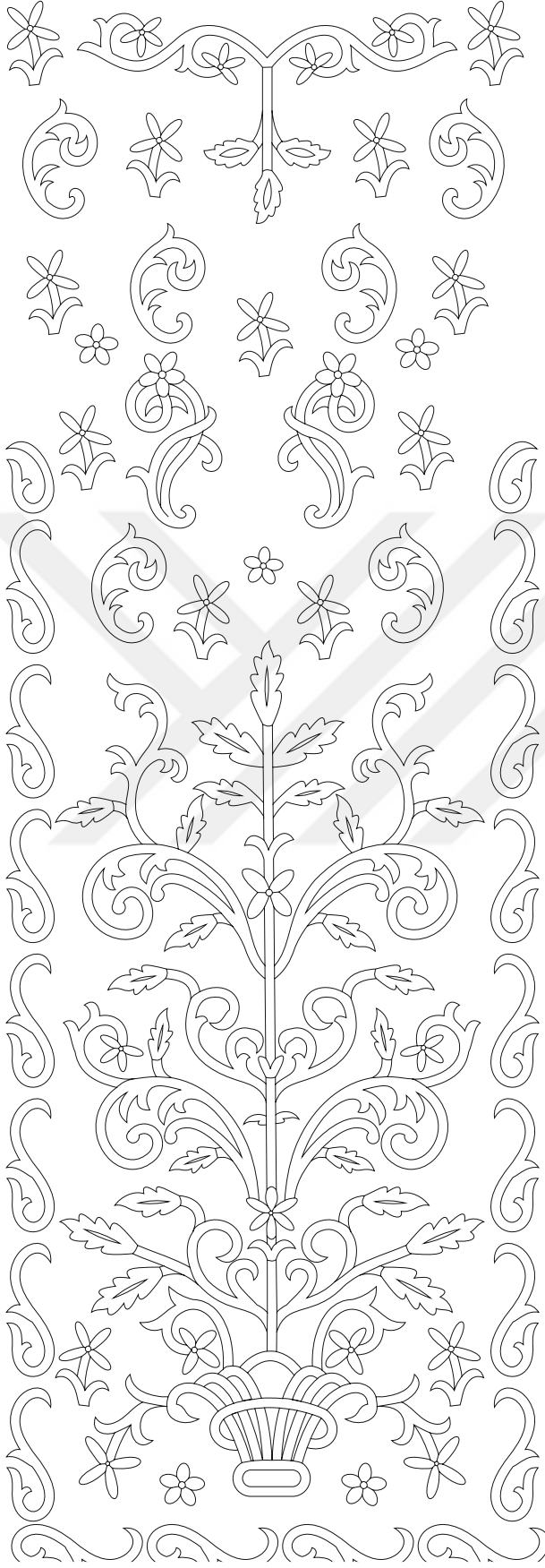
Resim 4.71. Üç eteğin ön, arka ve kol işleme detay görüntüleri

Şekil 4.33. Üç eteğin desen çizimi

Şekil 4.32. (devam) Üç eteğin desen çizimi

Şekil 4.32. (devam) Üç eteğin desen çizimi

BILGI FORMU 33

Resim 4.72. Bindallının ön ve arkadan genel görünümü

Örnek No	: 33		
Envanter No	: 958		
Müze Geliş Şekli	: İstanbul Olgunlaşma Enstitüsü'nden devir edilmiştir.		
Müze Geliş Tarihi	: 29.12.1980		
İnceleme Tarihi	: 30.09.2016		
Ürünün Türü	: Bindallı		
Ürünün Durumu	: Ürün yıpranmış ve lekeli.		
Ürünün Boyutları			
Ön Beden Boyu	: 131 cm	Ön Beden Eni	: 63 cm
Arka Beden Boyu	: 141 cm	Kol Boyu	: 47 cm
Kol Eni	: 18 cm	Omuz	: 10 cm
Yaka Genişliği	: 14 cm	Yaka Yırtmacı	: 32 cm
Etek Ucu Genişliği	: 234 cm		
Kullanılan Gereçler			
Zemin	: Kadife		
İşleme	: Sim, koton iplik, işleme kartonu		
Süsleme	: Tırtıl, pul, sim		

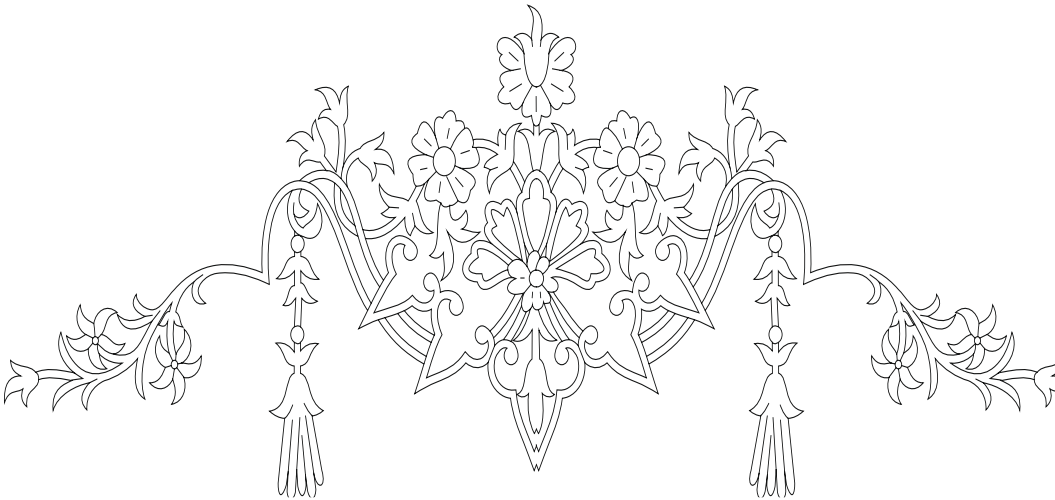
Kenar Temizleme	: Keten astar, dantel, dikiş ipliği
Kullanılan Renkler	
Zemin	: Koyu mor
İşleme	: Altın sarısı, beyaz
Süsleme	: Altın sarısı
Kenar Temizleme	: Beyaz, altın sarısı, beyaz
Kullanılan Teknikler	
İşleme	: Düz sarma
Süsleme	: Pulu tırtılla tutturma, tırtıl dikimi
Kenar Temizleme	: Astar dikimi, hazır dantel dikimi, baskı dikişi
Motif Özellikleri	
Bitkisel Bezeme	: Gül, mine çiçeği, sümbül, düz yaprak ,dal, kıvrımlı dal
Nesneli Bezeme	: Püskül, zincir, fiyonk
Kozmik bezeme	: Ay, güneş
Kompozisyon Özellikleri	: Bindallının ön ve arka bedeninde etek ucundan başlayan bitkisel motiflerle oluşturulmuş orta simetrik desen yakaya doğru düzgün sıralamalı kompozisyonla yerleştirilmiştir. Ön yaka kısmında bitkisel, nesneli ve kozmik bezemelerin oluşturduğu orta simetrik desen arka yakaya doğru yerleştirilmiştir.Etek ucuna nesneli motiflerle düzgün sıralamalı kenar suyu yapılmış olup kol uçlarına simetrik iki farklı motif omuza doğru yönlendirilerek yerleştirilmiştir.

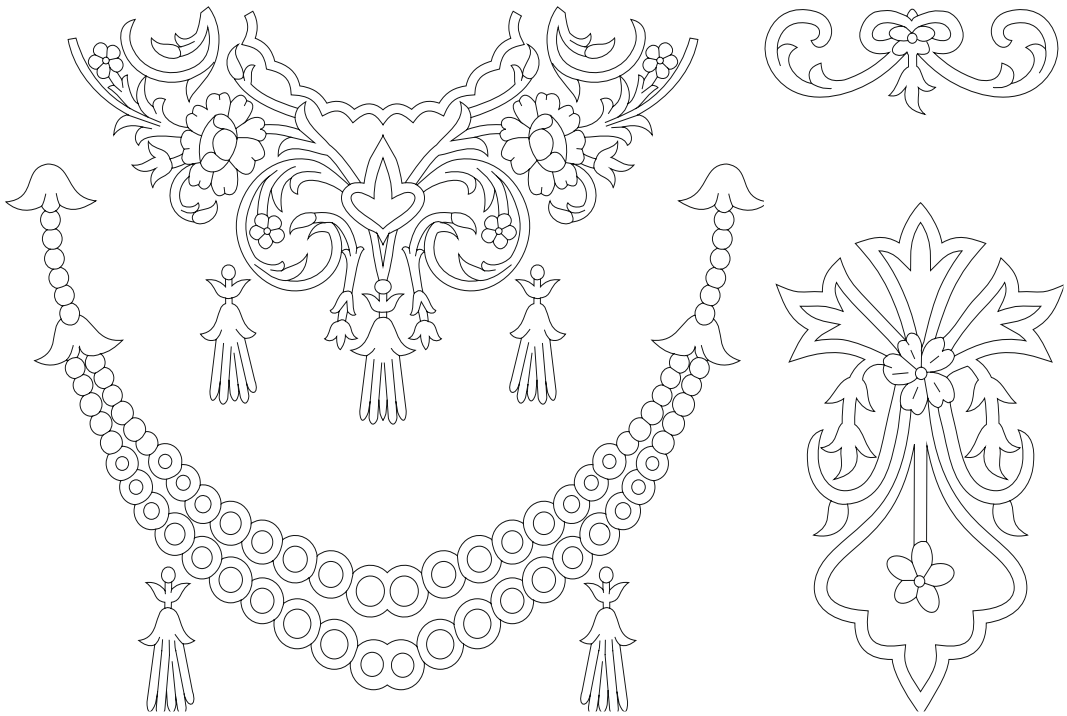
Resim 4.73. Bindallının ön bedeninden işleme detay görüntüleri

Resim 4.74. Bindallının kol ve arka beden işleme görüntüleri

Şekil 4.34. Bindallının desen çizimi

Şekil 4.33. (devam) Bindallının desen çizimi

BILGI FORMU 34

Resim 4.75. Bindallının ön ve arka genel görünümü

Örnek No	: 34		
Envanter No	: 962		
Müze Geliş Şekli	: İstanbul Olgunlaşma Enstitüsünden devir edilmiştir.		
Müze Geliş Tarihi	: 29.12.1980		
İnceleme Tarihi	: 30.09.2016		
Ürünün Türü	: Bindallı		
Ürünün Durumu	: Ürün yıpranmış ve lekeli.		
Ürünün Boyutları			
Ön Beden Boyu	: 136 cm	Ön Beden Eni	: 64 cm
Arka Beden Boyu	: 145 cm	Kol Boyu	: 45 cm
Kol Eni	: 19 cm	Omuz	: 17 cm
Yaka Genişliği	: 14 cm	Yaka Yırtmacı	: 31 cm
Etek Ucu Genişliği	: 230 cm		
Kullanılan Gereçler			
Zemin	: Kadife		
İşleme	: Sim, işleme kartonu, koton iplik		
Süsleme	: Pul, tırtıl, sim		

Kenar Temizleme	: Keten astar, dikiş ipliği
Kullanılan Renkler	
Zemin	: Gece mavisi
İşleme	: Altın sarısı, beyaz
Süsleme	: Altın sarısı
Kenar temizleme	: Mavi, beyaz
Kullanılan Teknikler	
İşleme	: Düz sarma, yarma sarma, hasır iğne
Süsleme	: Pul dikimi, tırtıl dikimi, blonya iğnesi yapma
Kenar Temizleme	: Astar dikimi, baskı dikişi
Motif Özellikleri	
Bitkisel Bezeme	: Gül, mine çiçeği, çiçek, tomurcuk, düz yaprak, tırnaklı yaprak, dal, kıvrımlı dal, 'S ve C' kıvrımlı dal
Nesneli Bezeme	: Saksı
Kompozisyon Özellikler	: Bindallının ön ve arka bedeninde bitkisel ve nesneli bezemeli motiflerin oluşturduğu orta simetrik desen bağlantılı sıralamalı kompozisyonla bütün bedeni kapatmıştır. Bindallı yakasız olup yaka açıklığı bele kadar devam etmektedir. Etek ucuna bitkisel motiflerin kullanıldığı düzgün sıralamalı kenar suyu yerleştirilmiştir. Kol kısımlarına bitkisel ve nesneli motiflerle orta simetrik desen oluşturulmuş olup omuza doğru yönlendirilerek işlenmiştir.

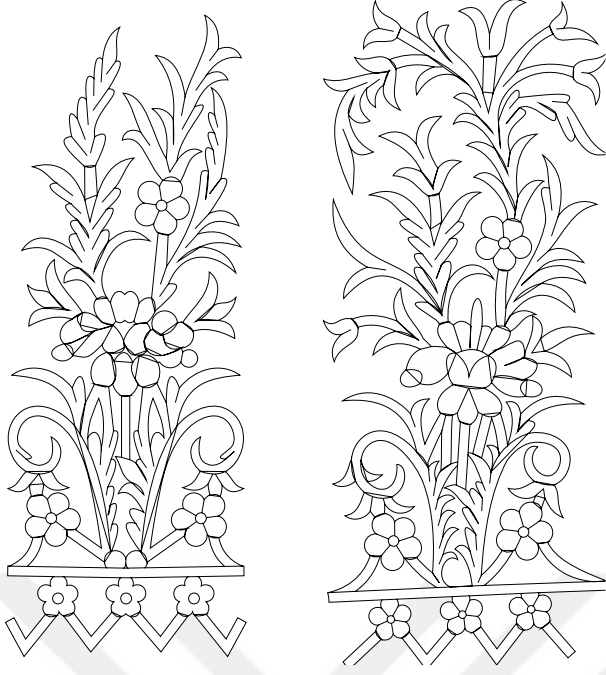
Resim 4.76. Bindallının ön ve arka yaka işleme detay görünümü

Resim 4.77. Bindallının ön ve arka işleme detay görünümüleri

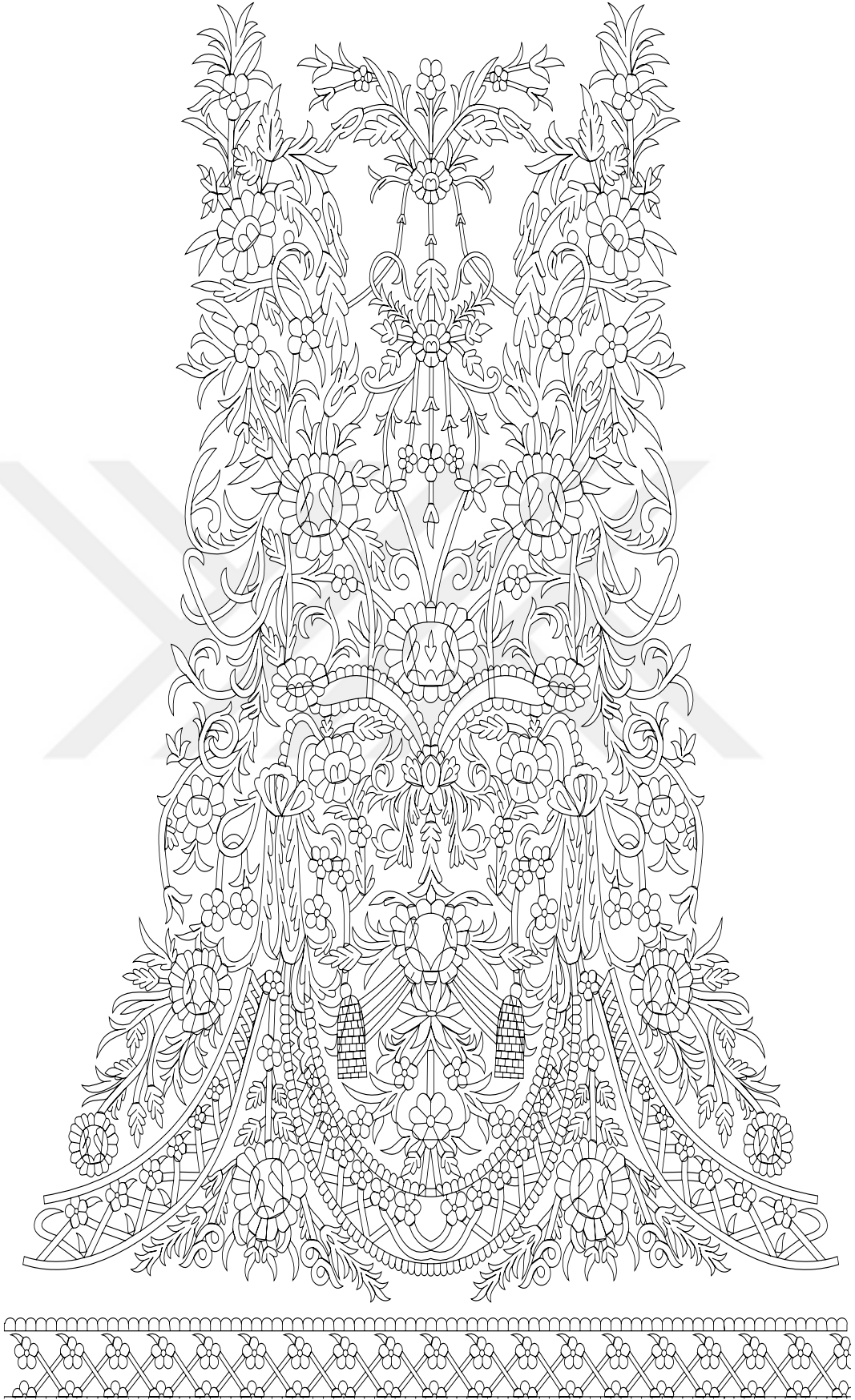
Resim 4.78. Bindallının kol işleme detay görünümü

Şekil 4.35. Bindallının desen çizimi

Şekil 4.34. (devam) Bindallının desen çizimi

Şekil 4.34. (devam) Bindallının desen çizimi

BILGI FORMU 35

Resim 4.79. Bindallının ön ve arkadan genel görünümü

Örnek No	: 35		
Envanter No	: 1398		
Müze Geliş Şekli	: Kenan ÖZBEL tarafından müzeye verilmiştir.		
Müze Geliş Tarihi	: 26.06.1989		
İnceleme Tarihi	: 30.09.2016		
Ürünün Türü	: Bindallı		
Ürünün Durumu	: Ürün yıpranmış ve lekeli.		
Ürünün Boyutları			
Ön Beden Boyu	: 132 cm	Ön Beden Eni	: 59 cm
Arka Beden Boyu	: 145 cm	Kol Boyu	: 45 cm
Kol Eni	: 20 cm	Omuz	: 23 cm
Yaka Genişliği	: 10 cm	Yaka Yırtmacı	: 30 cm
Etek Ucu Genişliği	: 254 cm		
Kullanılan Gereçler			
Zemin	: İpek		
İşleme	: Sim, koton iplik, işleme kartonu		
Süsleme	: Pul, tırtıl, sim		
Kenar Temizleme	: Mermerşahi astar, dantel, dikiş ipliği		

Kullanılan Renkler

Zemin	: Pembe
İşleme	: Altın sarısı, beyaz
Süsleme	: Altın sarısı
Kenar Temizleme	: Beyaz, beyaz

Kullanılan Teknikler

İşleme	: Düz sarma, yarma sarma, balıksırtı, kabartma sarma
Süsleme	: Pul ve tırtıl dikimi
Kenar Temizleme	: Astar dikimi, baskı dikışı, dantel dikimi

Motif Özellikleri

Bitkisel Bezeme	: Gül, mine çiçeği, düz yaprak, yarma yaprak, dal, kıvrım dal
Nesneli bezeme	: Püskül, zincir, fiyonk

Kompozisyon Özellikleri

: Bindallının ön ve arka bedeninin etek ucundan başlayan bitkisel motiflerle oluşturulmuş orta simetrik desen yakaya doğru düzgün sıralamalı kompozisyonla yerleştirilmiştir. Ön yaka kısmından başlayan bitkisel ve nesneli bezemelerin oluşturduğu desen orta simetrik olarak arka yakaya doğru yerleştirilmiştir. Eteğin uç kısmına nesneli bezemeli motiflerle düzgün sıralamalı kenar süyu yapılmış olup kol uçlarına ise simetrik iki farklı motif omuza doğru yönlendirilerek yerleştirilmiştir.

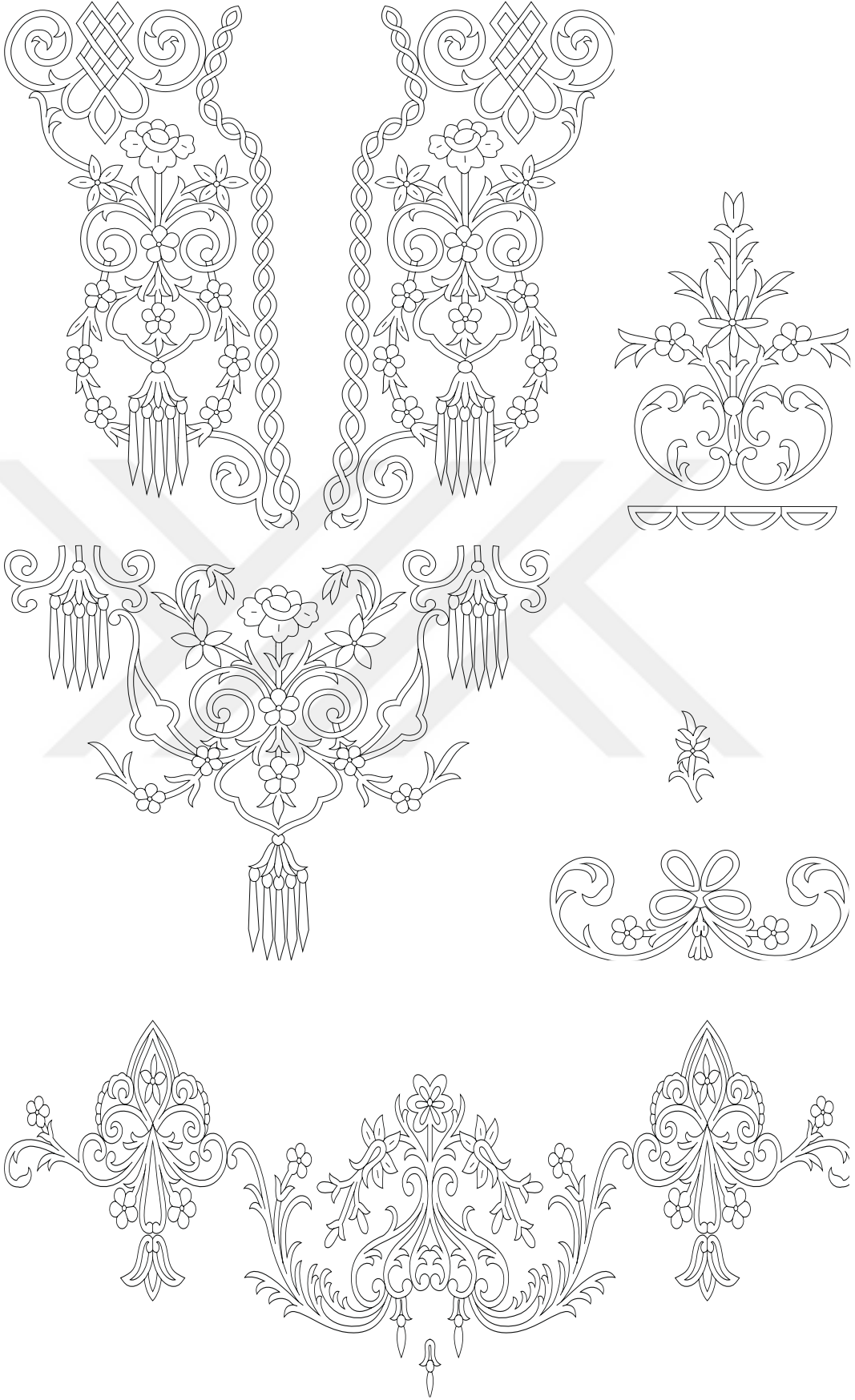
Resim 4.80. Bindallının ön yaka ve arka yaka işleme detay görünümü

Resim 4.81. Bindallının ön ve arka işleme detay görünümü

Resim 4.82. Bindallının kol ve etek ucu işleme detay görüntüleri

Şekil 4.36. Bindallının desen çizimi

BILGI FORMU 36

Resim 4.83. Bindallının ön ve arkadan genel görünümü

Örnek No	: 36		
Envanter No	: 1399		
Müze Geliş Şekli	: Kenan ÖZBEL tarafından müzeye verilmiştir.		
Müze Geliş Tarihi	: 26.06.1989		
İnceleme Tarihi	: 30.09.2016		
Ürünün Türü	: Bindallı		
Ürünün Durumu	: Ürün yıpranmıştır.		
Ürünün Boyutları			
Ön Beden Boyu	: 134 cm	Ön Beden Eni	: 59 cm
Arka Beden Boyu	: 139 cm	Kol Boyu	: 47 cm
Kol Eni	: 20 cm	Omuz	: 18 cm
Yaka Genişliği	: 12 cm	Yaka Yırtmacı	: 30 cm
Etek Ucu Genişliği	: 220 cm		
Kullanılan Gereçler			
Zemin	: Kadife		
İşleme	: Sim, koton iplik, işleme kartonu		
Süsleme	: Pul, tırtıl, sim		

Kenar Temizleme	: Keten astar, dantel, dikiş ipliği
Kullanılan Renkler	
Zemin	: Bordo
İşleme	: Altın sarısı, beyaz
Süsleme	: Altın sarısı
Kenar temizleme	: Turuncu, altın sarısı, beyaz
Kullanılan Teknikler	
İşleme	: Düz sarma, yarma sarma, kabartma sarma
Süsleme	: Pulu tırtılla tutturma, tırtıl dikimi
Kenar Temizleme	: Astar dikimi, dantel dikimi, baskı dikişi
Motif Özellikleri	
Bitkisel Bezeme	: Çiçek, gül, sümbül, düz yaprak, yarma yaprak, dal, kıvrım dal
Nesneli Bezeme	: Fiyonk
Kompozisyon Özellikleri	: Bindallının yaka etrafına bitkisel bezemelerle oluşturulan orta simetrik desen işlenmiştir.Ön ve arka bedeninde etek ucundan başlayan bitkisel motiflerle oluşturulmuş orta simetrik desen yakaya doğru atlamalı sıralamalı kompozisyonla yerleştirilmiştir.Eteğin uç kısmına nesneli motiflerle düzgün sıralamalı kenar suyu yapılmıştır.Kol uçlarında bitkisel bezemeli simetrik motifler yerleştirilmiş olup omuza doğru yönlendirilerek yerleştirilmiştir.

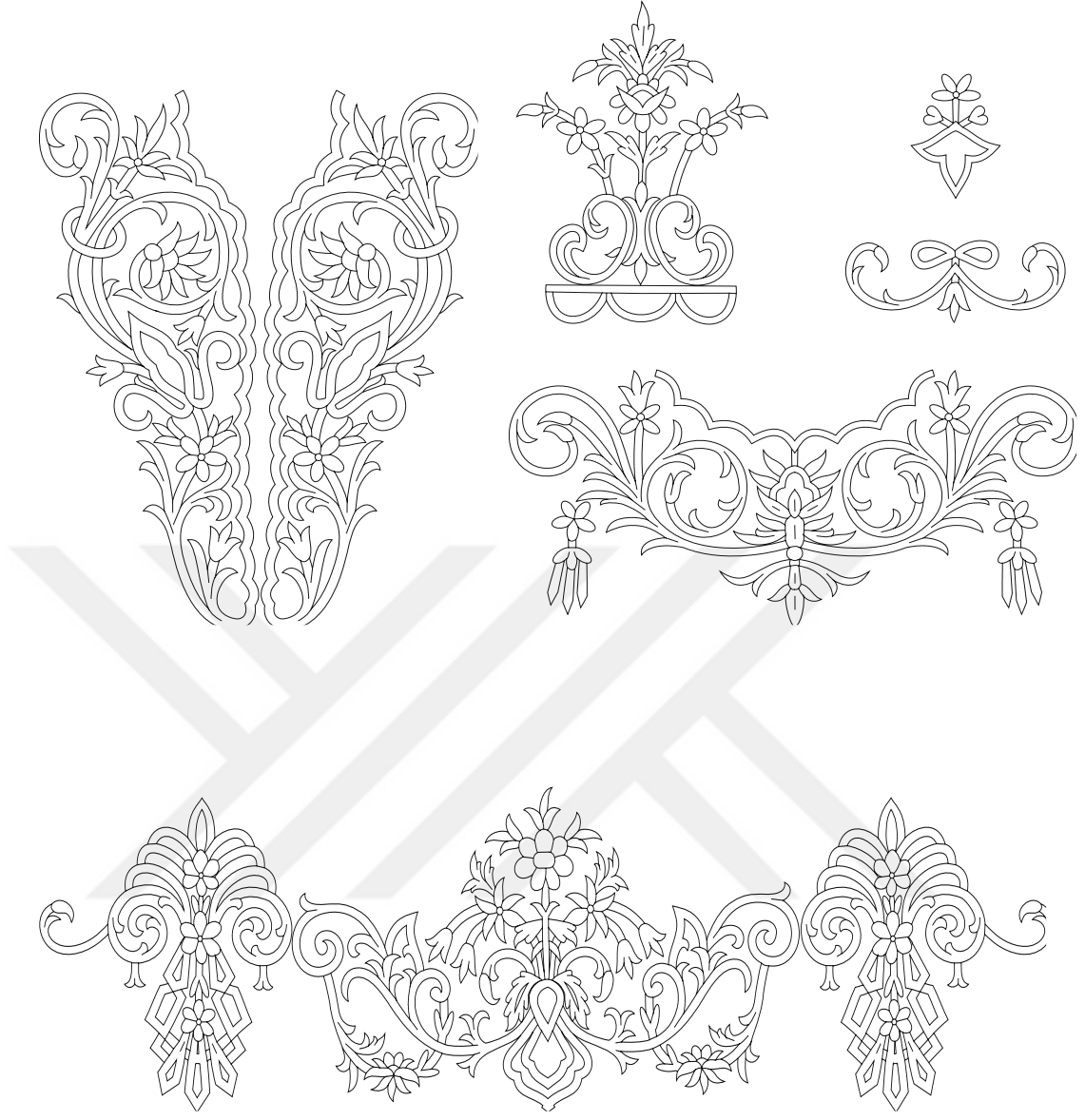
Resim 4.84. Bindallının ön yaka ve arka yaka işleme detay görünümü

Resim 4.85. Bindallının ön ve arka işleme detay görünümü

Resim 4.86. Bindallının kol ve etek ucu işleme detay görünümü

Şekil 4.37. Bindallının desen çizimi

BILGI FORMU 37

Resim 4.87. Bindallının ön ve arka genel görünümü

Örnek No	: 37		
Envanter No	: 1400		
Müze Geliş Şekli	: Kenan Özbel tarafından müzeye verilmiştir.		
Müze Geliş Tarihi	: 26.06.1989		
İnceleme Tarihi	: 30.09.2016		
Ürünün Türü	: Bindallı		
Ürünün Durumu	: Ürün yıpranmıştır.		
Ürünün Boyutları			
Ön Beden Boyu	: 134 cm	Ön Beden Eni	: 56 cm
Arka Beden Boyu	: 139 cm	Kol Boyu	: 46 cm
Kol Eni	: 19 cm	Omuz	: 16 cm
Yaka Genişliği	: 19 cm	Yaka Yırtmacı	: 31 cm
Etek Ucu Genişliği	: 214 cm		
Kullanılan Gereçler			
Zemin	: Kadife		
İşleme	: Sim, koton iplik, işleme kartonu		
Süsleme	: Tırtıl, pul, sim		
Kenar Temizleme	: Mermerşahi astar, dantel, dikiş ipliği		

Kullanılan Renkler

Zemin	: Koyu mor
İşleme	: Altın sarısı, beyaz
Süsleme	: Altın sarısı
Kenar temizleme	: Beyaz, altın sarısı, beyaz

Kullanılan Teknikler

İşleme	: Düz sarma, kabartma sarma
Süsleme	: Tırtıl dikimi, pul dikimi
Kenar Temizleme	: Astar dikimi, dantel dikimi

Motif Özellikleri

Bitkisel Bezeme	: Gül, çiçek, düz yaprak, yarma yaprak, dal, kıvrımlı dal
Nesneli Bezeme	: Püskül, saksı, fıyonk
Geometrik Bezeme	: Zencerek(geçme)

Kompozisyon Özellikleri

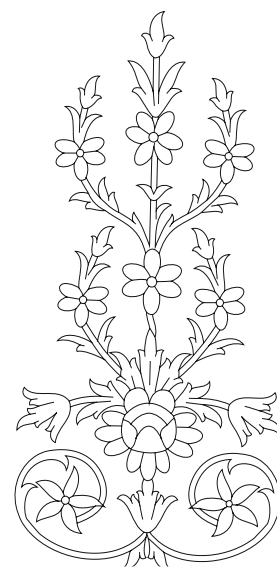
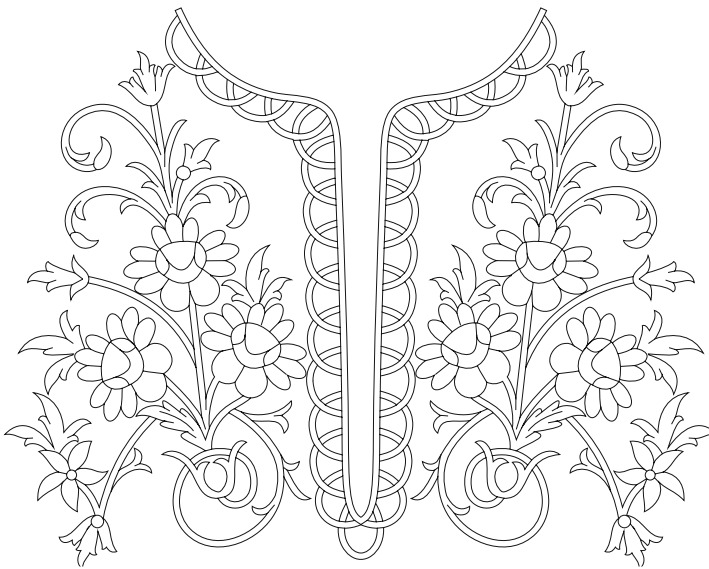
: Bindallının yakası geometrik bezemelerle çevrelenmiş olup yakanın yan kısımlarına ise bitkisel motiflerle oluşturulmuş orta simetrik desen işlenmiştir.Ön ve arka bedenin etek ucundan başlayan bitkisel ve nesneli motiflerle oluşturulmuş orta simetrik desen yakaya ve yanlara doğru bağlantılı olarak yerleştirilmiştir.Ayrıca eteğin uç kısmına nesneli motiflerle düzgün sıralamalı kenar suyu yapılmıştır.Kol uçlarındada bitkisel bezemeli simetrik iki farklı motif omuza yönlendirilerek yerleştirilmiştir.

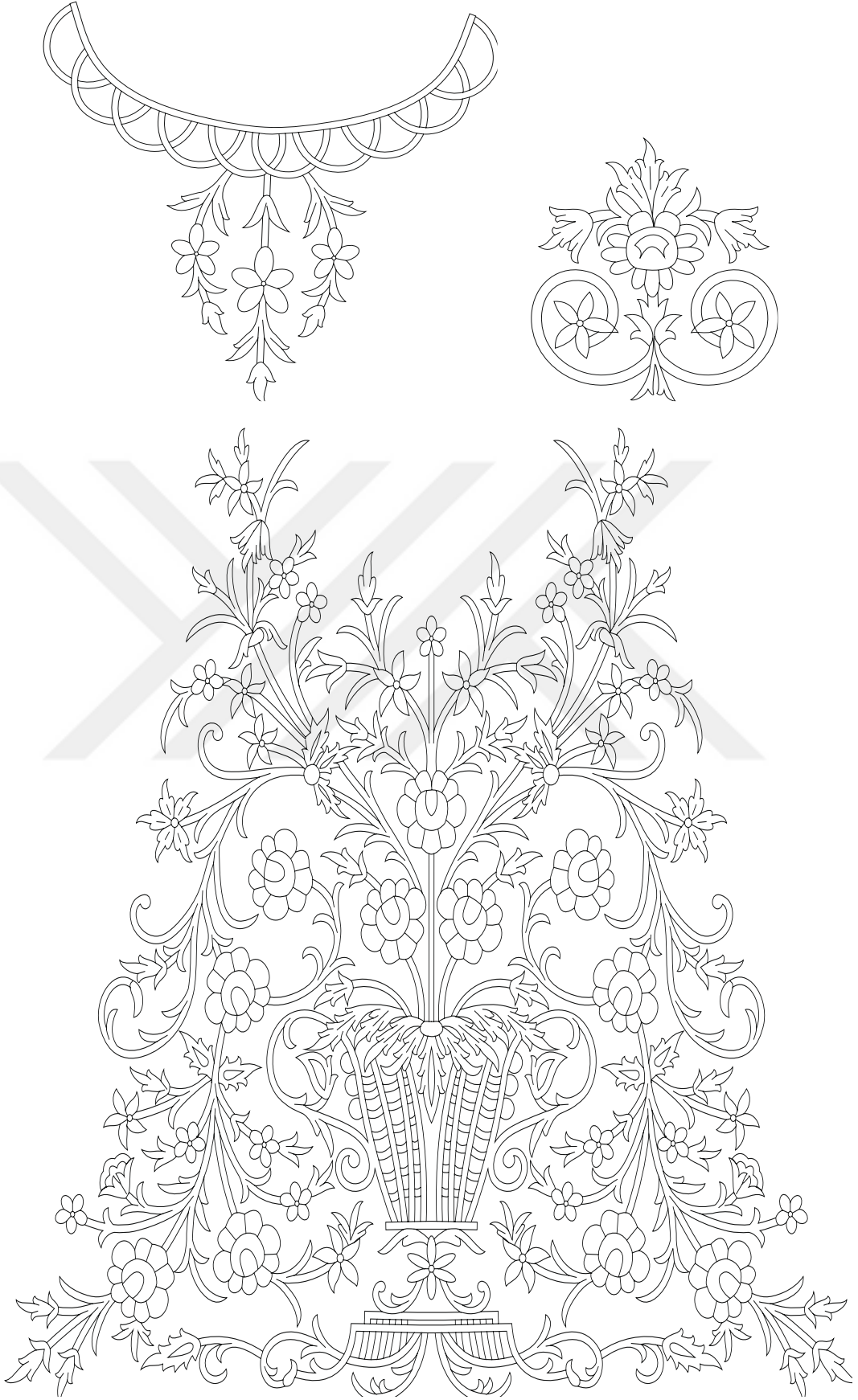
Resim 4.88. Bindallının ön bedeninden işleme detay görünümleri

Resim 4.89. Bindallının arka beden ve kol işleme detay görünümleri

Şekil 4.38. Bindallının desen çizimi

Şekil 4.37. (devam) Bindaallınnı desen çizimi

BILGI FORMU 38

Resim 4.90. Bindallının ön ve arkadan genel görünümü

Örnek No	: 38		
Envanter No	: 1401		
Müze Geliş Şekli	: Kenan ÖZBEL tarafından müzeye verilmiştir.		
Müze Geliş Tarihi	: 26.06.1989		
İnceleme Tarihi	: 30.09.2016		
Ürünün Türü	: Bindallı		
Ürünün Durumu	: Ürün yıpranmış ve lekeli.		
Ürünün Boyutları			
Ön Beden Boyu	: 137 cm	Ön Beden Eni	: 64 cm
Arka Beden Boyu	: 142 cm	Kol Boyu	: 48 cm
Kol Eni	: 21 cm	Omuz	: 17 cm
Yaka Genişliği	: 15 cm	Yaka Yırtmacı	: 26 cm
Etek Ucu Genişliği	: 216 cm		
Kullanılan Gereçler			
Zemin	: Kadife		
İşleme	: Sim, koton iplik, işleme kartonu		
Süsleme	: Pul, tırtıl, sim		

Kenar Temizleme	: Mermerşahi astar, dikiş ipliği
Kullanılan Renkler	
Zemin	: Koyu mor
İşleme	: Altın sarısı, beyaz
Süsleme	: Altın sarısı
Kenar temizleme	: Beyaz, altın sarısı, beyaz
Kullanılan Teknikler	
İşleme	: Düz sarma, yarma sarma, kabartma sarma
Süsleme	: Pulu tırtılla tutturma, tırtıl dikimi
Kenar Temizleme	: Astar dikimi, baskı dikişi
Motif Özellikleri	
Bitkisel Bezeme	: Gül, mine çiçeği, çiçek, düz yaprak, yarma yaprak, tomurcuk, dal, kıvrımlı dal
Nesneli Bezeme	: Buket, fiyonk, zincir, püskül, avize
Kozmik bezeme	: Güneş, ay
Kompozisyon Özellikleri	: Bindallının tüm kenarlarına bitkisel bezemelerle düzgün sıralamalı kenar suyu yapılmıştır. Bindallının ön bedeninin alt ortasında bitkisel ve nesneli bezemeli motifler, yaka kısmının yanlarında ise bitkisel, nesneli ve kozmik bezemeli motiflerle orta simetrik desen oluşturulmuştur. Eteğin karşılıklı sağ ve sol kısmına ise bitkisel ve nesneli bezemeli motifler simetrik olarak işlenmiştir. Arka bedeninin alt kısmına bitkisel bezemeli orta simetrik desen yerleştirilmiş, sırt kısmına doğru ise bitkisel motiflerle atlamalı sıralamalı kompozisyon oluşturulmuştur. Kol uçlarında bitkisel bezemeli motifler omuza doğru yönlendirilerek yerleştirilmiştir.

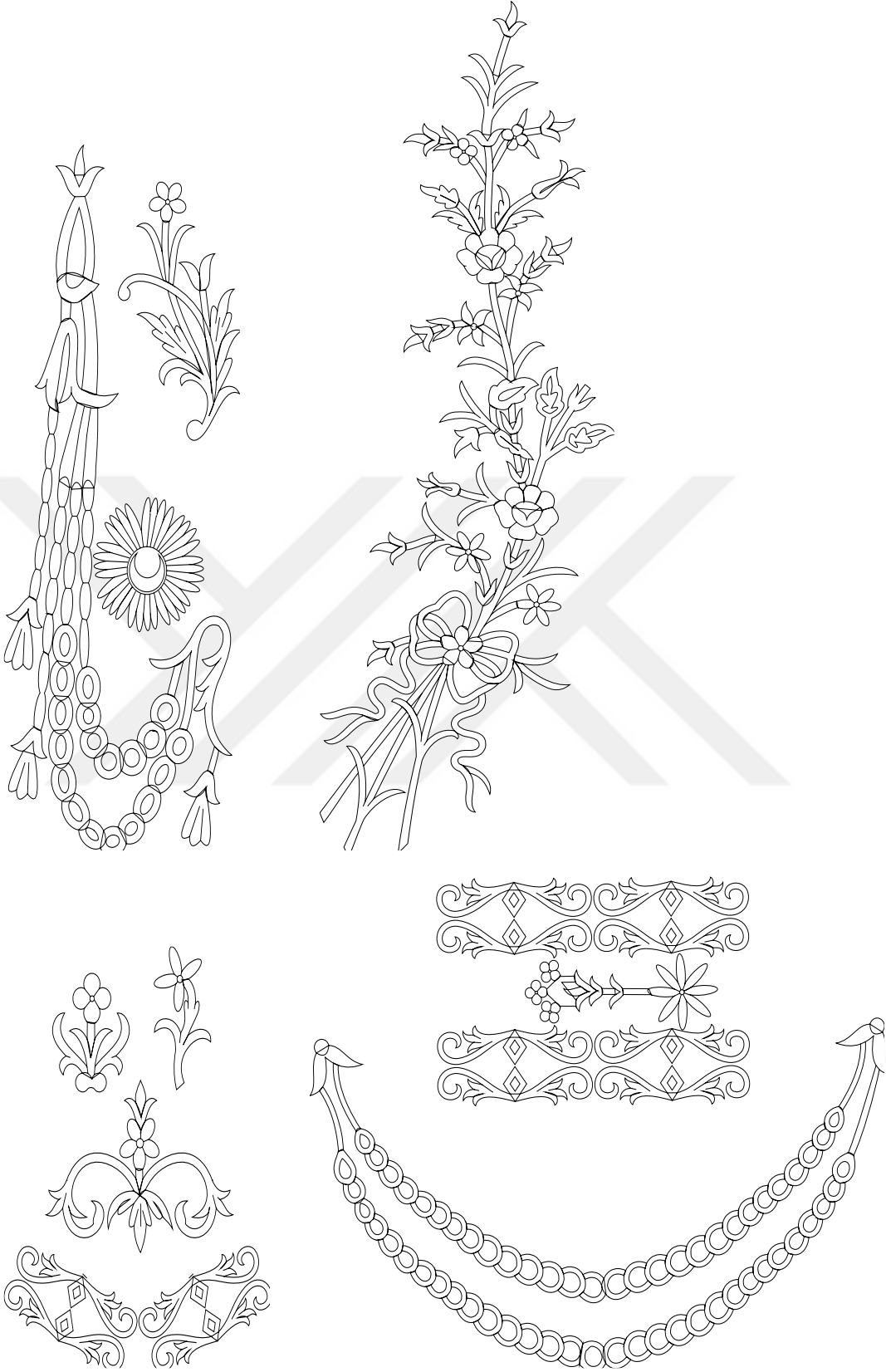
Resim 4.91. Bindallının ön ve arka yaka işleme detay görünümü

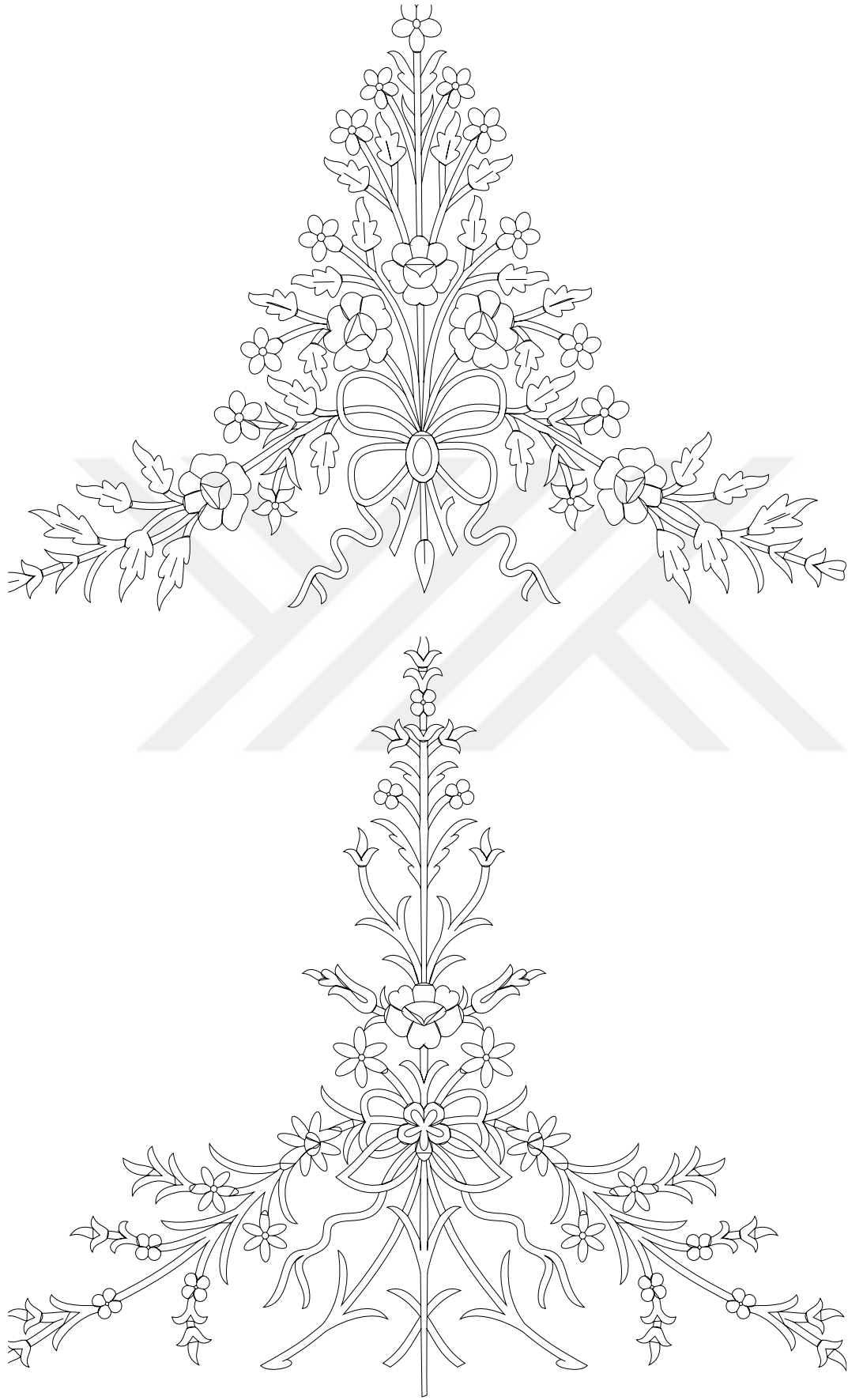
Resim 4.92. Bindallının ön işleme detay görüntüleri

Resim 4.93. Bindallının arka ve kol işleme detay görünümü

Şekil 4.39. Bindallının desen çizimi

Şekil 4.38. (devam) Bindallının desen çizimi

BILGI FORMU 39

Resim 4.94. Bindallının ön ve arka genel görünümü

Örnek No	: 39		
Envanter No	: 1402		
Müze Geliş Şekli	: Kenan ÖZBEL tarafından müzeye verilmiştir.		
Müze Geliş Tarihi	: 26.06.1989		
İnceleme Tarihi	: 30.09.2016		
Ürünün Türü	: Bindallı		
Ürünün Durumu	: Ürün yıpranmıştır.		
Ürünün Boyutları			
Ön Beden Boyu	: 136 cm	Ön Beden Eni	: 57 cm
Arka Beden Boyu	: 150 cm	Kol Boyu	: 55 cm
Kol Eni	: 17 cm	Omuz	: 11 cm
Yaka Genişliği	: 16 cm	Yaka Yırtmacı	: 42 cm
Etek Ucu Genişliği	: 230 cm		
Kullanılan Gereçler			
Zemin	: Kadife		
İşleme	: Sim, işleme kartonu, koton iplik		

Süsleme	: Pul, tırtıl, kordon, sim
Kenar Temizleme	: Astarsız, dikiş ipliği

Kullanılan Renkler

Zemin	: Koyu mor
İşleme	: Altın sarısı, beyaz
Süsleme	: Altın sarısı
Kenar temizleme	: Beyaz

Kullanılan Teknikler

İşleme	: Düz sarma, yarma sarma, kabartma sarma
Süsleme	: Pul dikimi, tırtıl dikimi, blonya iğnesi yapma
Kenar Temizleme	: Baskı dikişi

Motif Özellikleri

Bitkisel Bezeme	: Gül, mine çiçeği, çiçek, düz yaprak, tırnaklı yaprak, tomurcuk, dal, kıvrımlı dal, 'S ve C' kıvrımlı dal
Nesneli Bezeme	: Püskül

Kompozisyon Özellikleri

: Bindallının ön ve arka bedenine bitkisel bezemelerle oluşturulmuş orta simetrik desen bağlantılı olarak tüm yüzeyi kaplamıştır.Yaka etrafına bitkisel bezemelerle düzgün sıralamalı kompozisyon oluşturulmuştur.Bindallının etek ucuna ise bitkisel ve nesneli bezemelerle atlamalı sıralamalı kenar suyu yerleştirilmiştir.Kolun ön ve arka yüzüne bitkisel bezemelerle oluşturulmuş desenler omuza doğru yönlendirilerek yerleştirilmiştir.

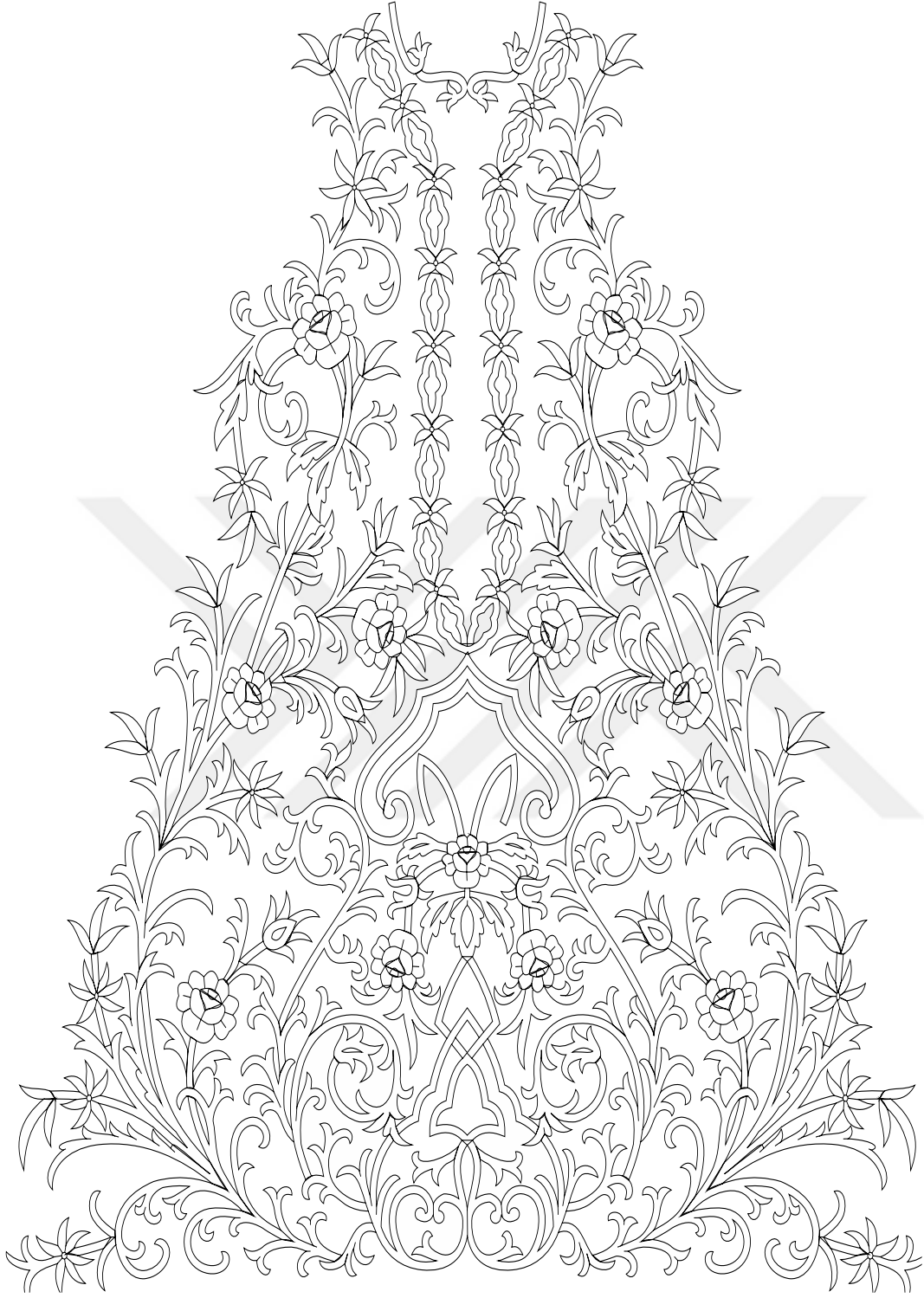
Resim 4.95. Bindallının ön ve arka yaka işleme detay görüntüleri

Resim 4.96. Bindallının ön, arka ve kol işleme detay görüntüleri

Şekil 4.40. Bindallının desen çizimi

Şekil 4.39. (devam) Bindallımın desen çizimi

Şekil 4.39. (devam) Bindallının desen çizimi

BILGI FORMU 40

Resim 4.97. Bindallının ön ve arka genel görünümü

Örnek No	: 40		
Envanter No	: 1403		
Müze Geliş Şekli	: Kenan ÖZBEL tarafından müzeye verilmiştir.		
Müze Geliş Tarihi	: 26.06.1989		
İnceleme Tarihi	: 30.09.2016		
Ürünün Türü	: Bindallı		
Ürünün Durumu	: Ürün yıpranmış ve lekeli.		
Ürünün Boyutları			
Ön Beden Boyu	: 127 cm	Ön Beden Eni	: 56 cm
Arka Beden Boyu	: 131 cm	Kol Boyu	: 46 cm
Kol Eni	: 21 cm	Omuz	: 17 cm
Yaka Genişliği	: 13 cm	Yaka Yırtmacı	: 34 cm
Etek Ucu Genişliği	: 207 cm		
Kullanılan Gereçler			
Zemin	: Kadife		
İşleme	: Sim, işleme kartonu, koton iplik		
Süsleme	: Pul, tırtıl, sim		

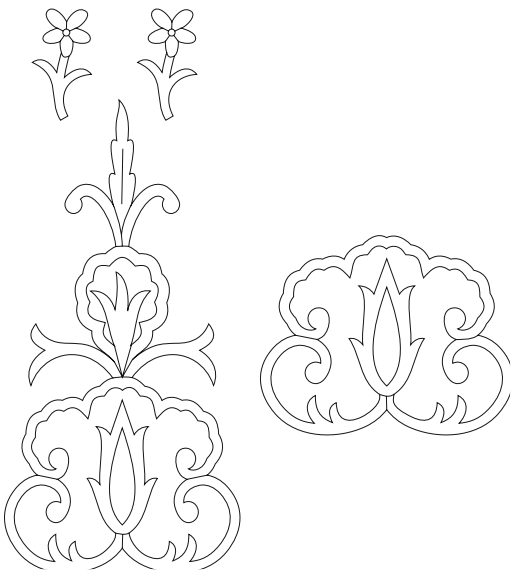
Kenar Temizleme	: Keten astar, dikiş ipliği
Kullanılan Renkler	
Zemin	: Bordo
İşleme	: Altın sarısı, beyaz
Süsleme	: Altın sarısı
Kenar temizleme	: Beyaz, kırmızı
Kullanılan Teknikler	
İşleme	: Düz sarma, yarma sarma, kabartma sarma
Süsleme	: Pulu tırtılla tutturma, tırtıl dikimi, blonya iğnesi yapma
Kenar Temizleme	: Astar dikimi, baskı dikişi
Motif Özellikleri	
Bitkisel Bezeme	: Gül, mine çiçeği, çiçek, düz yaprak, tırnaklı yaprak, dal, kıvrımlı dal, 'S ve C' kıvrımlı dallar
Nesneli Bezeme	: Vazo
Geometrik Bezeme	: Zencerek(geçme)
Kompozisyon Özellikleri	: Bindallının ön ve arka bedenine bitkisel ve nesneli bezemeli motiflerin oluşturduğu bağlantılı orta simetrik desen yerleştirilmiştir.Yaka kenarına sembolik bezemelerle bağlantılı sıralamalı su işlenmiş olup, etek ucuna ise bitkisel bezemelerle bağlantılı sıralamalı kenar suyu işlenmiştir.Kol kısımlarında ise bitkisel bezemelerle oluşturulan desen orta simetrik olup omuza doğru yönlendirilerek yerleştirilmiştir.

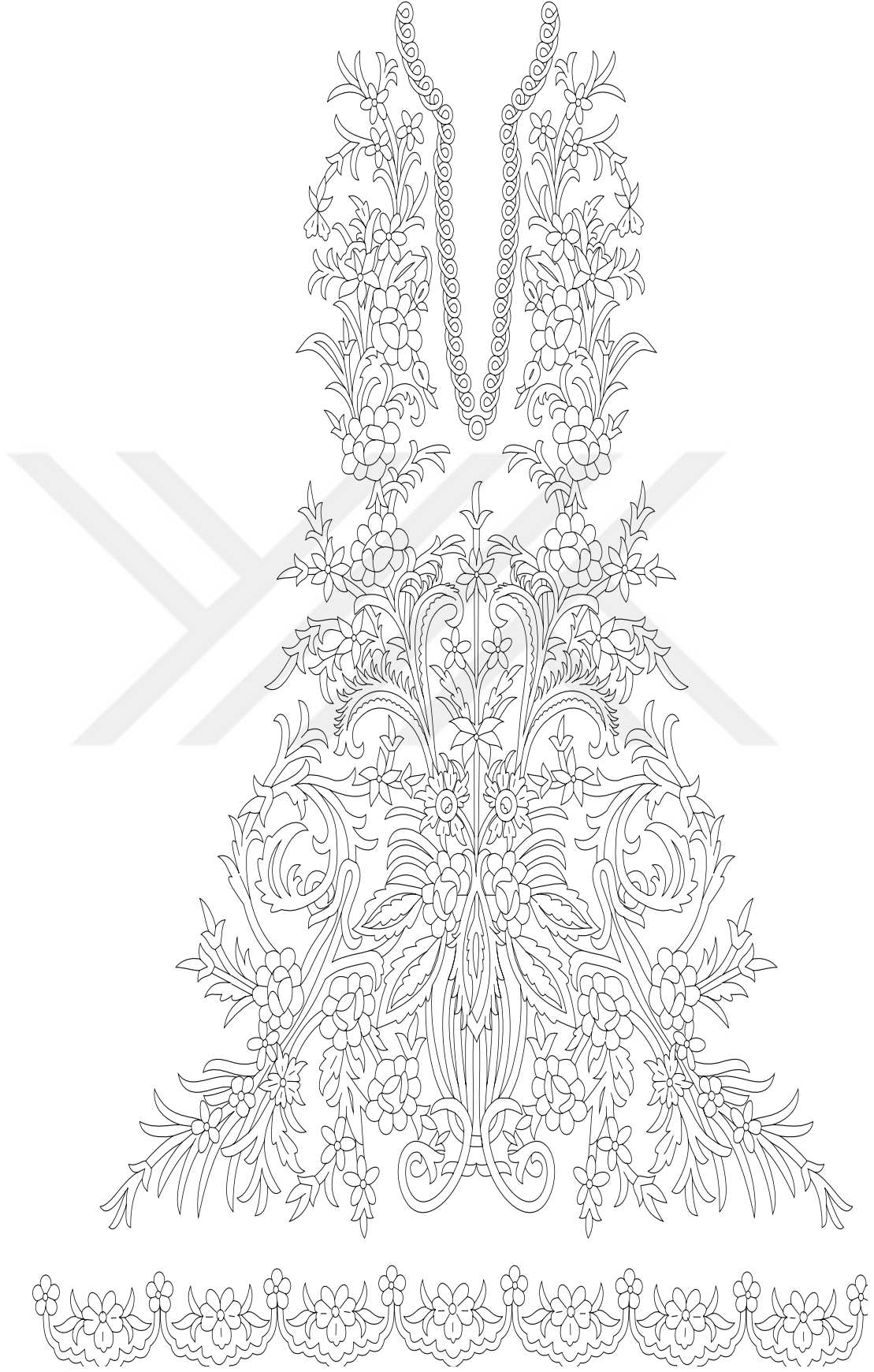
Resim 4.98. Bindallının ön ve arka yaka işleme detay görüntüleri

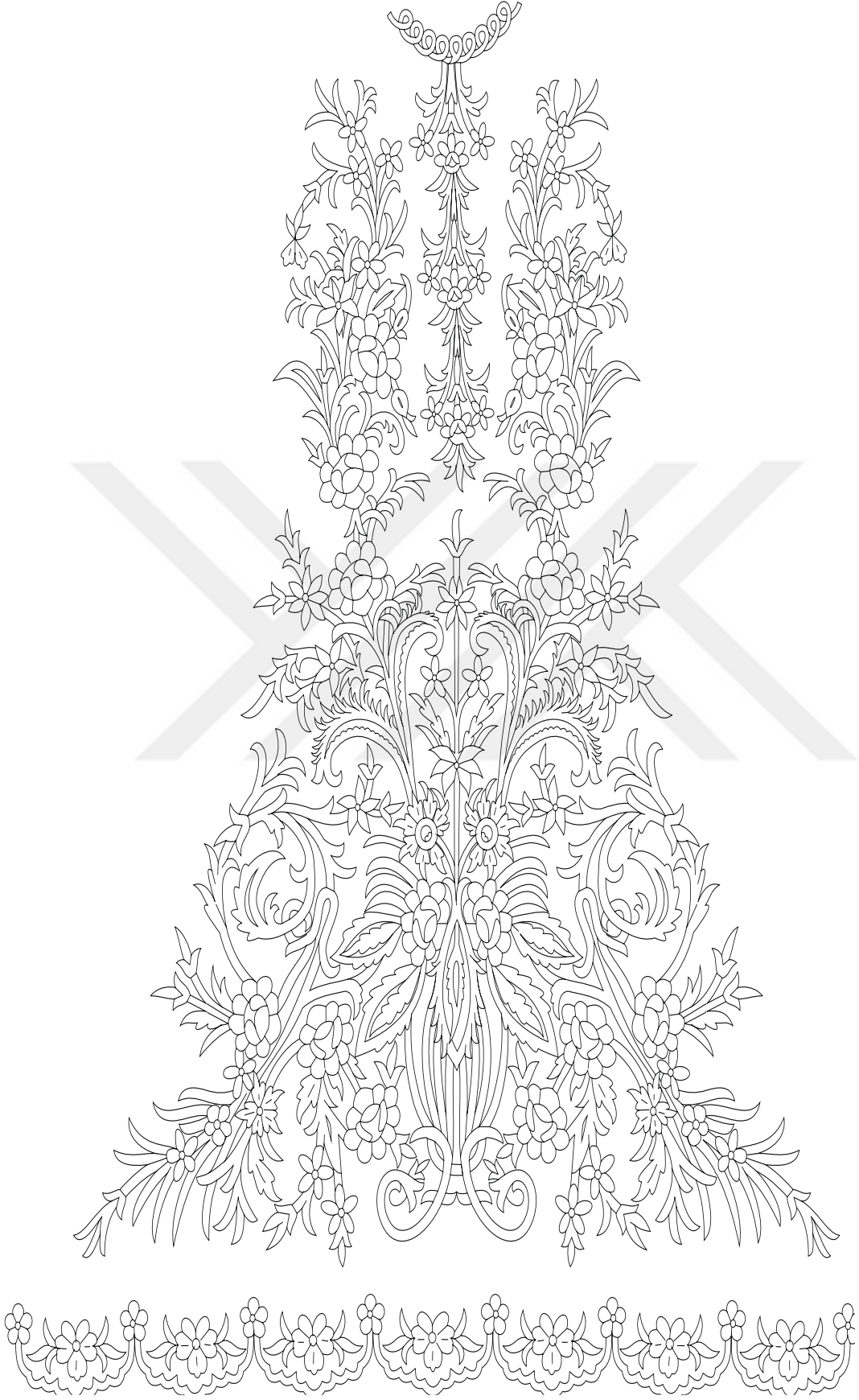
Resim 4.99. Bindallının ön, arka ve kol işleme detay görüntüleri

Şekil 4.41. Bindallının desen çizimi

Şekil 4.40. (devam) Bindallının desen çizimi

Şekil 4.40. (devam) Bindallının desen çizimi

BILGI FORMU 41

Resim 4.100. Bindallının ön ve arkadan genel görünümü

Örnek No	: 41		
Envanter No	: 1404		
Müzeeye Geliş Şekli	: Kenan ÖZBEL tarafından müzeeye verilmiştir.		
Müzeeye Geliş Tarihi	: 26.06.1989		
İnceleme Tarihi	: 30.09.2016		
Ürünün Türü	: Bindallı		
Ürünün Durumu	: Ürün yıpranmıştır.		
Ürünün Boyutları			
Ön Beden Boyu	: 123 cm	Ön Beden Eni	: 60 cm
Arka Beden Boyu	: 133 cm	Kol Boyu	: 44 cm
Kol Eni	: 20 cm	Omuz	: 18 cm
Yaka Genişliği	: 19 cm	Yaka Yırtmacı	: 30 cm
Etek Ucu Genişliği	: 234 cm		
Kullanılan Gereçler			
Zemin	: Kadife		
İşleme	: Sim, koton iplik, işleme kartonu		
Süsleme	: Pul, tırtıl, sim		

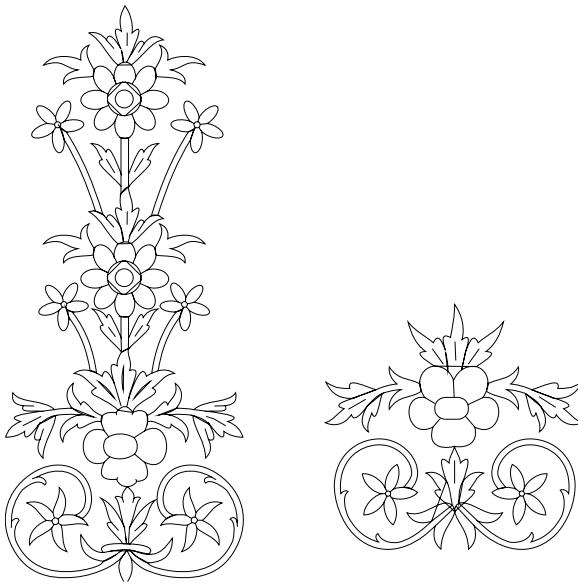
Kenar Temizleme	: Keten astar, dantel, dikiş ipliği
Kullanılan Renkler	
Zemin	: Bordo
İşleme	: Altın sarısı, beyaz
Süsleme	: Altın sarısı
Kenar temizleme	: Beyaz, altın sarısı, beyaz
Kullanılan Teknikler	
İşleme	: Düz sarma, yarma sarma, kabartma sarma
Süsleme	: Pulu tırtılla tutturma, tırtıl dikimi
Kenar Temizleme	: Astar dikimi, dantel dikimi, baskı dikişi
Motif Özellikleri	
Bitkisel Bezeme	: Gül, mine çiçeği, çiçek, düz yaprak, yarma yaprak, tırnaklı yaprak, dal, kıvrım dal 'Sve C' kıvrımlı dal
Nesneli Bezeme	: Püskül, vazo
Geometrik bezeme	: Zencerek(geçme)
Kompozisyon Özellikleri	: Bindallının yaka kenarı geometrik bezemelerle çevrelenmiş olup yakanın yan kısımlarına, ön ve arka bedene bitkisel ve nesneli bezemelerle oluşturulmuş orta simetrik desenler yerleştirilmiştir.Eteğin uç kısımlarına bitkisel ve nesneli bezemeli motifler kullanılarak bağlantılı sıralamalı kenar suyu yapılmıştır.Arka bedende suyun üst kısmına ayrıca bitkisel motiflerle düzgün sıralamalı desen oluşturulmuştur.Kol uçlarında ise bitkisel bezemeli simetrik iki farklı motif omuza doğru yönlendirilerek yerleştirilmiştir.

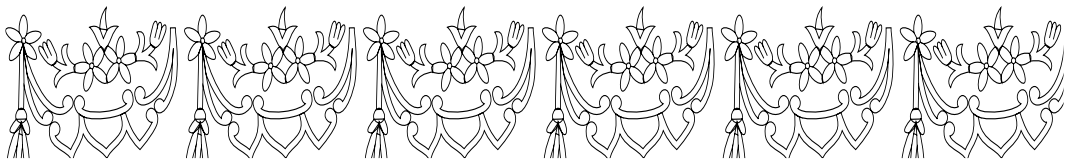
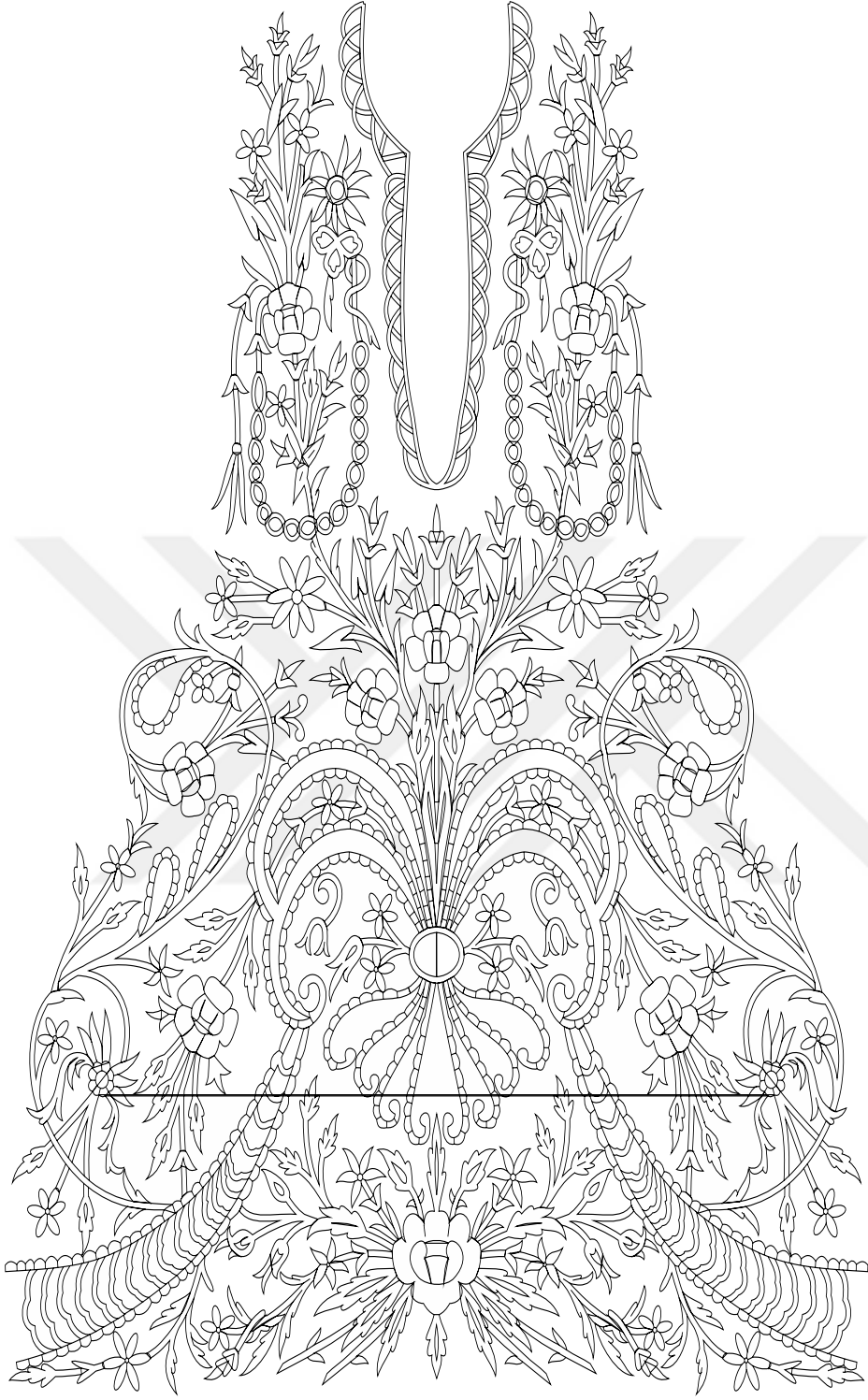
Resim 4.101. Bindallının ön ve arka yaka işleme detay görüntüleri

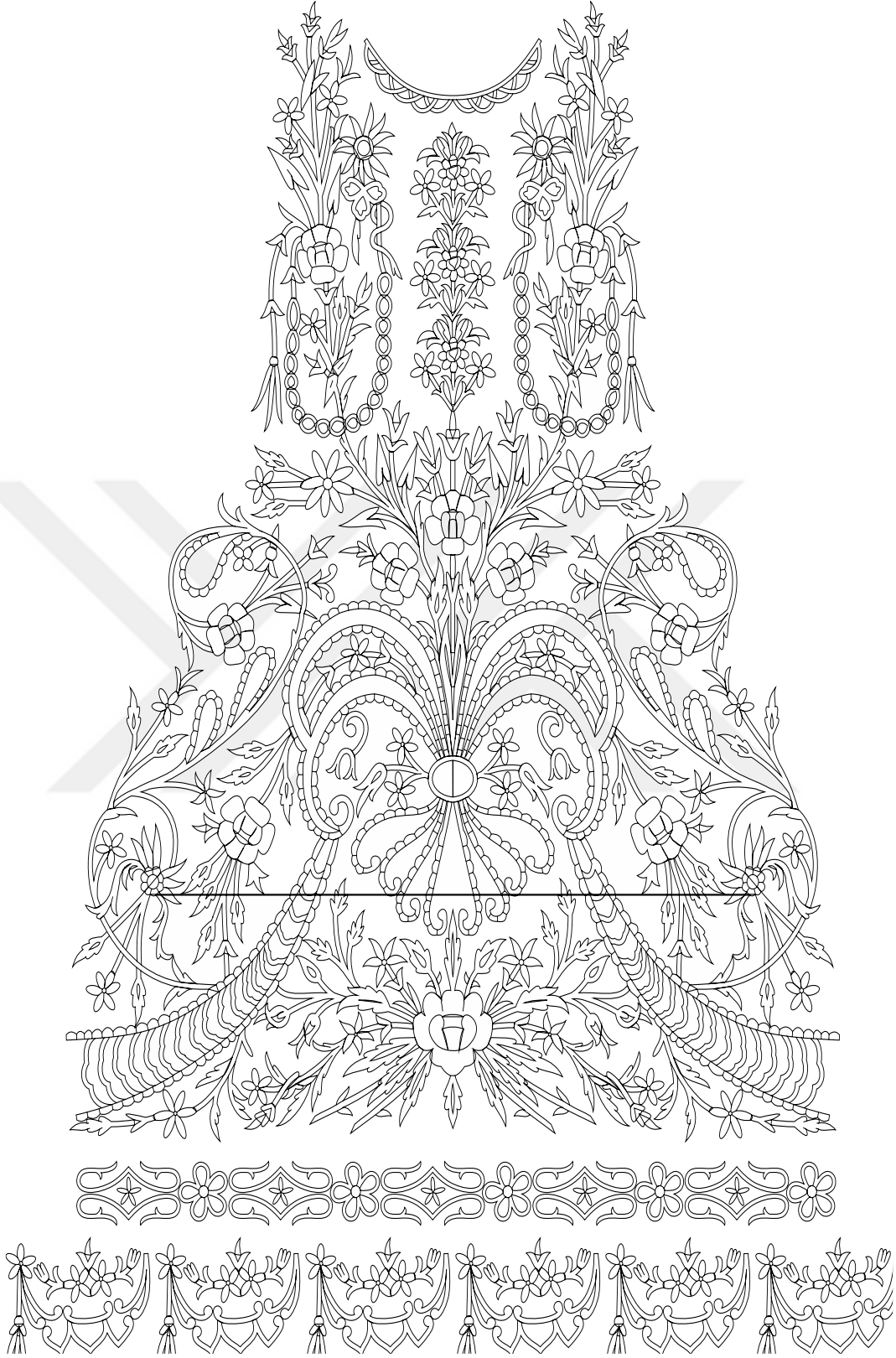
Resim 4.102. Bindallının ön , arka ve kol işleme detay görüntüleri

Şekil 4.42. Bindallının desen çizimi

Şekil 4.41. (devam) Bindallının desen çizimi

Şekil 4.41. (devam) Bindallının desen çizimi

BILGI FORMU 42

Resim 4.103. Bindallının ön ve arka genel görünümü

Örnek No	: 42		
Envanter No	: 1405		
Müze Geliş Şekli	: Kenan ÖZBEL tarafından müzeye verilmiştir.		
Müze Geliş Tarihi	: 26.06.1989		
İnceleme Tarihi	: 30.09.2016		
Ürünün Türü	: Bindallı		
Ürünün Durumu	: Ürün yıpranmıştır.		
Ürünün Boyutları			
Ön Beden Boyu	: 136 cm	Ön Beden Eni	: 99 cm
Arka Beden Boyu	: 146 cm	Kol Boyu	: 48 cm
Kol Eni	: 19 cm	Omuz	: 17 cm
Yaka Genişliği	: 15 cm	Yaka Yırtmacı	: 29 cm
Etek Ucu Genişliği	: 227 cm		
Kullanılan Gereçler			
Zemin	: Kadife		
İşleme	: Sim, işleme kartonu, koton iplik		
Süsleme	: Pul, tırtıl, sim		

Kenar Temizleme	: Keten astar, su taşı, dikiş ipliği
Kullanılan Renkler	
Zemin	: Gece mavisi
İşleme	: Altın sarısı, beyaz
Süsleme	: Altın sarısı
Kenar temizleme	: Beyaz, altın sarısı, beyaz
Kullanılan Teknikler	
İşleme	: Düz sarma, yarma sarma, kabartma sarma,
Süsleme	: Pul dikimi ,tırtıl dikimi
Kenar Temizleme	: Astar dikimi, baskı dikişi, su taşı dikimi
Motif Özellikleri	
Bitkisel Bezeme	: Gül, mine çiçeği, lale, çiçek, tomurcuk, düz yaprak, tırnaklı yaprak, dal, kıvrımlı dal 'S ve C' kıvrımlı dal
Nesneli Bezeme	: Vazo,püskül
Kompozisyon Özellikler	: Bindallının ön ve arka bedenine bitkisel ve nesneli bezemelerle bağlantılı orta simetrik desen oluşturulmuştur. Etek ucuna ise bitkisel ve nesneli bezemelerle atlamalı sıralamalı kenar suyu yerleştirilmiştir.Kolun ön ve arka yüzüne bitkisel bezemelerle oluşturulmuş desen omuza doğru yönlendirilerek yerleştirilmiştir.

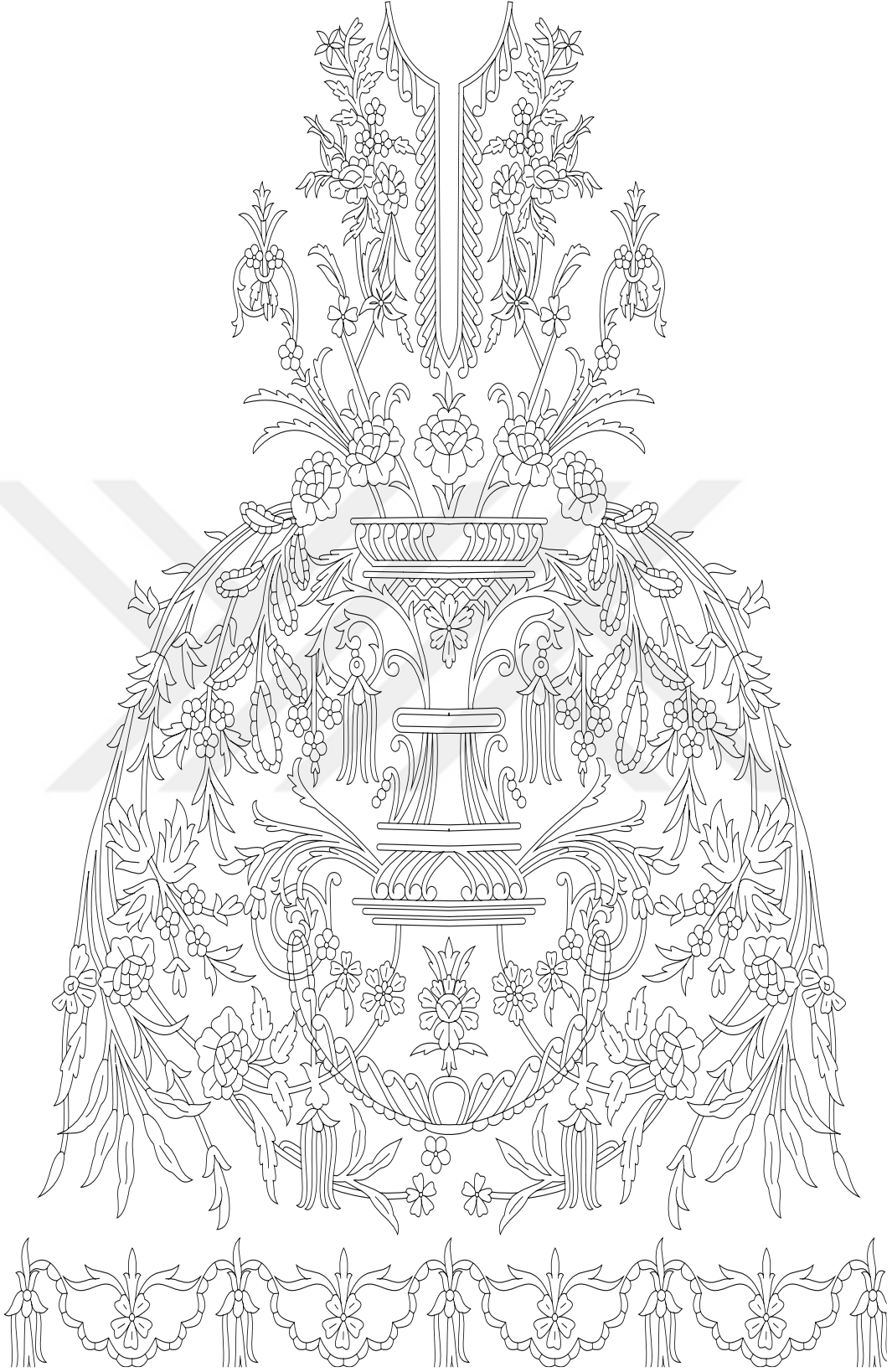
Resim 4.104. Bindallımın ön ve arka yaka işleme detay görüntüleri

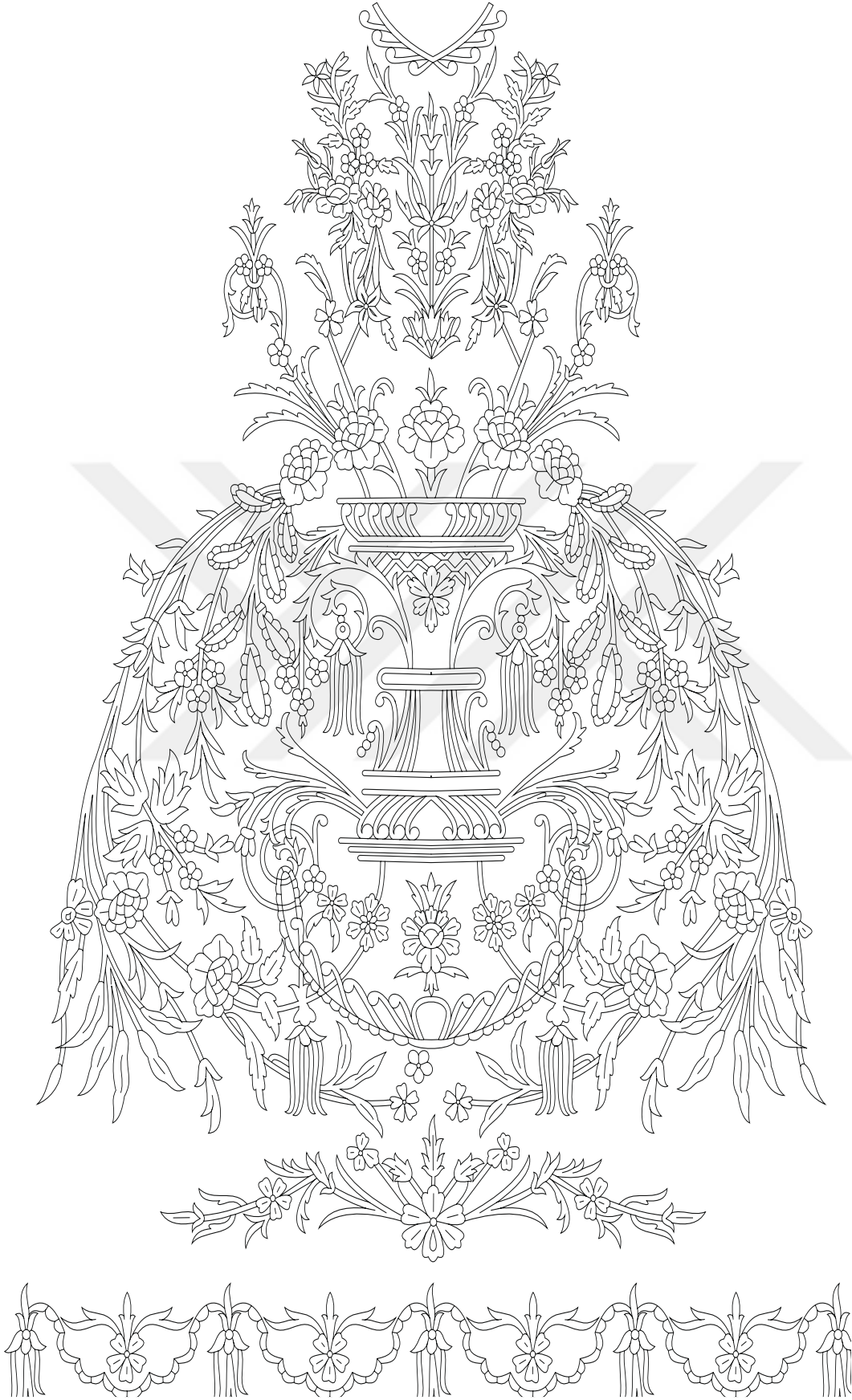
Resim 4.105. Bindallımın ön, arka ve kol işleme detay görüntüleri

Şekil 4.43. Bindallımın desen çizimi

Şekil 4.42. (devam) Bindallının desen çizimi

Şekil 4.42. (devam) Bindallının desen çizimi

BILGI FORMU 43

Resim 4.106. Bindallının ön ve arka genel görünümü

Örnek No	: 43		
Envanter No	: 1406		
Müzeeye Geliş Şekli	: Kenan ÖZBEL tarafından müzeeye verilmiştir.		
Müzeeye Geliş Tarihi	: 26.06.1989		
İnceleme Tarihi	: 30.09.2016		
Ürünün Türü	: Bindallı		
Ürünün Durumu	: Ürün yıpranmıştır.		
Ürünün Boyutları			
Ön Beden Boyu	: 134 cm	Ön Beden Eni	: 56 cm
Arka Beden Boyu	: 140 cm	Kol Boyu	: 47 cm
Kol Eni	: 21 cm	Omuz	: 18 cm
Yaka Genişliği	: 13 cm	Yaka Yırtmacı	: 34 cm
Etek Ucu Genişliği	: 200 cm		
Kullanılan Gereçler			
Zemin	: Kadife		
İşleme	: Sim, işleme kartonu, koton iplik		
Süsleme	: Pul, tırtıl, sim		

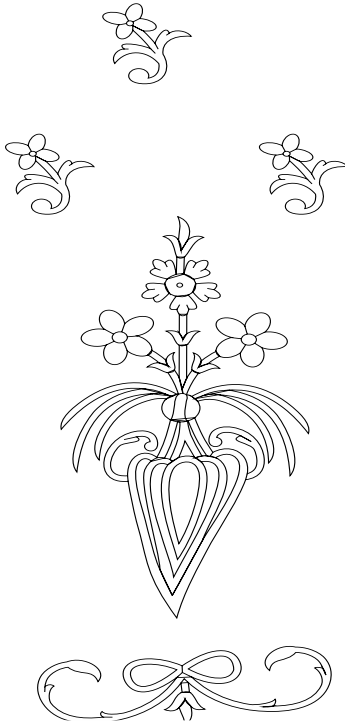
Kenar Temizleme	: Keten astar, dantel, dikiş ipliği
Kullanılan Renkler	
Zemin	: Mor
İşleme	: Altın sarısı, beyaz
Süsleme	: Altın sarısı
Kenar temizleme	: Beyaz, altın sarısı, beyaz
Kullanılan Teknikler	
İşleme	: Düz sarma, yarma sama, kabartma sarma
Süsleme	: Pulu dikimi, tırtıl dikimi, blonya iğnesi yapma
Kenar Temizleme	: Astar dikimi, dantel dikimi, baskı dikişi
Motif Özellikleri	
Bitkisel Bezeme	: Gül, çiçek, mine, düz yaprak, tırnaklı yaprak, dal, kıvrım dal
Nesneli Bezeme	: Zincir, fiyonk, vazo, saksı
Kompozisyon Özellikleri	: Bindallının tüm kenarları bitkisel ve nesneli bezemeli motifler kullanılarak düzgün sıralamalı kenar suyuyla çevrelemiştir. Bindallının ön bedeninin etek ortasına ve yaka kısmının yanlarına bitkisel, nesneli ve kozmik bezemeli motiflerle orta simetrik desenler oluşturulmuştur. Eteğin karşılıklı sağ ve sol kısmına ise bitkisel ve nesneli motifler simetrik olarak işlenmiştir. Arka bedeninin alt kısmında bitkisel ve nesneli bezemelerle oluşturulmuş orta simetrik desen, üst sırt kısmına doğru ise bitkisel motiflerle atlamalı sıralamalı kompozisyon oluşturulmuştur. Kol uçlarında bitkisel ve nesneli bezemeli motiflerle oluşturulan desen omuza doğru yönlendirilerek yerleştirilmiştir.

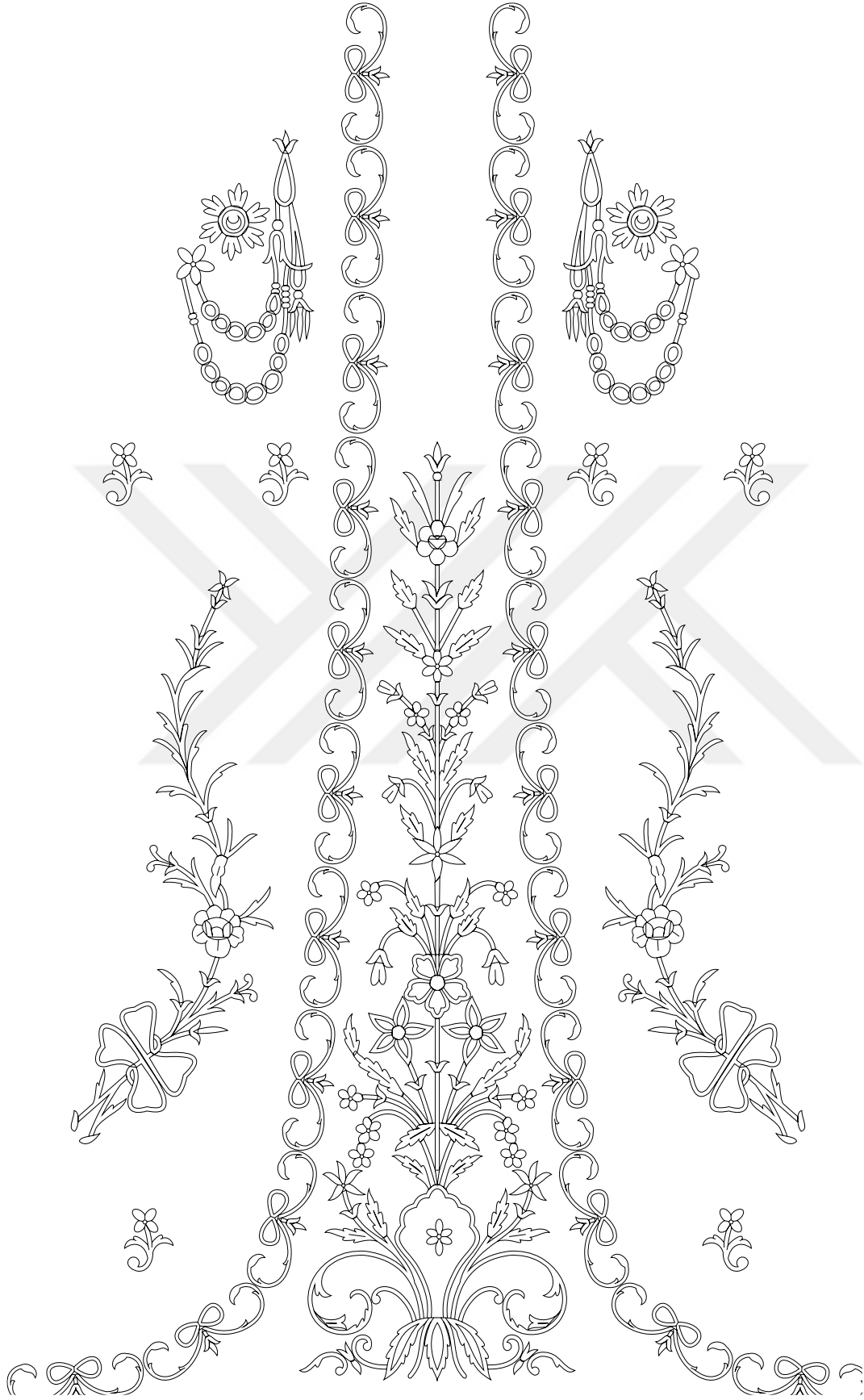
Resim 4.107. Bindallının ön ve kol işleme detay görüntüleri

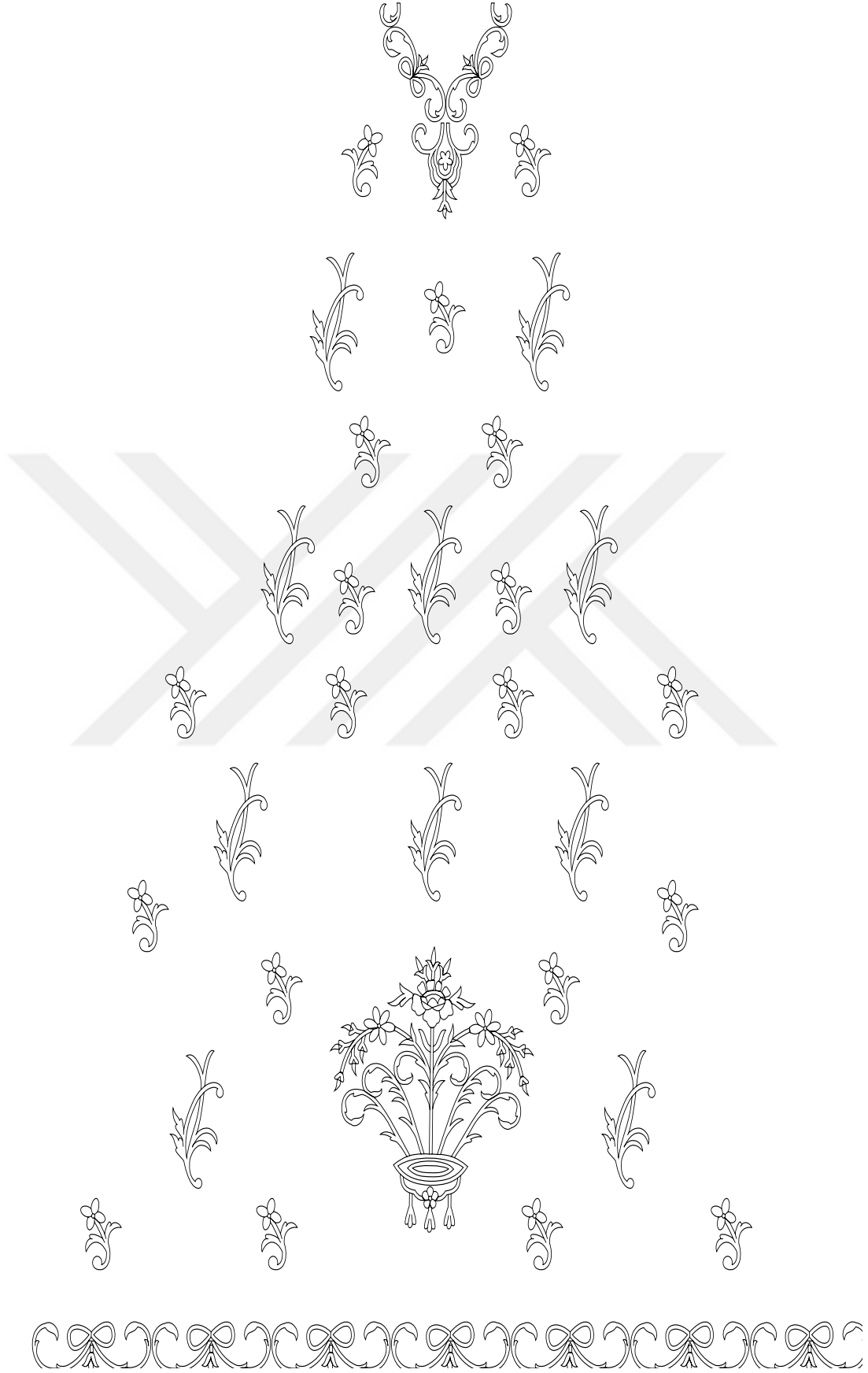
Resim 4.108. Bindallının arka işleme detay görüntüleri

Şekil 4.44. Bindallının desen çizimi

Şekil 443. (devam) Bindallımın desen çizimi

Şekil 4.43. (devam) Bindaallının desen çizimi

BILGI FORMU 44

Resim 4.109. Bindallının ön ve arka genel görünümü

Örnek No	: 44		
Envanter No	: 1407		
Müze Geliş Şekli	: Kenan ÖZBEL tarafından müzeye verilmiştir.		
Müze Geliş Tarihi	: 26.06.1989		
İnceleme Tarihi	: 30.09.2016		
Ürünün Türü	: Bindallı		
Ürünün Durumu	: Ürün yıpranmıştır.		
Ürünün Boyutları			
Ön Beden Boyu	: 133 cm	Ön Beden Eni	: 70 cm
Arka Beden Boyu	: 135 cm	Kol Boyu	: 46 cm
Kol Eni	: 21 cm	Omuz	: 15 cm
Yaka Genişliği	: 14 cm	Yaka Yırtmacı	: 32 cm
Etek Ucu Genişliği	: 225 cm		
Kullanılan Gereçler			
Zemin	: Kadife		
İşleme	: Sim, işleme kartonu, koton iplik		
Süsleme	: Pul, tırtıl, sim		
Kenar Temizleme	: Keten astar, dantel, dikiş ipliği		

Kullanılan Renkler

Zemin	: Koyu mor
İşleme	: Altın sarısı, beyaz
Süsleme	: Altın sarısı
Kenar temizleme	: Beyaz, altın sarısı, beyaz

Kullanılan Teknikler

İşleme	: Düz sarma, yarma sarma, kabartma sarma
Süsleme	: Pulu tırtılla tutturma, tırtıl dikimi
Kenar Temizleme	: Astar dikimi, dantel dikimi, baskı dikişi

Motif Özellikleri

Bitkisel Bezeme	: Çiçek, mine çiçeği, sümbül, tomurcuk, düz yaprak, tırnaklı yaprak, dal, kıvrımlı dal
------------------------	--

Nesneli Bezeme	: Zincir, püskül, fiyonk
-----------------------	--------------------------

Kompozisyon Özellikleri

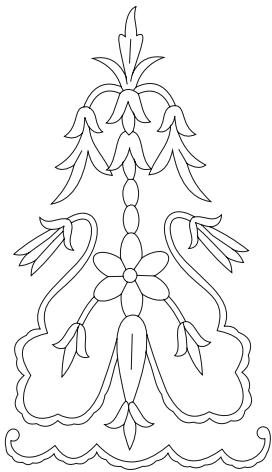
: Bindallının ön ve arka bedenine bitkisel ve nesneli bezemelerin oluşturduğu orta simetrik desen etekten yakaya doğru azalarak düzgün sıralamalı kompozisyonla yerleştirilmiştir. Etek ucuna ve kol uçlarına bitkisel bezemelerle atlamalı sıralamalı kompozisyonla kenar suyu yapılmıştır. Kol kısımlarına ayrıca bitkisel bezemelerle oluşturulan orta simetrik desen omuza doğru yönlendirilerek yerleştirilmiştir.

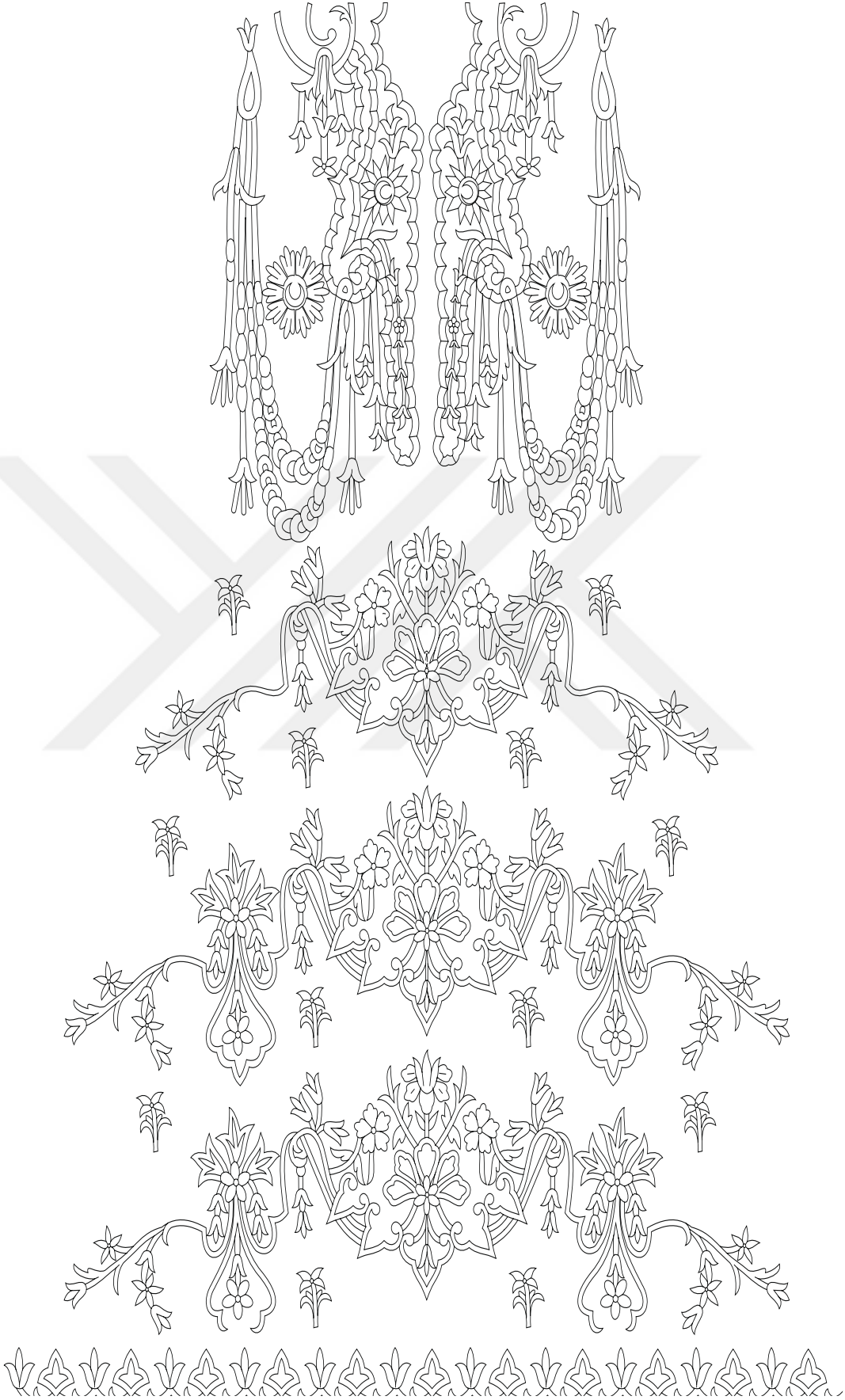
Resim 4.110. Bindallının ön ve arka yaka işleme detay görüntüleri

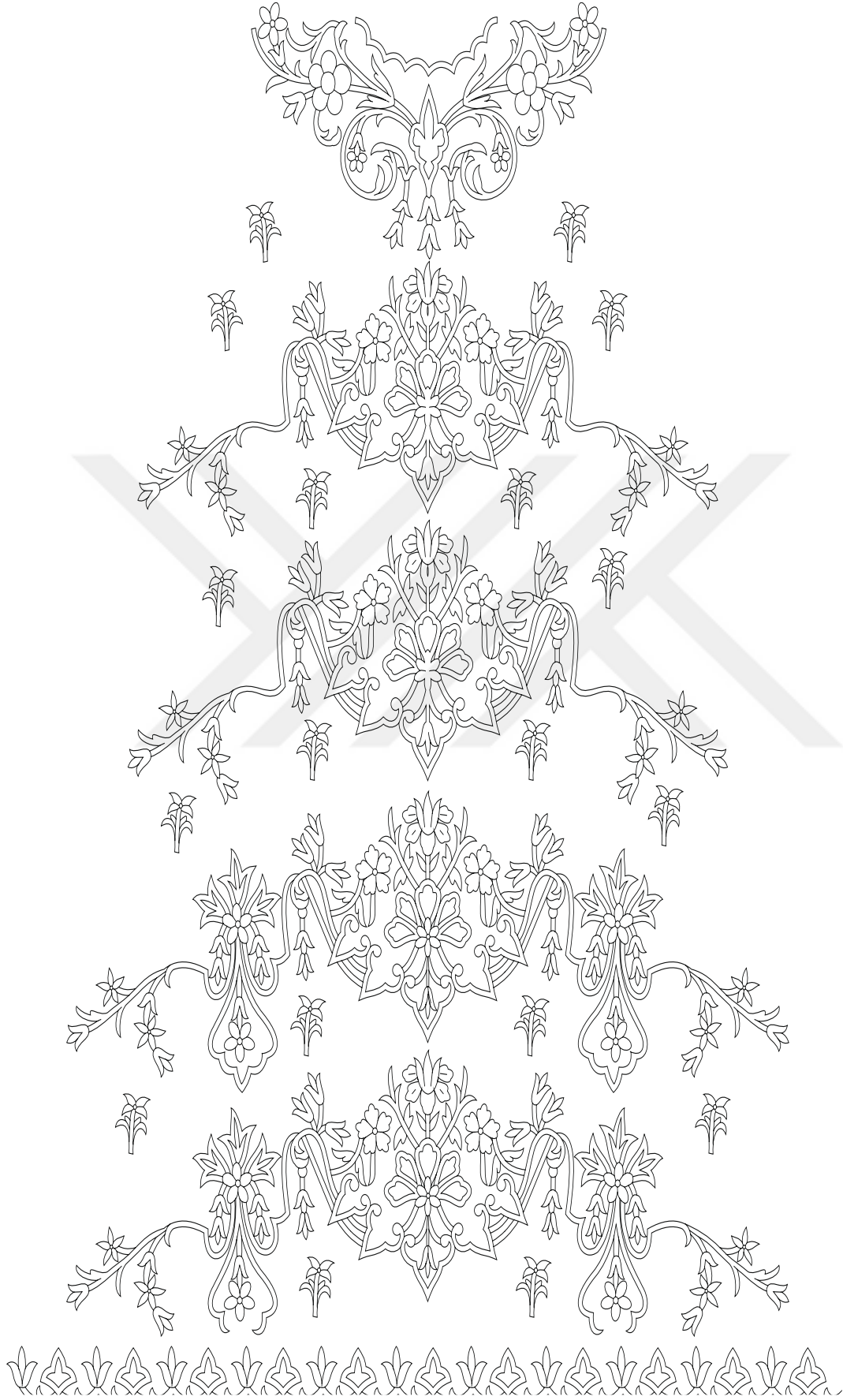
Resim 4.111. Bindallının ön, arka ve kol işleme detay görüntüleri

Şekil 4.45. Bindallının desen çizimi

Şekil 4.44. (devam) Bindallının desen çizimi

Şekil 4.44. (devam) Bindallının desen çizimi

BILGI FORMU 45

Resim 4.112. Bindallının ön ve arka genel görünümü

Örnek No	: 45		
Envanter No	: 1409		
Müzeeye Geliş Şekli	: Kenan ÖZBEL tarafından müzeeye verilmiştir.		
Müzeeye Geliş Tarihi	: 26.06.1989		
İnceleme Tarihi	: 30.09.2016		
Ürünün Türü	: Bindallı		
Ürünün Durumu	: Ürün yıpranmıştır.		
Ürünün Boyutları			
Ön Beden Boyu	: 133 cm	Ön Beden Eni	: 70 cm
Arka Beden Boyu	: 138 cm	Kol Boyu	: 46 cm
Kol Eni	: 19 cm	Omuz	: 18 cm
Yaka Genişliği	: 15 cm	Yaka Yırtmacı	: 29 cm
Etek Ucu Genişliği	: 217 cm		
Kullanılan Gereçler			
Zemin	: Kadife		
İşleme	: Sim, işleme kartonu, koton iplik		
Süsleme	: Pul, tırtıl, sim		

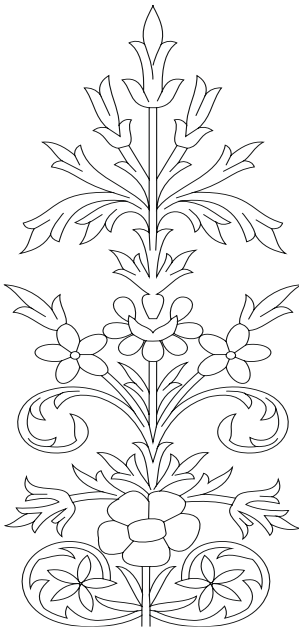
Kenar Temizleme	: Keten astar, dantel, dikiş ipliği
Kullanılan Renkler	
Zemin	: Bordo
İşleme	: Altın sarısı, beyaz
Süsleme	: Altın sarısı
Kenar temizleme	: Beyaz, beyaz
Kullanılan Teknikler	
İşleme	: Düz sarma, yarma sarma, kabartma sarma
Süsleme	: Pul dikimi, tırtıldikimi, blonya iğnesi yapma
Kenar Temizleme	: Astar dikimi, dantel dikimi, baskı dikişi
Motif Özellikleri	
Bitkisel Bezeme	: Gül, mine çiçeği, çiçek, düz yaprak, tırnaklı yaprak, dal, kıvrımlı dal, 'S ve C' kıvrımlı dal
Nesneli Bezeme	: Vazo, püskül
Geometrik Bezeme	: Zencerek(geçme)
Kompozisyon Özellikleri	: Bindallının ön ve arka bedenine bitkisel ve nesneli bezemeli motiflerle oluşturulan bağlantılı orta simetrik desen yerleştirilmiştir. Yaka kenarına sembolik bezemelerle bağlantılı sıralamalı su işlenmiş olup etek ucuna ise bitkisel ve nesneli bezemelerle atlamalı sıralamalı kenar suyu işlenmiştir.Kol kısımlarına bitkisel motiflerle oluşturulan orta simetrik desen omuza doğru yönlendirilerek yerleştirilmiştir.

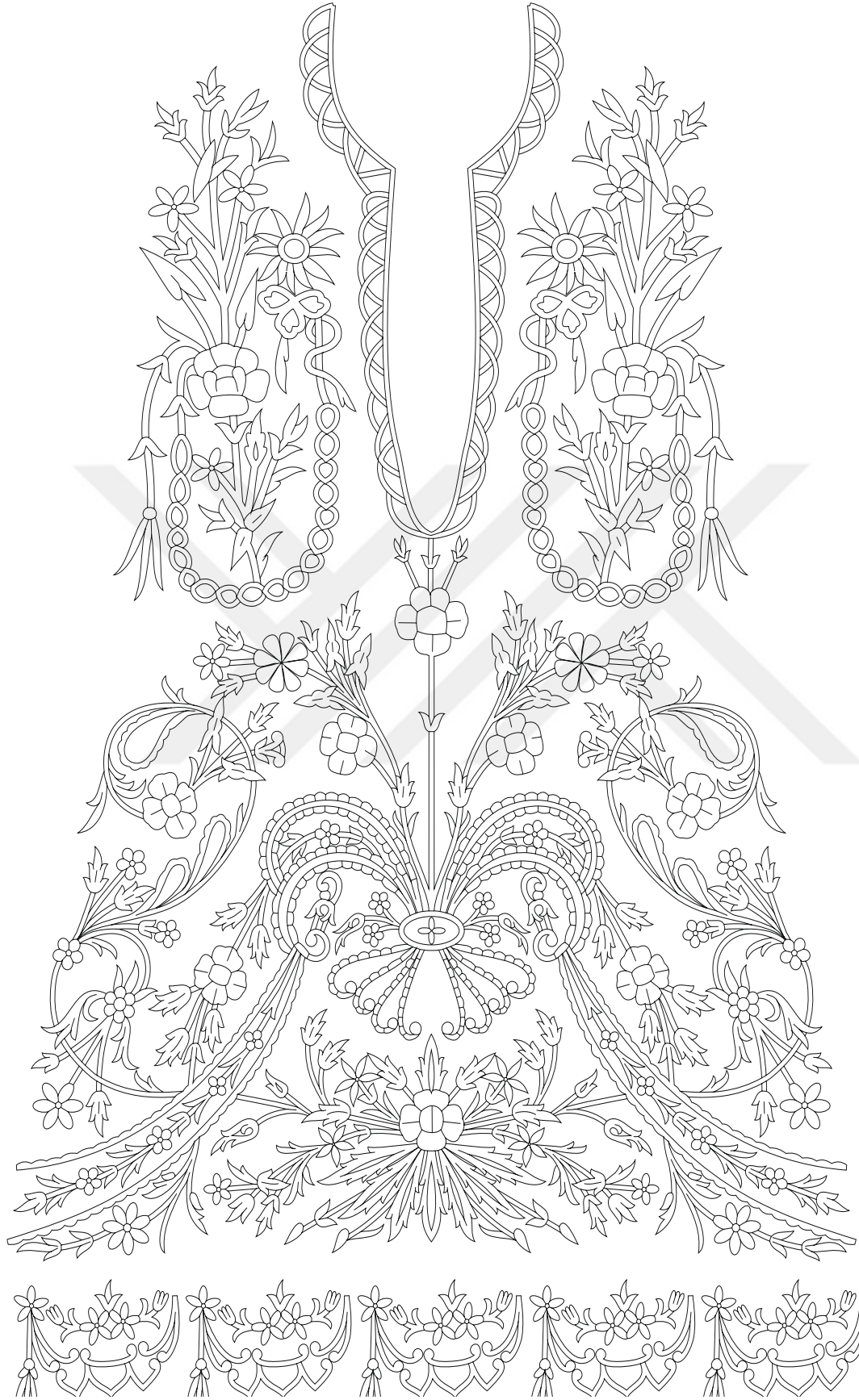
Resim 4.113. Bindallının ön ve arka yaka işleme detay görünümleri

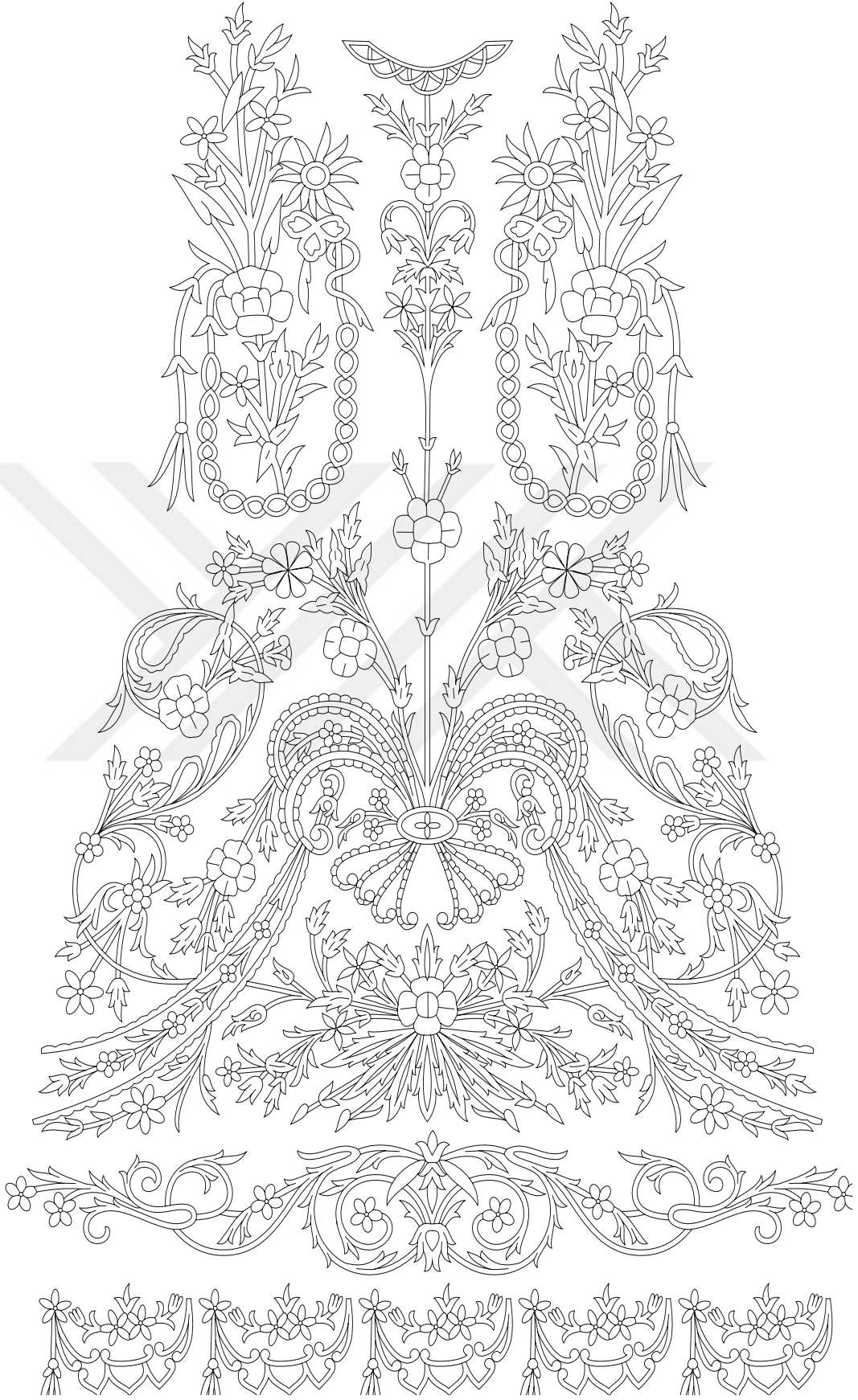
Resim 4.114. Bindallının ön,arka ve kol işleme detay görünümleri

Şekil 4.46. Bindallının desen çizimi

Şekil 4.45. (devam) Bindallının desen çizimi

Şekil 4.45. (devam) Bindallının desen çizimi

4.2. Bilgi Formlarından Elde Edilen Bulgular ve Yorumlar

Bu bölümde bilgi formlarından elde edilen bulgular araştırmanın alt amaçları doğrultusunda çizelgeler halinde verilmiş ve yorumlanmıştır.

4.2.1. Ankara Olgunlaşma Enstitüsü 100. Yıl Müzesi'nde bulunan Dival (Maraş) İşi işlemeli ürünlerin türleri

Araştırma kapsamına alınan ürünlerin türlerini belirlemek amacıyla yapılan gözlem ve incelemelerden elde edilen verilerin değerleri çizelge 4.1'de sunulmuştur.

Çizelge 4.1. Ankara Olgunlaşma Enstitüsü 100. Yıl Müzesi'nde bulunan Dival (Maraş) İşi işlemeli ürünlerin türleri

Ürün Türleri	f	%
Örtü	6	13.39
Yatak Örtüsü	1	2.22
Bohça	5	11.11
Yastık Yüzü	3	6.66
Pano	1	2.22
Seccade	1	2.22
Kuran Kabı	3	6.66
Tütün Kesesi	2	4.44
Kemer	1	2.22
Mal Müdürü Üniforması	1	2.22
Cepken Şalvar Takımı	1	2.22
Ceket	3	6.66
Elbise	1	2.22
Üç Etek	3	6.66
Bindallı	13	28.88
Toplam	45	100.00

Çizelge 4.1 incelendiğinde, araştırılan toplam 45 adet ürün sayısının % 28.88 oranında bindallı, % 13.39 oranında örtü, % 11.11 oranında bohça, % 6.66 oranında üç etek, ceket, kuran kabı, yastık yüzü, % 4.44 oranında tütün kesesi, % 2.22 oranında elbise, cepken şalvar takımı, kemer, mal müdürü üniforması, seccade, pano ve yatak örtüsü olarak çeşitlendirildiği görülmektedir.

Dival (Maraş) İşi işlemlerin daha çok giysi üzerine uygulandığı düşünülebilir.

4.2.2. Ankara Olgunlaşma Enstitüsü 100. Yıl Müzesi'nde bulunan Dival (Maraş) İşi işlemeli ürünlerde kullanılan gereçler

Araştırma kapsamına alınan ürünlerin zemin, işleme, süsleme ve kenar temizlemede kullanılan gereçler üzerinde yapılan gözlem ve incelemelerden elde edilen verilerin değerleri çizelge 4.2, 4.3, 4.4, 4.5'de sunulmuştur.

Çizelge 4.2. Ankara Olgunlaşma Enstitüsü 100. Yıl Müzesi'nde bulunan Dival (Maraş) İşi işlemeli ürünlerin zemininde kullanılan gereçler

Zemin Gereçleri	f	%
Atlas saten	5	11.15
Saten	8	17.77
İpek	2	4.44
İpek kadife	1	2.22
İpek keten	1	2.22
İpek tafta	1	2.22
Deri	1	2.22
Kaşe	1	2.22
Keçe	1	2.22
Dokuma	2	4.44
Kadife	22	48.88
Toplam	45	100.00

Çizelge 4.2 incelendiğinde araştırılan ürünlerin zemininde % 48.88 oranında kadife, % 17.77 oranında saten, % 11, 15 oranında atlas saten, % 4.44 oranında ipek ve dokuma, % 2.22 oranında ipek kadife, ipek keten, ipek tafta, deri, kaşe ve keçe kumaşın tercih edildiği görülmektedir.

Kabarık yüzeye sahip olan Dival (Maraş) İşi işleme tekniğinin daha çok giysilerde kadife kumaş üzerine yakıştığı söylenebilir.

Çizelge 4.3. Ankara Olgunlaşma Enstitüsü 100. Yıl Müzesi'nde bulunan Dival (Maraş) İşi işlemeli ürünlerin işlemelerinde kullanılan gereçler

İşleme Gereçleri	f	%
Sim+koton iplik+işleme kartonu	45	100
Toplam	45	100.00

Çizelge 4.3 incelendiğinde araştırılan ürünlerin işlemelerinde kullanılan gereçlerde % 100 oranında sim, koton iplik ve işleme kartonunun tercih edildiği saptanmıştır.

Ürünlerin işlemlerinde kullanılan sim, işleme kartonu ve koton iplik Dival (Maraş) İşinin temel gereçleri olduğu söylenebilir.

Çizelge 4.4. Ankara Olgunlaşma Enstitüsü 100. Yıl Müzesi'nde bulunan Dival (Maraş) İşi işlemeli ürünlerin süslemelerinde kullanılan gereçler

Süsleme Gereçleri	f	%
Kırma tel	4	8.88
Sim+tırtıl	5	11.11
Sim+pul	1	2.22
Sim+pul+tırtıl	25	55.55
Sim+pul+tırtıl+boncuk	4	8.88
Süsleme yapılmayan	6	13.36
Toplam	45	100.00

Çizelge 4.4 incelendiğinde araştırılan ürünlerin süslemelerinde %55.55 oranında sim+pul+tırtıl, %11.11 oranında sim+tırtıl, %8.88 oranında kırma tel, sim+pul+tırtıl+boncuk, % 2.22 oranında sim+pul, %13.36 oranında süsleme yapılmayanlarında olduğu tespit edilmiştir.

Dival İşi işlemeli ürünlerin süslemesinde sim, pul ve tırtılın yakıştığı düşünülebilir.

Çizelge 4.5. Ankara Olgunlaşma Enstitüsü 100. Yıl Müzesi'nde bulunan Dival (Maraş) İşi işlemeli ürünlerin kenar temizlemelerinde kullanılan gereçler

Kenar Temizleme Gereçleri	f	%
Keten astar+dikiş ipliği	13	28.88
Keten astar+dikiş ipliği+sim	1	2.22
Keten astar+dikiş ipliği+lase fisto	1	2.22
Keten astar+dikiş ipliği+dantel	9	20.00
Keten astar+dikiş ipliği+harç	8	17.77
Keten astar+dikiş ipliği+sim saçak	1	2.22
Keten astar+dikiş ipliği+püskül	1	2.22
Keten astar+dikiş ipliği+su taşı	2	4.49
Deri astar+dikiş ipliği+sim	1	2.22
Mermerşahi astar+dikiş ipliği	1	2.22
Mermerşahi astar+dikiş ipliği+dantel	1	2.22
Dikiş ipliği+dantel	1	2.22
Ahşap+cam	1	2.22
Astarsız+dikiş ipliği	4	8.88
Toplam	45	100.00

Çizelge 4.5 incelendiğinde araştırılan ürünlerin kenar temizlemelerinde %28.88 oranında keten astar+dikiş ipliği, %20.00 oranında keten astar+dikiş ipliği+dantel, %17.79 oranında keten astar+dikiş ipliği+harç, %8.88 oranında astarsız+dikiş ipliği, %4.49 oranında keten astar+dikiş ipliği+su taşı, %2.22 oranında keten astar+dikiş ipliği+sim, keten astar+dikiş ipliği+lase fisto, keten astar+dikiş ipliği+sim saçak, keten astar+dikiş ipliği+püskül, deri astar+dikiş ipliği+sim, mermerşahi astar+dikiş ipliği, mermerşahi astar+dikiş ipliği+dantel, dikiş ipliği+dantel, ahşap+cam kullanıldığı tespit edilmiştir.

Dival İşi işlemeli ürünlerin tersi çok düzgün olmadığından ürünlerin arkasının astarlandığı söylenebilir.

4.2.3. Ankara Olgunlaşma Enstitüsü 100. Yıl Müzesi'nde bulunan Dival (Maraş) İşi işlemeli ürünlerde kullanılan renkler

Araştırma kapsamına alınan ürünlerin zemin, işleme, süsleme ve kenar temizlemede kullanılan renkler üzerinde yapılan gözlem ve incelemelerde elde edilen verilerin değerleri çizelge 4.6, 4.7, 4.8,4.9'da sunulmuştur.

Çizelge 4.6. Ankara Olgunlaşma Enstitüsü 100. Yıl Müzesi'nde bulunan Dival (Maraş) İşi işlemeli ürünlerin zemininde kullanılan renkler

Zemin Renkleri	f	%
Beyaz	1	2.22
Bordo	9	20.00
Kırmızı	5	11.17
Sarı	1	2.22
Yeşil	3	6.66
Siyah	2	4.44
Mavi	4	8.88
Gece mavisi	4	8.88
Pembe	2	4.44
Kahverengi	1	2.22
Krem rengi	3	6.66
Mor	1	2.22
Açık mor	2	4.44
Koyu Mor	7	15.55
Toplam	45	100.00

Çizelge 4.6 incelendiğinde araştırılan ürünlerin zemininde %20.00 oranında bordo, %15.55 oranında koyu mor, %11.17 oranında kırmızı, %8.88 oranında mavi, gece mavisi, %6.66 oranında yeşil, krem rengi,%4.44 oranında siyah, pembe, açık mor, %2.22 oranında beyaz, sarı, kahverengi, mor rengin kullanıldığı görülmektedir.

Koyu renk zemin üzerine sarı ve beyaz renkteki simin daha çok yakıştığı düşünülebilir.

Çizelge 4.7. Ankara Olgunlaşma Enstitüsü 100. Yıl Müzesi'nde bulunan Dival (Maraş) İşi işlemeli ürünlerin işlemelerinde kullanılan renkler

İşleme Renkleri	f	%
Altın sarısı+beyaz	41	91.12
Gümüş+beyaz	2	4.44
Altın sarısı+gümüş+beyaz	2	4.44
Toplam	45	100.00

Çizelge 4.7 incelendiğinde araştırılan ürünlerin işlemelerinde %91.12 oranında altın sarısı ve beyaz, %4.44 oranında gümüş+beyaz, altın sarısı+gümüş+beyaz rengin kullanıldığı görülmektedir.

Ürünlerin işlemelerine altın sarısı simin yakıştığı söylenebilir.

Çizelge 4.8. Ankara Olgunlaşma Enstitüsü 100. Yıl Müzesi'nde bulunan Dival (Maraş) İşi işlemeli ürünlerin süslemelerinde kullanılan renkler

Süsleme Renkleri	f	%
Altın sarısı	34	75.57
Altın sarısı+Gümüş	4	8.88
Süsleme yapılmayan	7	15.55
Toplam	45	100.00

Çizelge 4.8 incelendiğinde araştırılan ürünlerin süslemelerinde % 75.57 oranında altın sarısı, %8.88 oranında altın sarısı+gümüş, %15.55 oranında süsleme yapılmayan ürün tespit edilmiştir.

İşleme rengine uygun süsleme renginin seçildiği düşünülebilir.

Çizelge 4.9. Ankara Olgunlaşma Enstitüsü 100. Yıl Müzesi'nde bulunan Dival (Maraş) İşi işlemeli ürünlerin kenar temizlemelerinde kullanılan renkler

Kenar Temizleme Renkleri	f	%
Sarı+beyaz	3	6.66
Beyaz+beyaz	17	37.77
Siyah+beyaz	2	4.44
Mavi+beyaz	3	6.66
Kahverengi+beyaz	2	4.44
Pembe+beyaz	1	2.22
Yeşil+beyaz	6	13.33
Kırmızı+beyaz	6	13.33
Turuncu+beyaz	1	2.22
Astarı olmayan	4	8.93
Toplam	45	100.00

Çizelge 4.9 incelendiğinde araştırılan ürünlerin kener temizlemelerinde %37.77 oranında beyaz+beyaz, %13.33 oranında kırmızı+beyaz, yeşil beyaz, 8.93 oranında astarı olmayan, %6.66 oranında sarı+beyaz, mavi+beyaz, %4.44 oranında siyah+beyaz, kahverengi+beyaz, %2.22 oranında pembe+beyaz, turuncu+ beyaz renklerinin kullanıldığı görülmektedir.

Kenar temizlemede ve astarlama da zemin rengine uygun astar renginin seçilmediği söylenebilir.

4.2.4. Ankara Olgunlaşma Enstitüsü 100. Yıl Müzesi'nde bulunan Dival (Maraş) İşi işlemeli ürünlerde kullanılan teknikler

Araştırma kapsamına alınan ürünlerin işleme, süsleme ve kenar temizlemede kullanılan teknikler üzerinde yapılan gözlem ve incelemelerde elde edilen verilerin değerleri çizelge 4.10, 4.11, 4.12'de sunulmuştur.

Çizelge 4.10. Ankara Olgunlaşma Enstitüsü 100. Yıl Müzesi'nde bulunan Dival (Maraş) İşi işlemeli ürünlerin işlemlerinde kullanılan teknikler

İşleme Teknikleri	f	%
Düz sarma	12	26.66
Düz sarma+yarma sarma	11	24.44
Düz sarma+kabartma sarma	1	2.22
Düz sarma+delikli sarma	1	2.22
Düzi sarma+delikli sarma+balıksırtı	1	2.22
Düz sarma+yarma sarma+hasır iğne	1	2.22
Düz sarma+yarma sarma+kabartma sarma	16	35.58
Düz sarma+yarma sarma+kabartma sarma+balıksırtı	2	4.44
Toplam	45	100.00

Çizelge 4.10 incelendiğinde araştırılan ürünlerin işlemlerinde %35.58 oranında düz sarma+yarma sarma+kabartma sarma, %26.66 oranında düz sarma, %24.44 oranında düz sarma+yarma sarma, %4.44 oranında düz sarma+yarma sarma+kabartma sarma+balıksırtı, %2.22 oranında düz sarma+kabartma sarma, düz sarma+delikli sarma, düz sarma + delikli sarma+ balıksırtı, düz sarma+yarma sarma+hasır iğne tekniklerinin kullanıldığı tespit edilmiştir.

Desene uygun sarma tekniklerinin uygulandığı düşünülebilir.

Çizelge 4.11. Ankara Olgunlaşma Enstitüsü 100. Yıl Müzesi'nde bulunan Dival (Maraş) İşi işlemeli ürünlerin süslemelerinde kullanılan teknikler

Süsleme Teknikleri	f	%
Pul dikimi	1	2.22
Tırtıl dikimi	1	2.22
Tırtıl dikimi, blonya iğnesi yapma	1	2.22
Pul dikimi+tırtıl dikimi	5	11.11
Pulu tırtilla tutturma+tırtıl dikimi	7	15.55
Tırtilla düz sarma yapma	3	6.66
Pul dikimi+tırtilla düz sarma yapma	1	2.22
Pul dikimi+tırtilla düz sarma yapma+blonya iğnesi yapma	2	4.44
Pulu boncukla tutturma+tırtilla düz sarma yapma	1	2.22
Pul dikimi+tırtıl dikimi+blonya iğnesi yapma	8	17.77
Pul dikimi+tırtıl dikimi+boncuk dikimi	2	4.44
Pulu tırtilla tutturma+tırtilla düz sarma yapma	1	2.22
Pulu tırtilla tutturma+tırtilla düz sarma yapma+boncuk dikimi	1	2.22
Tel kırma yapma	5	11.11
Süsleme yapılmayan	6	13.38
Toplam	45	100.00

Çizelge 4.11 incelendiğinde araştırılan ürünlerin süslemelerinde %17.77 oranında pul dikimi+tırtıl dikimi+blonya iğnesi yapma, %15.55 oranında pulu tırtilla tutturma+tırtıl dikimi, %13.38 oranında süsleme yapılmayan, %11.11 oranında pul dikimi + tırtıl dikimi, tel kırma yapma, %6.66 oranında tırtilla düz sarma yapma, %4.44 oranında pul dikimi+tırtilla düz sarma yapma+blonya iğnesi yapma, pul dikimi+tırtıl dikimi+boncuk dikimi, %2.22 oranında pul dikimi, tırtıl dikimi, tırtıl dikimi+blonya iğnesi yapma, pul dikimi tırtilla düz sarma yapma, pulu boncukla tutturma+tırtilla düz sarma yapma, pulu tırtilla tutturma+düz sarma yapma, pulu

tırtılla tutturma+pulu tırtılla düz sarma yapma+boncuk dikiminin kullanılan teknikler olduğu tespit edilmiştir.

Dival İşi işlemeli ürünlerin süslemesinde pul dikimi, tırtıl dikimi, pulu tırtılla tutturma ve blonya iğnesinin yakışan teknikler olduğu söylenebilir

Çizelge 4.12. Ankara Olgunlaşma Enstitüsü 100. Yıl Müzesi'nde bulunan Dival (Maraş) İşi işlemeli ürünlerin kenar temizlemede kullanılan teknikler

Kenar Temizleme Teknikleri	f	%
Astarsız+baskı dikişi	4	8.88
Astar dikimi+baskı dikişi	19	42.22
Baskı dikişi+püskül dikimi	1	2.22
Astar dikimi+baskı dikişi+püskül dikimi	2	4.44
Astar dikimi+baskı dikişi+saçak dikimi	2	4.44
Astar dikimi+baskı dikişi+su taşı dikimi	1	2.22
Astar dikimi+baskı dikişi+harç dikimi	6	13.37
Astar dikimi+baskı dikişi+dantel dikimi	8	17.77
Astar dikimi+baskı dikişi+fisto dikimi	2	4.44
Toplam	45	100.00

Çizelge 4.12 incelendiğinde araştırılan ürünlerin kener temizlemede %42.22 oranında astar dikimi+baskı dikişi,%17.77 oranında astar dikimi+baskı dikişi+dantel dikimi,%13.37 oranında astar dikimi+baskı dikişi+harç dikimi,%8.88 oranında astarsız+baskı dikişi, %4.44 oranında astar dikimi+baskı dikişi+püskül dikimi, astar dikimi+baskı dikişi+saçak dikimi, astar dikimi+baskı dikişi+fisto dikimi, %2.22 oranında baskı dikişi+püskül dikimi, astar dikimi+baskı dikişi+su taşı dikimi tekniklerinin kullanıldığı görülmektedir.

Ürünlerin kenar ve alt temizliğinde daha çok astarlama ve baskı dikişinin kullanıldığı söylenebilir.

4.2.5. Ankara Olgunlaşma Enstitüsü 100. Yıl Müzesi'nde bulunan Dival (Maraş) İşi işlemeli ürünlerde kullanılan motifler

Araştırma kapsamına alınan ürünlerin işlemlerinde kullanılan motifler üzerinde yapılan gözlem ve incelemelerde elde edilen verilerin değerleri çizelge 13'de sunulmuştur.

Çizelge 4.13. Ankara Olgunlaşma Enstitüsü 100. Yıl Müzesi'nde bulunan Dival (Maraş) İşi işlemeli ürünlerin işlemelerinde kullanılan motifler

Kullanılan Motifler	İşleme	f	%
Bitkisel Bezeme	Çiçek	36	80.00
	Gül	22	48.88
	Sümbül	6	13.33
	Lale	5	11.11
	Ay çiçeği	1	2.22
	Karanfil	3	6.66
	Mine çiçeği	26	57.77
	Yıldız çiçeği	2	4.44
	Gonca	1	2.22
	Tomurcuk	17	37.77
	Buğday başağı	1	2.22
	Düz yaprak	45	100
	Tırnaklı yaprak	22	48.88
	Yarma yaprak	11	24.44
	Dal	43	95.55
	Kıvrımlı dal	43	95.55
	‘ S ’ kıvrımlı dal	4	8.88
‘ C ’ kıvrımlı dal	2	4.44	
‘ S ve C ’ kıvrımlı dal	14	31.11	
Nesneli Bezeme	Avize	2	4.44
	Buket	3	6.66
	Fiyonk	10	22.22
	Püskül	13	28.88
	Saksı	4	8.88
	Zincir	4	8.88
	Cami	1	2.22
	Vazo	5	11.11
Geometrik Bezeme	Eşkenar dörtgen	1	2.22
	Zencerek(geçme)	5	11.11
Kozmik Bezeme	Yıldız	1	2.22
	Ay	2	4.44
	Güneş	2	4.44
Fgüratif Bezeme	Kuş	1	2.22

Çizelge 4.13 incelendiğinde ürünlerin işlemelerinde %100 oranında düz yaprak, %95.55 oranında dal, kıvrımlı dal, %80 oranında çiçek, %57.77 oranında mine çiçeği, %48.88 oranında gül, tırnaklı yaprak, %37.77 oranında tomurcuk, %31.11 oranında ‘ S ve C ’ kıvrımlı dal, %24.44 oranında yarma yaprak, %13.33 oranında sümbül, %11.11 oranında lale, %8.88 oranında ‘ S ’ kıvrımlı dal, %6.66 oranında karanfil, %4.44 oranında yıldız çiçeği, ‘ C ’ kıvrımlı dal, %2.22 oranında ay çiçeği, gonca, buğday başağının yer aldığı bitkisel bezemelerin kullanıldığı görülmektedir.

Nesneli bezemelerden %28.88 oranında püskül, %22.22 oranında fiyonk, %11.11 oranında vazo, %8.88 oranında saksı ve zincir, %6.66 oranında buket, %4.44 oranında avize, %2.22 oranında cami motifinin kullanıldığı tespit edilmiştir.

Geometrik bezemelerden %11.11 oranında zencerek(geçme), %2.22 oranında eşkenar dörtgen motifinin kullanıldığı görülmektedir.

Kozmik bezemelerden %4.44 oranında ay, güneş, %2.22 oranında yıldız motifinin kullanıldığı tespit edilmiştir.

Figüratif bezemelerden %2.22 oranında kuş motifinin kullanıldığı görülmektedir.

Bitkisel bezemelerden (çiçek, yaprak) motiflerinin, nesneli bezemelerden (püskül ve fiyonk) motifinin, geometrik bezemelerden (zencerek) motifinin, kozmik bezemelerden (ay, güneş, yıldız) motifinin, figüratif bezemelerden (kuş) motifinin Dival İşi işleme tekniğine uygun olduğu söylenebilir

4.2.6. Ankara Olgunlaşma Enstitüsü 100. Yıl Müzesi'nde bulunan Dival (Maraş) İşi işlemeli ürünlerde kullanılan kompozisyonlar

Araştırma kapsamına alınan ürünlerin işlemlerinde kullanılan kompozisyonlar üzerinde yapılan gözlem ve incelemelerde elde edilen verilerin değerleri çizelge 4.14, 4.15 'de sunulmuştur.

Çizelge 4.14. Ankara Olgunlaşma Enstitüsü 100. Yıl Müzesi'nde bulunan Dival (Maraş) İşi işlemeli ürünlerin ana motiflerde kullanılan kompozisyonlar

Ana Motiflerde Kullanılan Kompozisyonlar	f	%
Atlamalı sıralamalarla oluşturulmuş kom.	11	24.44
Bağlantılı sıralamalarla oluşturulmuş kom.	11	24.44
Düzensiz sıralamalarla oluşturulmuş kom.	11	24.44
Düzensiz sıralamalı+bağlantılı sıralamalı	3	6.66
Düzensiz sıralamalı+atlamalı sıralamalı	1	2.22
Kenardan merkeze yönlendirilmiş kom.	2	4.48
Düzensiz sıralamalı+kenardan merkeze yönlendirilmiş kom.	1	2.22
Atlamalı sıralamalı+kenardan merkeze yönlendirilmiş kom.	3	6.66
Atlamalı sıralamalı+merkezden kenara yönlendirilmiş kom.	1	2.22
Bağlantılı sıralamalı+kenardan merkeze yönlendirilmiş kom.	1	2.22
Toplam	45	100.00

Çizelge 4.14 incelendiğinde ürünlerin işlemlerindeki ana motiflerde; %11.11 oranında atlamalı sıralamalı, bağlantılı sıralamalı ve düzgün sıralamalarla oluşturulmuş kompozisyon, %6.66 oranında düzgün sıralamalı+bağlantılı sıralamalı, atlamalı sıralamalı+kenardan merkeze yönlendirilmiş kompozisyon, %4.48 oranında kenardan merkeze yönlendirilmiş kompozisyon, %2.22 oranında düzgün sıralamalı+atlamalı sıralamalı, düzgün sıralamalı+kenardan merkeze yönlendirilmiş kompozisyon, atlamalı sıralamalı+merkezden kenara yönlendirilmiş kompozisyon ve bağlantılı sıralamalı+kenardan merkeze yönlendirilmiş kompozisyonların kullanıldığı görülmektedir.

Dival İşi işlemeli ürünlerin ana motiflerinde atlamalı, bağlantılı ve düzgün sıralamalı kompozisyonların daha uygun olduğu söylenebilir.

Çizelge 4.15. Ankara Olgunlaşma Enstitüsü 100. Yıl Müzesi'nde bulunan Dival (Maraş) İşi işlemeli ürünlerin kenar suyunda kullanılan kompozisyonlar

Kenar Suyunda Kullanılan Kompozisyonlar	f	%
Atlamalı sıralamalarla oluşturulmuş kom.	5	11.11
Bağlantılı sıralamalarla oluşturulmuş kom.	24	53.34
Düğüün sıralamalarla oluşturulmuş kom.	9	20.00
Kenar suyu yapılmayan	7	15.55
Toplam	45	100.00

Çizelge 4.15 incelendiğinde kenar sularında % 53.34 oranında bağlantılı sıralamalarla oluşturulmuş kompozisyon, %20.00 oranında düğüün sıralamalarla oluşturulmuş kompozisyon, %15.55 oranında kenar suyu yapılmayan, %11.11 oranında atlamalı sıralamalarla oluşturulmuş kompozisyonun kullanıldığı görülmektedir.

Dival (Maraş) İşi işlemeli ürünlerin kenar sularında daha çok bağlantılı sıralamalı kompozisyonun yakıştığı düşünülebilir.

5. SONUÇ VE ÖNERİLER

Bu bölümde araştırmada ulaşılan sonuçlar açıklanmış ve önerilerde bulunulmuştur.

5.1. Sonuç

Bu çalışmada; Ankara Olgunlaşma Enstitüsü 100. Yıl Müzesi'nde Bulunan Dival (Maraş) İşi işleme tekniği ile yapılmış ürünlerin belirlenmesi, ürünlerin özelliklerinin incelenmesi, değerlendirilmesi ve belgelenmesi amaçlanmıştır. Öncelikli olarak araştırılan ürünlerde kullanılan; tür, gereç, renk, teknik, motif ve kompozisyon özellikleri tespit edilmiş olup analiz sonuçlarına göre değerlendirilmeleri ve yorumları yapılmıştır. Bu amaç doğrultusunda şu sonuçlara ulaşılmıştır:

İncelemeler doğrultusunda Dival (Maraş) İşi işlemeli ürün çeşidinin çoğunu bindallı, örtü ve bohçanın oluşturduğu görülmektedir.

Dival (Maraş) İşi işlemeli ürünlerin zemininde en çok kadife ve saten kumaşın kullanıldığı görülmektedir. Ürünlerin işlemlerinde ise sim, işleme kartonu ve koton iplik kullanılmıştır. Ürünlerin süslemelerinde en çok tercih edilen gereçlerden sim, pul ve tırtılın beraber kullanıldığı saptanmıştır. Ürünlerde kullanılan kenar ve alt temizliğinde en çok keten astar ve dikiş ipliği kullanıldığı belirlenmiştir.

Ürünlerin zemininde kullanılan kumaşlarda en çok bordo, koyu mor ve kırmızı rengin kullanıldığı görülmektedir. Ürünlerin işleme ve süslemesinde ise en çok altın sarısı rengin kullanıldığı belirlenmiştir. Ürünlerin kenar ve alt temizliğinde en çok beyaz rengin kullanıldığı görülmüştür.

Dival İşi işlemeli ürünlerin işlemlerinde düz sarma, yarma sarma ve kabartma sarma tekniğinin birlikte kullanıldığı belirlenmiştir. Ürünlerde en çok pul dikimi, tırtıl dikimi ve blonya iğnesi süsleme tekniklerinin birlikte yapıldığı görülmektedir. Ürünlerde kullanılan kenar temizleme tekniklerinden en çok astar dikimi ve baskı dikişinin birlikte yapıldığı belirlenmiştir.

Dival (Maraş) İşi işlemlerde en çok bitkisel bezemelerin kullanıldığı belirlenmiştir. Yoğun olarak bitkisel bezemelerle birlikte nesneli, kozmik, geometrik ve figüratif bezemelerin kullanılmadığı görülmektedir.

Bitkisel bezemelerden çiçek, mine çiçeği, gül, düz yaprak, yarma yaprak, tomurcuk, dal, kıvrımlı dal, ' S ve C' kıvrımlı dal motiflerin sıklıkla kullanıldığı saptanmıştır.

Nesneli bezemelerden çoğunlukla püskül ve fiyonk motifinin kullanıldığı görülmektedir.

Geometrik bezemelerden daha çok zencerek (geçme) motifinin kullanıldığı belirlenmiştir.

Kozmik bezemelerden ay, güneş ve yıldız motiflerinin az da olsa kullanıldığı dikkati çekmektedir.

Figüratif bezemelerden ise sadece kuş motifinin bir ürün üzerinde kullanıldığı görülmektedir.

Dival İşi işlemeli ürünlerin işlemlerindeki ana motiflerde en çok atlamalı, bağlantılı ve düzgün sıralamalı kompozisyonların kullanıldığı belirlenmiştir.

Ürünlerin kenar sularında ise en çok bağlantılı sıralamalı kompozisyonun kullanıldığı görülmektedir.

5.2. Öneriler

Ankara Olgunlaşma Enstitüsü 100. Yıl Müzesi Dival (Maraş) İşi işlemlerin değerlendirilmesine yönelik bu araştırmada ulaşılan sonuçlar doğrultusunda aşağıdaki öneriler geliştirilmiştir.

Diğer illerde bulunan müzelerdeki Dival (Maraş) İşi İşlemeli ürünler incelenmeli ve belgelenmelidir.

Kına gecesi giysilerine Dival İşi işleme tekniği uygulanmalıdır.

Dival İşi işleme tekniği ile ilgili eğitim seminerleri verilmelidir.

Müzelerdeki ürünler internet üzerinden bütün topluma açılmalı ve panoramik görüntüleri halka sunulmalıdır.

Türk kültürünün tanıtılması açısından turistik bölgelerde dival işi işleme tekniğine uygun ürünler yapılmalı ve satışa sunulmalıdır.

El sanatlarının gelecek nesillere aktarılması ve uygulanmasına teşvik için bilimsel araştırmalara devam edilmeli, çeşitli iletişim araçlarında yöresel kültürü ve işlemleri tanıtan yayınlar yapılmalıdır.Bu çalışmalar katalog, kitap v.b. hazırlanarak belgelenmeli, meslek eğitimi veren okullara ve mesleğe ilgi duyan kişilere kaynak oluşturulmalıdır.

KAYNAKLAR

- Akbil, F. P. (1970). *Türk El Sanatlarından Örnekler*. İstanbul: Akademi Yayınları.
- Ankara Rehberi. (2000). *Türk Dünyasından Gelen Öğrenciler İçin*. İstanbul: Milli Eğitim Basımevi.
- Ankara İl Turizm Müdürlüğü. (1998). *Ankara Turizm Kültür ve Sanat Rehberi*. Ankara: Ankara İl Turizm Müdürlüğü.
- Arseven, C.E. (1984). *Türk Sanatı*. İstanbul: Cem Yayınevi.
- Aslanapa, O. (1984). *Türk Sanatı I- II*. İstanbul.
- Barışta, Örcün (1984). *Cumhuriyet Dönemi Türk Halk İşlemeciliği Desen ve Terminolojisinden Örnekler*. Ankara: Kültür ve Turizm Bakanlığı Yayınları.
- Barışta, H. Ö. (1995). *Türk İşleme Sanatı Tarihi*. Ankara: Gazi Üniversitesi Yayınları.
- Barışta, H. Ö. (1998). *Türk El Sanatları*. Ankara: Kültür Bakanlığı Yayınları Sanat Eserleri Serisi Dizisi.
- Barışta, H.Ö. (1999). *Osmanlı İmparatorluğu Dönemi Türk İşlemeleri*. Ankara: Kültür Bakanlığı Yayınları.
- Barışta, H. Ö. (2001). *Cumhuriyet Dönemi Türk Halk İşlemeciliği Desen ve Terminolojisinden Örnekler*. Ankara: Kültür Bakanlığı Yayınları.
- Barışta, H.Ö. (2005). *Türkiye Cumhuriyeti Dönemi Halk Plastik Sanatları*. Ankara: Kozan Ofset,
- Berker, N. (1981). *İşlemeler*. İstanbul: İstanbul Topkapı Sarayı Müzesi, 6. Yapı ve Kredi Bankası Kültür ve Sanat Hizmetleri.
- Demir, C.(2001).*Müzelerde Çağdaş Pazarlama*. İstanbul: Tunç Ofset.
- Doğan, M.(2001). *Büyük Türkçe Sözlük*. İstanbul: Acar Matbaası.
- Fenercioğlu, S.(1973). *Türk İşlemelerinden Motifler*. Ankara: Ayyıldız Matbaası.
- Hayat Ansiklopedisi, (1982). Cilt 1, İstanbul.
- Koç, A. (2014). *Kütahya İli Sim Sarma (Maraş İşi) işlemeleri*. Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Köklü, H. (2002). *El İşlemeleri*. İstanbul: Yapa Yayınları,
- Köklü, H. (2003). Türk İşleme Sanatında Dival İş. *Gazi Üniversitesi, Mesleki Eğitim Dergisi*, 5, 205-216

- Korkusuz, S. (1997). *Nakiş*. (4. Baskı). İstanbul: Milli Eğitim.
- Markaloğlu, Ş. (1996). *Dival İşleme (Sırma-Maraş işi)*. Ankara: Özkan Matbaacılık.
- Markaloğlu, Ş. (2004). *Dival İşleme Kitabı*. Ankara: Özkan Matbaacılık.
- Markaloğlu, Ş.(1991). *Kahraman Maraş'ta Maraş İşi İşlemeler. Kültür ve Sanat Dergisi*, 10, 37-40
- Ankara: Maraş Valiliği, (1967). *Maraş il yıllığı*. Ankara: Dönmez Ofset.
- Meriç, A. (1991). Kahramanmaraş Altın-Gümüş Sırmalar İçinde. *Kültür ve Sanat Dergisi*, 10, 20-25.
- Ögel, B.(1991). *Türk Kültür Tarihine Giriş*, V. Cilt, Ankara: T.C. Kültür Bakanlığı Yayınları.
- Özcan (Tuğtaş), Fatma(1994). *Türk Nakışları Öğretim Yaprakları*. Ankara: Önder Matbaacılık.
- Özcan, F. (2008); *Kahramanmaraş Müzesi Dival İşlemelerinden Örnekler*, Halk Kültürü'nde Giyim-Kuşam ve Süslenme Uluslararası Sempozyumu Bildirileri, Eskişehir: s.183-194, Osmangazi Üniversitesi Basımevi..
- Öztürk, İ. (1994). *Geleneksel Türk El Sanatlarına Giriş*. Ankara: Özdemir Basımevi.
- Öztürk, İ.(2003). *Geleneksel Türk El Sanatlarına Giriş*. İzmir: D.E.Ü.Rektörlük Matbaası.
- Sezgin, M. ve Karaman, A. (2009). *Müze Yönetimi ve Pazarlaması*. Konya: Sebat Ofset Matbaacılık.
- Sivashioğlu, Z. (2014). *Ankara İli Beypazarı İlçesinde Bulunan Dival İşi Ürünler*. Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Sürür, A. (1976). *Türk İşleme Sanatı*. Türk Süsleme Sanatları Serisi 4, İstanbul: Ak Yayınları.
- Sönmez, K. (2016). *Konya Müzesinde Bulunan Dival İşi Tekniğinde Yapılmış Eserler*. Doktora Tezi, Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Konya.
- Yakar, E., Yakar, B. (2011). *Maraş İşi Sim Sırma ve Bindallılar* (Birinci basım). Kahramanmaraş: Halim Ofset.
- Yetimoğlu, P. (1992). *Beypazarı'nda Sırma İşlemeciliği. Kültür ve Sanat Dergisi*, 13, 72-74.
- Yozgat, F.A. (2008). *Ankara Olgunlaşma Enstitüsü Sırma Atölyesinde Uygulanan Maraş İşi (Dival İşi) İğne Tekniklerinin Ürün Çeşitleri ve Öğretim Analizi Yönünden İncelenmesi*. Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

Zayıf, N. (2013). *Kahramanmaraş İli Maraş İşi(Dival işi) İşlemleri*. Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

İnternet 1:

http://www.webcitation.org/query?url=http://cografyaharita.com/haritalarim/41_ankara_ili_haritasi.png. adresinden 9 Temmuz 2018 'de alınmıştır.

İnternet 2:

http://ankaraolgunlasma.meb.k12.tr/icerikler/okulumuzuntarihcesi_180339.html adresinden 30 Nisan 2018'de alınmıştır.

İnternet 3:

http://ankaraolgunlasma.meb.k12.tr/meb_iys_dosyalar/06/01/972455/icerikler/muze_2190474.html?CHK=247e48f146518ae2e8d9c488b47d5fba adresinden 30 Nisan 2018 'de alınmıştır.

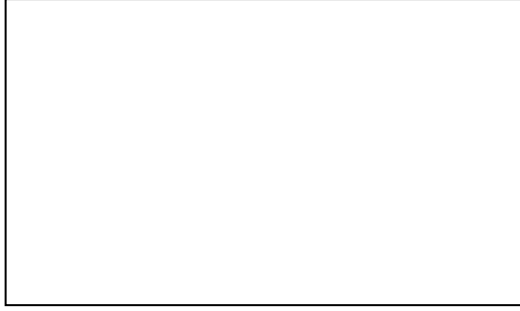

EKLER

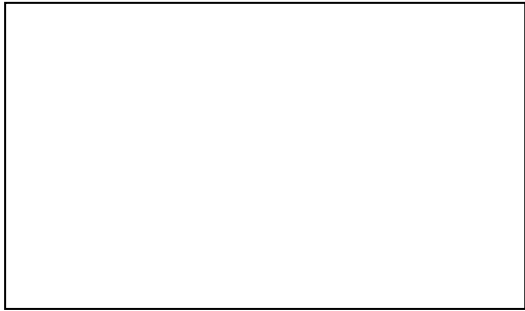

EK-1. Bilgi Formu Örneği 1

Genel Fotoğraf

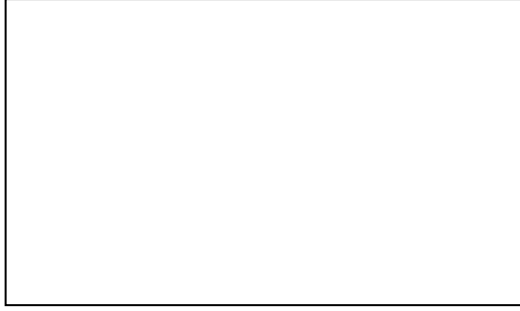
Örnek No	:		
Envanter No	:		
Müzeeye Geliş Şekli	:		
Müzeeye Geliş Tarihi	:		
İnceleme Tarihi	:		
Ürünün Türü	:		
Ürünün Durumu	:		
Ürünün Boyutları	:		
Ön Beden Boyu	:	Ön Beden Eni	:
Arka Beden Boyu	:	Kol Boyu	:
Kol Eni	:	Omuz	:
Yaka Genişliği	:	Yaka Yırtmacı	:
Etek Ucu Genişliği	:		
Kullanılan Gereçler	:		
Zemin	:		
İşleme	:		
Süsleme	:		
Kenar Temizleme	:		
Kullanılan Renkler	:		
Zemin	:		
İşleme	:		
Süsleme	:		
Kenar temizleme	:		
Kullanılan Teknikler	:		
İşleme	:		
Süsleme	:		
Kenar Temizleme	:		
Motif Özellikleri	:		
Bitkisel Bezeme	:		
Nesneli Bezeme	:		
Geometrik Bezeme	:		
Kozmik Bezeme	:		
Figüratif bezeme	:		
Kompozisyon Özellikleri	:		

Detay Fotoğraf

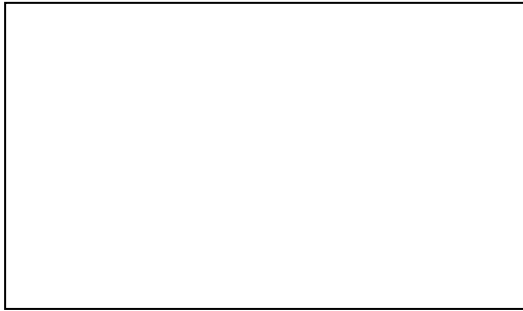
EK-2. Bilgi Formu Örneği 2

Genel Fotoğraf

Genel Fotoğraf

Örnek No :
Envanter No :
Müzeeye Geliş Şekli :
Müzeeye Geliş Tarihi :
İnceleme Tarihi :
Ürünün Türü :
Ürünün Durumu :
Ürünün Boyutları
En :
Boy :
Kullanılan Gereçler
Zemin :
İşleme :
Süsleme :
Kenar Temizleme :
Kullanılan Renkler
Zemin :
İşleme :
Süsleme :
Kenar temizleme :
Kullanılan Teknikler
İşleme :
Süsleme :
Kenar Temizleme :
Motif Özellikleri
Bitkisel Bezeme :
Nesneli Bezeme :
Geometrik Bezeme :
Kozmik Bezeme :
Figüratif bezeme :
Kompozisyon Özellikleri :

Detay Fotoğraf

ÖZGEÇMİŞ

Kişisel Bilgiler

Soyadı, adı : ALKAN, Canan
Uyruğu : T.C.
Doğum tarihi ve yeri : 1992 İmranlı
Medeni hali : Evli
Telefon :
e-mail : canan_gul_fidan@hotmail.com

Eğitim

Derece	Eğitim Birimi	Mezuniyet tarihi
Yüksek lisans	Gazi Üniversitesi/ Güzel Sanatlar Enstitüsü/ El Sanatları Ana Sanat Dalı	Devam ediyor
Pedagojik Formasyon	Gazi Üniversitesi/ Eğitim Bilimleri	2015
Lisans	Gazi Üniversitesi/ Sanat ve Tasarım Fakültesi/ El Sanatları Tasarımı ve Üretimi	2015
Lise	Zara Çok Programlı Lisesi	2011

İş Deneyimi

Yıl	Yer	Görev
2019	Çankaya Halk Eğitim Merkezi	Usta Öğretici
2019	Keçiören Halk Eğitim Merkezi	Usta öğretici
2015	Yüceller Tekstil Firması	Stajyer, Üretim Bölümü
2015	Zeynep-Salih Alp Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi	Stajyer, Öğretmen

Yabancı Dil

İngilizce

Sergiler

İskenderun Teknik Üniversitesi, İskenderun Meslek Yüksekokulu, 3. Ulusal,
1. Uluslar arası Jürili 19 Mayıs Karma Sergisi, 16-20 Mayıs 2019

Gazi Üniversitesi TasarımII & Dokuma Ve Örgü Tasarım Uygulamaları Sergisi,
17-25 Aralık 2013

Kurs ve Sertifikalar

Keçiören Halk Eğitim Merkezi, Özel Eğitim Uygulamaları Kursu Katılım Belgesi,
2019

Tohum Otizm Vakfı Eğitim Portalı Başlangıç Düzeyi Başarı Belgesi,2019

Tohum Otizm Vakfı Eğitim Portalı İleri Düzeyi Başarı Belgesi,2019

Gazi Üniversitesi Tömer Temel Düzey A1 İngilizce Sertifikası,2013

Gençlik Ve Spor Bakanlığı Liderlik Semineri Katılım Belgesi,2013

Gençlik Ve Spor Bakanlığı Kariyer Semineri Katılım Belgesi,2013

Hobiler

Fotoğraf çekmek, seyahat etmek, ailemle vakit geçirmek

GAZİLİ OLMAK AYRICALIKTIR..

